This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Lf
14
89

HARVARD
UNIVERSITY
LIBRARY

Sf 14.89

Harvard College Library

FROM THE

CONSTANTIUS FUND

Established by Professor E. A. Sophocles of Harvard University for "the purchase of Greek and Latin books, (the ancient classics) or of Arabic books, or of books illustrating or explaining such Greek, Latin, or Arabic books." (Will, dated 1880.)

DE

CASUUM SYNTAXI A FLORO HISTORICO USURPATA.

DISSERTATIO INAUGURALIS

PHILOLOGICA

QUAM

AD SUMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES

AB

AMPLISSIMO PHILOSOPHORUM ORDINE

IN

ACADEMIA FRIDERICIANA HALENSI CUM VITEBERGENSI CONSOCIATA

RITE IMPETRANDOS

SCRIPSIT

ERNESTUS BIELIGK

COTTBUSIENSIS.

HALIS SAXONUM

FORMIS DESCRIPSIT S. SCHLESINGER

MDCCCLXXXIII.

Sf 14.89
HARVARD COLLEGE
DEC 15 1905
LIBRARY
Constantius fund

Parentibus carissimis
sacrum.

Quamquam proximis temporibus et Thoméus in commentatione quae inscribitur ‚de Flori rerum scriptoris elocutione pars prior', Frankensteinii 1881, et Egen in dissertatione sua: ‚de Floro historico elocutionis Taciteae imitatore', Monasterii 1882, de Juli Flori sermone disseruerunt, tamen ipse quoque ausus sum eandem tractare materiem quam accuratissime, incipiens a casuum syntaxi et reliqua in aliud tempus reservans; atque imprimis ea de causa tractaturus sum, quod videtur opus esse singula consuetudinis Florianae persequi et cognoscere, ut diiudicari possit controversia illa, quae est inter viros doctos de exemplis quibus Florus usus est in historia conscribenda. Nam cum Woelfflinus in Philologi tomo XXIX p. 557 affirmet Florum adamasse Taciti elocutionem atque Egen l. l. hanc rem comprobare conatus sit, Wiedemannus in Philologi tomo XXXI p. 557 dicit elocutionis Taciteae et Florianae similitudinem ad communem Livii imitationem esse revocandam. Ac mihi quidem placuit Wiedemanni sententia, cum verisimillimum sit scriptorem imitatum esse eos, quorum ex libris res petiit, i. e. hac in re imitatum esse imprimis Livianam consuetudinem; neque facere possum ut credam Florum, qui compluribus locis ostendit se ignarum esse earum rerum quas Tacitus scripsit (cf. Fl. II 30,38[1]) ‚signa et aquilas duas adhuc barbari possident' et Tac. I 60 ‚(L. Stertinius) repperit undevicesimae legionis aquilam cum Varo amissam', Tac. A. II 25), ita studuisse sermoni Taciteo, ut eum quasi suum faceret et in suam rem converteret: quin etiam

[1]) In citandis locis Florianis secutus sum descriptionem, qua usus est Halmius in editione sua (Lips. 1879).

nego Florum, qui ex cuiuscumque libris rem hauriret eius figuris quoque et verbis persaepe usus sit, omnino potuisse toto scriptoris alicuius sermone se assuefacere.

Quomodo autem Florus fontibus usus sit, nonnullis exemplis apparet; incipiamus a Livio[1]), cuius historiam Florus maximam partem excerpsit et cui Egen et ipse concedit l. l. p. 6 ‚Florum plurima debere neque hoc aliter fieri potuisse, cum Florus ex Livii historia quasi fonte hauserit': Liv. 1, 28, 6: Mettus foederis Romani Albanique ruptor. Fl. I 1, 38 ruptorem foederis Mettum Fufetium. — Liv. 7, 17, 3 sacerdotes eorum facibus ardentibus anguibusque praelatis incessu furiali militem Romanum insueta turbaverunt specie. Fl. I 6, 7 Fidenae . . facibus armatae et discoloribus serpentium in modum vittis furiali more processerunt. — Liv. 5, 40, 8 condita in doliolis sacello proximo aedibus flaminis Quirinalis — defodere. Fl. I 7, 11 in doleis defossa terra recondunt. — Liv. 1, 39, 5 serva natum. Fl. I 1, 6, 1 matre serva creatum. — Liv. 5, 48, 9 pondera ab Gallis adlata iniqua, et tribuno recusante additus ab insolente Gallo ponderi gladius. — Fl. I 7, 17 ad iniqua pondera addito adhuc gladio.

Videmus igitur Florum, cum uteretur Livii historia, etiam sermonis Liviani colorem retinuisse. Eadem dici possunt de ceteris quos Florus auctores secutus est. Neque enim dubium esse potest quin Florus disserens de bello Jugurthino atque de bello Catilinae hauserit ex Sallustii libris atque ita, ut interdum fontis quem sequitur verbis ipsis usus sit (cf. C. Heynium l. l., Fr. Vogelii Quaestiones Sallustianas in Actis seminarii philolog. Erlangensis tom. I et II). Sall Catil. 61, 2: quem quisque vivus pugnando locum ceperat, eum amissa anima corpore

---

[1]) cf. Carolum Heynium qui dissertatione Bonnensi (a. 1866) ‚de Floro historico' docuit Florum hausisse ex Livio, Sallustio, Caesare.

tegebat. Fl. II 12, 12 quem quis in pugnando ceperat locum, eum amissa anima corpore tegebat. — Sall. Catil. 61, 4 Catilina vero longe a suis inter hostium cadavera repertus est. Fl. II 12, 12 Catilina longe a suis inter hostium cadavera repertus est. — Adde Sall. Jug. 20, 1 omnia Romae venalia esse. Fl. I 36, 18 vidit urbem, quam venalem et quandoque perituram. — Sall. Jug. 92, 5 Muluccha . . . erat inter ceteram planitiem mons saxeus . . . uno perangusto aditu relicto. Fl. I 36, 14 saxeo inditam monti Mulucham urbem . . . aditu arduo inaccessoque penetravit. — Concedo hunc locum etiam illi Taciteo A. IV 46 ‚castella rupibus indita' esse simillimum; sed poetica orationis indoles monet, ne hunc verbi indere usum proprium esse Tacitei sermonis statuamus. —

Neque vero recte Egen l. l. p. 3 persaepe Flori verba revocat ad Tacitum, quae verisimillimum est referenda esse ad Sallustium aliosque: Fl. I 34, 19, 1 ‚crescentibus cum ipsa magnitudine imperii vitiis' haustum vult Eg. ex Tac. H. II 38: ‚vetus ac iam pridem insita mortalibus potentiae cupido cum imperii magnitudine adolevit erupitque', cum locus ille Florianus respicere videatur ad Sall. Catil. 10, 1—3: ubi . . . respublica crevit . . . saevire fortuna ac miscere omnia coepit . . . imperii cupido crevit: ea quasi materies omnium malorum fuere. — Fl. I 22, 16 observato loci ingenio, cf. Sall. H. III 17 ingenio loci (Eg. p. 4 refert hunc locum Flor. ad Tac. H. I 51). — Fl. II 13, 50 multus in eo proelio Caesar fuit (Eg. refert ad Tac. Agr. 20), cf. Sall. Jug. 96, 3 ad vigilias multus adesse.

Alii loci, quibus Egen (p. 3) dicit Florum Taciti elocutionem imitatum esse, sine ulla dubitatione revocandi sunt ad Lucanum poetam (Florum autem ex Lucani Pharsalia hausisse iam Meinertus, Wiener Jahrbb. XXVIII p. 186 sqq., demonstravit). Flori verba II 13, 14: ‚sic de principatu laborabant, tamquam duos tanti imperii fortuna non caperet' ex nullo alio fonte fluxerunt nisi ex

Luc. I 109—111: ‚populique potentis . . , non cepit fortuna duos', cum Eg. perverse ut mihi videtur illa Flori verba referat ad Tac. H. II 38 ‚et nunquam postea nisi de principatu quaesitum'. — Fl. II 13, 14: ‚nec ille ferebat parem nec hic superiorem'. cf. Luc. I 125 sq.: ‚Nec quemquam iam ferre potest, Caesarve priorem Pompeiusve parem'. — Fl. II 13, 8: Causa tantae calamitatis eadem quae omnium, nimia felicitas (I 47, 7. 13). cf. Luc. I 160: Namque ut opes nimias mundo fortuna subacto intulit et rebus mores cessere secundis. (Eg. contra Flor. II 13, 8 revocat ad Tac. H. II 92 nec unquam satis fida potentia ubi nimia est). — Illi igitur loci, quos Eg. p. 3 ex Flori bello civili Caesaris et Pompei allatos refert ad Tacitum, hausti sunt ex Lucani Pharsalia; atque ad confirmandam meam sententiam Florum in his rebus non secutum esse Tacitum, sed usum esse Lucano, permulta alia afferre possum; attamen missa facio, cum de hac re disputaverint Meinertus l. l., H. J. Müllerus (Jahrbb. f. Philol. 113. a. 1876), O. Jahnius in praefatione editionis suae Florianae p. XLVII, Sauppius in commentatione academica (De arte critica in Flori bellis recte facienda. Goetting. 1870), Westerburgius, M. Rhen. XXXVII p. 35. Summa quidem cum specie veritatis Egen l. l., imprimis pp. 4 et 5, demonstrat similitudinem Taciteae et Florianae elocutionis. Attamen iam supra attuli, ex his locis Florianis quosdam revocandos esse ad Sallustium; alios praeterea Florum debere Livio facile statuere possumus: Fl. I 29, 1 Macedonici belli contagio traxit Illyrios. cf. Liv. 10, 18, 2: ‚traxit contagio proximos Umbriae populos'. Eg. confert cum Tac. G. 36: tracti ruina Cheruscorum et Fosi'. — Fl. I 30, 5: hoc quoque illi in malis suis indulgente fortuna. cf. Liv. 23, 2, 1: indulgentia fortunae. (Egen refert ad Tac. H. II 84 indulgentia fortunae). — Flor. prooem. 2 arma circumtulit. I 18, 2, 21 cum terrorem nominis sui late circumtulisset. cf. Liv. 9, 45, 17 circumferendo bello. 1, 38, 4 ad singula oppida circumferendo arma omne nomen

Latinum domuit. (Eg. ad Tac. A. II 52. I 56. XIII 37 revocat Flori verba). etc.

Porro orationis figurae quaedam et compositiones verborum, quas Eg. ex Taciti libris depromptas esse vult, sunt ita tritae usitataeque, ut paene apud omnes scriptores inveniantur (cf. Fl. I 23, 2 primi omnium. II 34, 64 continua pax. I 13, 6 incognitus in id tempus).

Valde denique dubito, num Florus verbis ‚regium nomen animum quoque regis implevit' (I 30, 3) imitatus sit Taciti locum: ‚regium nomen invaserat' (H. V 9). Neque mihi videtur similitudo interesse inter Flor. I 22, 1 ‚vix quadriennii requies' et Tac. A. IV 25 ‚requiem belli', cum genetivis illis notio insit alii alia. — Prorsus perversam esse puto comparationem Flori verborum: ‚exerceri solum iussit' (H 33, 60) cum Taciteis: ‚exercendo agros' (A. XI, 7), ‚ut patrium solum exercebant' (A. XIII, 54); nam apud Tacitum exercendi verbo illo loco inest vis agri colendi, cum apud Florum l. l. exercere solum idem sit ac Livianum illud ‚exercere metalla auri atque argenti'.

Sed satis de hac re. Quamquam concedo permultos praeterea esse locos Florianos et Taciteos, quibus magna similitudo inest (Fl. I 36, 14 et Tac. A. IV 46), tamen arbitror eodem modo apud Livium, Sallustium, Plinium,[1]) Lucanum, Silium Italicum[1]) inveniri quae illis respondeant. Atque eo, quod non omnes loci Floriani comparari possunt cum Livianis et Sallustianis, non sequitur Florum ex alio fonte atque ex Livio et Sallustio hausisse; nam permulta nobis non sunt servata et ex Sallustii historiis et ex Livii libris. —

Nunc transeo ad ea quae mihi proposui, ut Florianam syntaxin casuum pertractem, etiam hac in re semper respiciens ad Livium, Sallustium ceterosque quos commemoravi scriptores, ut doceam ad illos esse nobis respiciendum in explicanda Flori elocutione, non opus esse statuere duos Flori fontes, alterum rerum (Livium ceterosque historicos), alterum sermonis (Tacitum).

---

[1]) Florum ex Plinio et Silio Italico hausisse Meinertus idem l. l. demonstravit. cf. Jahnii praef. p. XLVI.

Syntaxis casuum.

I. De accusativo et nominativo.

A. de formatione.[1])

a) nominativi.

I 18, 2, 33 exhibent libri formam Aegatae, excepto codice Naz., in quo legimus Aegates; utra forma Florus usus sit, vix statuere possumus. I 40, 1 Aeetas, qui rex apud ceteros scriptores appellatur aut Aeeta aut Aeetes. Nomina propria secundae declinationis, quae in lingua Graeca exeunt in -ος, apud Florum persaepe eandam formam servare, vix opus est commemorare: Delos I 40, 8. Cypros I 44, 1. Pharos II 13, 88. Thapsos II 13, 89. Saguntos I 22, 3. cf. Liv. 21, 19, 1 ‚Sagunto excisa', contra 21, 7, 1 ‚Saguntum'. Eandem varietatem invenimus apud Florum: I 13, 2 Tarentus, contra I 22, 42 Tarentum. cf. Sil. XII 434 ‚Tarentus'.

b) accusativi.

I 40, 30 ‚Hierosolymam'[2]).

Graecam formam adamasse Florum multis locis cognoscimus:

I 24, 9: ‚Euboean insulam'. 42, 4: ‚Cnoson Eleutheran'. cf. Liv. 38, 12, 9: ‚Hieran comen'. 34, 29, 12: ‚Gorgopan'. — Accusativus exiens in -en invenitur: I 28, 9: ‚Samothracen'.

---

[1]) Perpauca illa ad casuum formationem spectantia, quae mentione digna sunt, hoc loco afferre mihi liceat, quamquam non pertinent ad syntaxin.

[2]) Puto retinendam esse illam formam, quam et codices exhibent et Wagenerus docuit (Philol. tom. XLII p. 291), confirmari aliis locis: Plin. n. h. 27, 15. Cic. Flacc. 28, 67. Suet. Aug. 93.

I 39, 6: ‚Rhodopen'. I 40, 25: ‚Thracen' (accus. ex nominativo ‚Thrace', Hor. C. II 16, 5, derivatus), contra II 23, 5: ‚Thraciae'. — II 21, 11, 4: ‚Leucaten'. cf. Liv. 39, 27, 1: ‚Thessalonicen'. 44, 12, 7: ‚Toronen'. — Fl. I 40, 27: ‚Satrapen', cf. Nep. Con. II. 1.

Accusativus secundae declinationis exiens in -on legitur: I 33, 3 et II 13, 35: ‚Epiron'. I 25, 4: ‚Zacynthon'. I 35, 4: ‚Mydon, Samon'. I 40, 11: ‚Orchomenon'. I 40, 25: ‚Bosporon'. I 42, 4: ‚Choson'. II 13, 51: ‚Lesbon'. II 13, 66: ‚Thapson'. contra I 40, 29: ‚Libanum' etc. cf. Liv. 33, 30, 11: ‚Paron'. 41, 20, 9: ‚Delon'. 32, 5, 4: ‚Orchomenon'. 25, 24, 8: ‚Nason'. at Tac. A. II 54 ‚Lesbum, Perinthum'.

Tertiae declinationis accusativo exeunte in 1) -in Florus usus est: I 39, 6: ‚Tanain'. II 30, 26: ‚Albin', ‚Visurgin' (Tac. A. II 11, 12, 16, al.: ‚Visurgim', II 22: ‚Albim'), contra I 39, 6: ‚Maeotim'. 38, 12: ‚Athesim'. — cf. Liv.: ‚Neapolin'. — 2) -a: I 35, 4: ‚Colophona'. cf. Vell. I 4, 3. Tac. A. II 54. — I 24, 13: ‚Salamina'. cf. Corn. Nep. Ar. II 1. Lucan. III 183. — 3) -en: ‚Xerxen' I 24, 2. 24, 13. II 18, 9. — ‚Tigranen' I 40, 27. — ‚Orhozen' I 40, 28. — ‚Arthozen', ‚Horolen', ‚Euphraten' II 19, 5. 20, 2. 34, 61.! — contra ‚Euphratem' I 40, 22, al. cf. Liv. 45, 31, 10: ‚Callicraten', 44, 32, 7: ‚Androclen' etc.

4) -as: I 11, 1: ‚Samnitas', contra II 6, 13: ‚Samnites'. — I 19, 4: ‚Liguras. — I 28, 3: ‚Thracas'. cf. Liv. 33, 7, 11. — Flor. I 38, 7: ‚Teutonas'. — I 45, 18 ‚Caledonas'. — I 45, 20 ‚Biturigas', ‚Carnutas'. — II 9, 7: ‚Sennonas'. — II 18, 2: ‚Cilicas'. — II 31, 41: ‚Marmaridas'. — II 33, 47: ‚Autrigonas'. — I 24, 5: ‚Macedonas' (I 30, 1. 39, 1). cf. Liv. 26, 24, 5: ‚Macedonas'.

B. de syntaxi.

I. de accusativo obiecti simplici.

Romanos accusativum coniunxisse non modo cum verbis quae dicuntur transitiva, sed etiam cum verbis intransitivis, inter omnes constat.

1) De usu verborum transitivorum disserenti liceat mihi omittere quaecumque sunt usitatissima.

a) Memorabile inprimis hoc videtur, Florum permultis verbis v a r i e usum esse. Omittitur enim saepenumero accusativus obiecti, atque inicitur verbo vis quasi intransitiva ita ut etiam cum praepositionibus coniungi possit more verborum intrans. (de hoc usu Liviano cf. Kuehnasti synt. Liv. p. 148 sqq.).

a d g u b e r n a r e dicitur more intransitivorum I 24, 1: ‚quasi de industria sic adgubernante fortuna'. —

a d s u e s c e r e alqm. ‚jemand gewoehnen': I 1, 1, 7. II 17, 7. 21, 12, 1. 27, 17. 32, 43. — Vim intransitivam habet I 43, 1: ‚quatenus Metelli Macedonici domus bellicis agnominibus adsueverat'. cf. Liv. 21, 3, 2: ‚ut adsuesceret militiae Hannibal'. cf. infra p. 29. —

a g e r e verbum cum accusativo coniunctum persaepe invenitur neque habet quidquam insoliti; accusativo omisso inest huic verbo notio vivendi: I 7, 6. 17, 23, 2. 18, 1, 1. 21, 1 etc. cf. Liv. 9, 20, 10. — a g e r e d e, ‚verhandeln ueber': II 12, 10: ‚de supplicio agentibus'. cf. Liv. (8, 37, 2 ‚agebatur de condicionibus', ubi conicitur a m b i g e b a t u r) 10, 10, 8: ‚de mercede agitur'. —

a g i t a r e ‚leben' I, 33, 2. II, 36, 46. — d e ‚verhandeln, erwaegen': II, 13, 15: ‚de successione Caesaris'. 13, 83: ‚de extremis'. cf. Liv. 9, 5, 1: ‚cum de foedere victor agitaret'. —

a p p l i c a r e transit. vim habet: II 13, 51: ‚ut una navicula Lesbon applicaretur'. cf. Liv. 37, 12: ‚applicare classem in Erythraeam'. —

c a n e r e structuram transit. verborum habet I 23, 14: ‚cum hoc — caneretur'; — contra absolute: II 6, 10: ‚signa cecinere'. II 13, 19. 13, 66. I 36, 18. cf. Liv. 27, 47, 3: ‚semel bisne signum canat in castris'. Sall. Cat. 59: ‚signa canere iubet'. — (c o n c i n e r e, p r a e c i n e r e non aliter nisi intransitive proferuntur: I 24, 9, 32, 5. al.) —

c a n t a r e: II 13, 8: ‚cum . . . recentesque victorias . . . Roma cantaret'. —

c o n s u e s c e r e: I 35, 4: ‚urbis regibus parere consuetas'. I 44, 3; — contra I 22, 2 ‚dare tributa, quae iubere consueverat', sicut Liv. 6, 18, 11: ‚quia consuestis cum eis pro imperio certare'. —

consulere ‚berathen' I 31, 4: ‚et cum de alio consuleretur, pronuntiabat'; sed cum dativo coniungitur significans ‚sorgen' I 3, 2: ‚consulere civibus suis'. Adde: I 42, 5: ‚saeve in captivos consulebatur'. cf. Liv. 3, 36, 7: ‚in humiliores lubidinose crudeliterque consulebatur'. —

decernere: I 32, 37: ‚cui grande de Africa nomen fata decreverant'. II 17, 3. — cf. Liv. 42, 10, 11: ‚Ligures ambobus consulibus decernunt'. — absolute profertur subiecta notione pugnandi I 18, 2, 9. cf. Liv. 2, 14, 6: ‚acie decernere'. —

desperare: II 9, 10: ‚quasi desperata victoria'. 13, 86: ‚victoriam desperantibus Pompei liberis'. 21, 11, 10: ‚quod ubi desperavit a principe'. cf. Liv. 23, 14, 6: ‚quia non desperabat voluntariam deditionem'. — contra ib. I 13, 14: ‚desperavit armis' (de usu verbi huius Liviano vide quod adnotat Hildebrandius (Progr. Dortmund 1854 p. 5). —

deficere absolute dictum habet notionem cessandi (aufhören): II 13, 6: ‚ibi aliquando defecit (bellum)', II 22, 12, 5; sed I 18, 2, 17 subaudiendum est ‚ab hostium partibus' aut simile aliquid. cf. Liv. 31, 7, 11: ‚a nobis'. —

deliberare coniungitur cum accusativo aut cum praepositione de: II 8, 11: ‚de invadenda urbe Romana — deliberavit'.

detrectare: II 18, 5: ‚detrectare coepit foederis pactum' — contra II 14, 9: ‚Pompeio'. (Cod Naz. exhibet Pompeium, haud scio an recte.) —

habitare: II 33, 50: ‚castra sua . . habitare et incolere iussit'. cf. Liv. 24, 3, 2: ‚arx procul eis erat quae habitabantur'. — contra II 34, 62: ‚Seres etiam habitantesque sub ipso sole Indi'. cf. Liv. 27, 10: ‚si in ipsa arce Capitolioque habitarem'. 43, 3, 2. —

incolere verbo, quod apud Florum bis, I 41, 6 et II 13, 59, invenitur, inest vis transitiva; apud Livium verbi constructio est varia. cf. 25, 12, 6: ‚terras'. — contra 1 1, 3: ‚qui inter mare Alpesque incolebant'. —

imperare: I 40, 28: ‚qui Hiberis imperabat'. II 9, 25. — contra I 34, 12: ‚si toleranda viris imperarentur'. imperitare cum dativo coniungitur: II 33, 47. cf. Liv. 1, 24, 3. —

incipere: II 12, 11: ‚ab incepto Catilina non destitit'. — contra II 11, 1: ‚bellum paene citius oppressum est quam inciperet'. —

iurare: I 22, 2: ‚ultionem puer Annibal — iuraverat'. cf. Liv. 2, 45, 14: ‚idem deinceps omnis exercitus in se quisque iurat. iuratis datur signum'. — contra Fl. II 4, 2: ‚in verba', sicut Liv. 7, 16, 8. —

minari: I 17, 22, 5: ‚ut solitudinem et interitum patriae suae minaretur'. — II 4, 2: ‚abnuentibus aqua et igni interdicturum minaretur'. —

movere pro „castra movere": I 24, 8: ‚cum ... movisset ex Asia'. cf. Liv. 21, 32, 1: ‚Hannibal a ripa Rhodani movit'. —

morari, cum accusativo coniunctum, vim habet impediendi: I 40, 18: ‚pecuniam .... qua sequentes moraretur'. cf. Liv. 43, 16, 16: ‚negavit se Gracchum morari'. — contra intransitive profertur significans: zögern: I 22, 2. 45, 6. II 13, 35. cf. Liv. 44, 22: ‚placuit non ultra morando ... tempus terere'. —

perorare: II 12, 7: ‚in praesentem reum peroravit'. —

praecipitare: I 18, 2, 29: ‚ille praecipitari pullos iusserat'. cf. Liv. 23, 19, 6: ‚praecipitasse se quosdam ... constabat'. — contra Fl. II 13, 43: ‚praecipitantibus fatis'. cf. Liv. 27, 40, 3: ‚cum in Italia ad Transumennum et Cannas praecipitasset Romana res'. —

respicere: II 13, 44: ‚tantum dignitatis Fortuna respexit'. cf. Liv. 4, 17, 5: ‚spem ullam'. — contra Fl. I 22, 31: ‚in diversa respicere'. II 10, 4: ‚ad Mithridatem quoque Ponticosque respexit' (cf. Kraussium: De praepositionum usu apud sex scriptores historiae Augustae, Vindobonae 1882, p. 5). —

scribere accusativo omisso legitur I 28, 10: ‚supplex cum scriberet ad imperatorem'. cf. Liv. 42, 27, 2: ‚C. Memmio collegae in Siciliam scriberet ut et q. s.' —

solvere: I 45, 16: ‚cum Morinorum solvisset a portu'. cf. Liv. 31, 14, 2: ‚altero die, quam a Brundisio solvit'. —

tractare: de: I 31, 4: ‚de belli fine tractatum est'. —

traicere: II 21, 11, 4: ‚Caesar a Brundisio traiecerat'. cf. Liv. 31, 14, 2: ‚in Macedoniam traiecit'. —

turbare: I 41, 4: ‚myoparonas'. II 4, 3: ‚comitia'. cf. Liv. 3, 48, 2. — absolute profertur II 23, 7, 7: ‚et aquis et hoste turbantibus'. —

vastare: I 39, 5: ‚Minucius toto vastavit Hebro' (similia apud ceteros non inveni). —

vaticinari: I 33, 14: ‚vaticinanti similis'. —

vincere ‚Sieger sein': I 10, 3. 36, 9. 45, 2. II 9, 10. 13, 65. 13, 84. 20, 10. —

Varietas constructionis mea quidem sententia statuenda est, cum idem verbum modo coniungitur cum accusativo obiecti, modo cum infinitivo:

cogitare aliquid: I 24, 2: ‚cum Persas et orientem, Xerxen atque Darium cogitarent'. 45, 16: ‚alterum cogitavit'. cf. Cic. leg. II, 1: ‚Nihil his in locis nisi saxa et montes cogito'. Ter. Eun. IV 2, 3. Tibull. IV 4. 18. — contra Fl. I 40, 25: ‚iungere Bosporon. . . tantum cogitavit'. —

moliri: I 14, 1: ‚quid'. II 15, 3: ‚arma'; cum infinitivo saepius coniungitur. —

minari: I 17, 22, 5: ‚solitudinem et interitum' (cf. Liv. 10, 39, 6: ‚comminandoque magis quam inferendo pugnam'). — contra I 38, 6: ‚nec segnius quam minati fuerant'. II 12, 7 sequitur accusativus cum infinitivo. (cf. p. 14). —

temptare: I 27, 6 ‚catenas'. 30, 4 ‚virum'. 40, 26 ‚spiritum'. II 7, 2 ‚bellum.' 13, 27 ‚castra'. 18, 7. 21, 11, 9. 27, 17. cf. Liv. 8, 33, 2. 43, 18, 6: ‚missis qui temptarent — animos', 24, 1, 2. — contra Fl. I 38, 12: ‚retinere amnem'. 40, 30. al. —

Notionem minus solitam verbis transitivis nonnunquam Florus subicit: I 29, 1: ‚Macedonici belli contagio traxit Illyrios'. cf. Liv. 10, 18, 2: ‚traxerat contagio proximos Umbriae populos' . . — Fl. I 1, 4, 2: ‚interfluentem urbi Tiberinum ponte commisit'. 40, 25: ‚iungere Bosporon'. cf. Liv. 21, 47, 2: ‚ratibus, quibus iunxerat flumen.' — Fl. I 1, 3, 1 etc.: ‚Excipit Numam Pompilium Tullus Hostilius'. cf. Liv. 5, 42, 6: ‚nec tranquillior nox diem tam foede actum excipit'. —

Poetice dictum est I 18, 2, 3: ‚pandere viam' pro ‚aperire v.'. I 22, 2 ‚urere' schmerzen, alia.

b) Permulta verba, quae sua natura sunt intransitiva, accipiunt vim transitivam composita cum praepositionibus; neque vero impedit haec res, quominus nonnulla eius generis verba praeterea praepositionem secum habeant pro accusativo. Apud Florum legimus:

adgredi: I 4, 5: ‚regem ... adgreditur'. 10, 1. 13, 5. al. —

adire: I 7, 14: ‚patentis passim domos adeunt'. 33, 14: ‚cum . . . castra consulis adisset'. 36, 11: ‚Zamam ... frustra adivit'; constructio passiva legitur I 33, 3: ‚ut . . . ne adiri quidem potuerit'. I 35, 3: (translata significatione) ‚adita ... hereditate'. cf. Liv. 43, 9, 3: ‚Galliae provinciae pleraque oppida adiit'. 23, 2, 10. —

adflare: I 40, 9: ‚Italiam ipsamque urbem Romam regius terror adflabat'. cf. Liv. 22, 43, 11: ‚terga tantum adflante vento'. 30, 6, 7. —

adloqui: I 7, 14: ‚mox eosdem . . . adlocuti'. cf. Liv. 39, 15, 1: ‚priusquam populum adloquantur magistratus'. —

adoriri: I 1, 3, 4: ‚singulosque adortus exsuperat'. I 36, 13, II 13, 60. 21, 11, 6. 30, 34. 32, 44. cf. Liv. 21, 11, 6: ‚inde oppugnatio eos . . . adorta est'. 40, 41, 3. —

adtonare: I 28, 13: ‚regem attonitum adhuc'. cf. Liv. 39, 15, 9. —

circumsonare: II 13, 45: ‚dux ipse ... circumsonatus'. cf. Liv. 3, 28, 3: ‚clamor hostes circumsonat' (contra Liv. 39, 10, 7: ‚in locum qui circumsonet ululatibus „von allen Seiten wiederhallt"). —

circumvenire: II 13, 31: ‚Octavius Libo ingentibus copiis classicorum utrumque circumvenit'. II 13, 47. cf. Liv. 10, 2, 11. 10, 26, 9. —

circumvolare: II 17, 7: ‚volucres quasi iam sua circumvolabant'. cf. Verg. Aen. VI 867. III 233: ‚turba sonans praedam pedibus circumvolat uncis'. Ovid. Met. II 719. Hor. Carm. I 2, 23. —

conflare: I 17, 24, 1: ‚secundam (sc. discordiam) decemviratus libido conflavit'. 22, 9. 31, 10. II. 5, 2: ‚tantum conflavit incendium'. 7, 10. 12, 1. cf. Liv. 3, 36, 7: ‚iudicia domi conflabant, pronuntiabant in foro'. 26, 27, 6: ‚conflatum incendium'. —

debellare: I 22, 50: ‚hunc quoque ... Claudius Nero ... debellat'. 22, 54. 24, 10. 24, 14. 40, 19. 40, 24: ‚Mithridates ... debellatus est'. 46, 1. II 9, 23. cf. Hor. Carm. I 18, 8: ‚rixa debellata est'. Verg. Aen. VI 853: ‚parcere subiectis et debellare superbos'. — contra Fl. I 34, 4: ‚cum debellare potuissent' i. e. den Krieg zu Ende führen. cf. Liv. 9, 16, 1: ‚Aulius cum Frentanis uno secundo bello debellavit'. — Impersonalitur profertur huius verbi passivum: Fl. I 40, 11: ‚debellatum foret'. Liv. 9, 4, 3: ‚Pontius debellatum esse respondit'. 30, 8, 1. —

efflare: II 17, 11: ‚quam verum est, quod moriens Brutus efflavit'. —

erumpere: II 8, 3: ‚erupere Capuam'[1]). cf. Verg. Aen. I 580: ‚erumpere nubem'. Val. Flacc. V 465. —

evadere: I 27, 6: ‚custodiam evasit'. 36, 18: ‚illum evaserat'. II 9, 7: ‚arcemque Capitolii, quae Poenos quoque, quae Gallos etiam Senonas evaserat'. cf. Liv. 2, 65, 3. 7, 36: 1. — contra Fl. I 11, 10: ‚unde non posset evadere'. 31, 14, ‚qua nemo illos nec evadere posse credebat'. cf. Liv. 8, 26, 4: ‚periculo evaserunt'. — Nonnumquam hoc verbum casu caret: Fl. I 18, 2, 13. 22, 36. II 12, 3. 13, 20. 13, 56. etc. Liv. 10, 1, 6: ‚dum evadere tendant'. —

inaugurare: I 1, 7, 8: ‚quod cum inauguraretur'. cf. Liv. 1, 43, 9: ‚sex item alias centurias ... sub isdem, quibus inauguratae erant, nominibus fecit'. —

increpare: I 1, 1, 8 ‚angustias'. II 13, 43. cf. Liv. 1, 27, 8. —

increpitare: II 18, 4: ‚sortem suam'. cf. Liv. 36, 32, 4: ‚pertinaciam increpitabant praetoris'. —

inflare: II 21, 12, 2: ‚inflataeque cervices ... resiliebant'. cf. Liv. 35, 42, 5. —

ingredi: I 12, 3: ‚ne tantum periculi ingredi auderet'. 18, 2, 5: ‚fretum ingressus est'. 23. 6. 28, 5. 45; 16. II 13, 21. 23, 7. cf. Liv. 44, 42, 4: ‚quidam aquam etiam ingressi'. —

---

[1]) Accusativum, quem exhibet Cod. Bamb. atque Jahn. et Halm. in textum receperunt, defendit Sauppius l. l. p. 9. Cod. N exhibet ablativum Capua.

insidere: I 7, 13. 18, 2, 13. 22, 47. 27, 5. 38, 18. II 9, 7. 11, 6. 13, 18. 17, 6. 18, 1[1]). —

inundare: I 38, 1: ‚cum terras eorum inundasset Oceanus', cf. Liv. 24, 38, 5: ‚Henna inundabitur'. —

invadere: I 1, 6, 1: ‚gubernacula urbis invadit'. 2, 2: ‚regnum'. 7, 14: ‚urbem'. 11, 1: ‚Samnitas'. 22, 13. 26, 2 etc. Etiam Livius usurpat accusativum, duobus locis exceptis, quos G. Hildebrandius (Progr. Dortmund. 1854) emendatos vult: 28, 29, 3. —

obruere: I 1, 1, 12. 7, 18. 31, 15 etc. cf. Liv. 30, 6, 6. —

obsidere: I 5, 12. 6, 5. 7, 6. 17, 24, 3 etc. cf. Liv. 23, 24, 10. —

peragrare: I 18, 12: ‚totum . . . orbem peragravit'. 23, 6: ‚tota Graeciae litora . . . peragravit'. 33, 12: ‚peragratoque . . . Oceani litore'. 45, 16. cf. Liv. 35, 12, 11: ‚peragratusque orbis terrarum victoriis eius gentis referebatur'. 43, 4, 4: ‚agrum . . . peragravit'. —

percurrere: II 30, 23: ‚Tencteros percurrit et Catthos'. cf. Caes. b. c. I 15: ‚agrum Picenum'. Hirt. b. G. VIII 46. —

pervagari: I 40, 31: ‚totam . . . . Asiam pervagatus'. II 8, 5: ‚totamque pervagantur Campaniam'. cf. Liv. 10, 39, 5: ‚pervagati Samnium consules'. —

subruere: I 40, 10: ‚subrutus Piraei pons'. II 33, 7. cf. Liv. 5, 21, 6. —

succlamare: I 22, 7: ‚succlamantibus bellum . . . inquit'. — Similiter Liv. 34, 50, 9: ‚servatorem liberatoremque acclamantibus'. —

supergredi: II 9, 5: ‚non civicam modo sed hostilem quoque rabiem supergressum est (sc. bellum)'. —

transgredi: I 40, 29: ‚Libanum Syriae Damascumque transgressus'. 45, 14: ‚Mosellam . . . transgreditur'. cf. Liv. 10, 27, 1: ‚Consules ad hostes transgressos Apenninum in agrum Sentinatem pervenerunt'. (Fl. I 40, 11: ‚in Asiam transgressus'. Liv. 42, 1, 3: ‚in Corsicam'). —

---

[1]) insido coniungitur cum accusativo, insideo cum dativo (cf. infra); Thoméus l. l. p. 15 non distinguens inter insido et insideo censet idem verbum et cum accusativo et cum dativo coniungi. cf. Egen. l. l. p. 16.

transnatare: I 4, 4: ‚transnatat Tiberim'. — Eodem modo Livius usurpat transnare: 21, 47, 4: ‚Magonem cum equitatu et Hispanis peditibus flumen extemplo tranasse'. —

transvehi: II 30, 22: ‚sciebat patrem suum C. Caesarem bis transvectum ponte Rhenum quaesisse bellum[1]). —

Pro accusativo nonnunquam praepositionem usurpant haec verba:

ascendere: II 12, 4: ‚quasi in rupes et nives bellum non posset ascendere'. cf. Liv. 10, 7, 10: ‚qui . . . in Capitolium . . . ascenderit'. — Contra Fl. I 20, 3: ‚quam Capitolium ascendissent'. 34, 2, 3: ‚caelum ipsum gloria ascendit'. 38, 10: ‚vix unum (sc. equum) . . . ascendit'. 43, 3; quae structura saepe apud Livium, Sallustium, alios invenitur. —

incurrere verbum Florus semper coniungit cum praepositione in: I 3, 7: ‚in hostem incurreret'. 39, 1. cf. Liv. 26, 25, 7: ‚incurrere ea gens in Macedoniam solita erat'. 8, 31, 7: ‚in ducem'. —

transilire: I 40, 25: ‚per Thracen . . transilire', sicut Liv. 44, 4, 11: ‚per invia transgressus'. — Contra Fl. I 38, 10: ‚quaternos senosque equos transilire solitus'. 38, 12. cf. Liv. 1, 7, 2: ‚vulgatior fama est ludibrio fratris Remum novos transiluisse muros'. —

transire: II 13, 23: ‚transeunti per eam (sc. Galliam) duci'. cf. Sall. Iug.: ‚per media castra'. — Contra Fl. I 39, 5: ‚transire Danuvium'. 40, 22: ‚Euphratem'. 46, 3: ‚cum Zeugma transisset exercitus'. cf. Liv. 21, 47, 3: ‚transire pontem non potuit'. —

---

[1]) Et Thoméus et Egen in talium verborum numero referunt irrumpere: I 28, 7 ‚cum alia minatus alia irrupisset', alia vocem positam esse pro alias partes arbitrati, atque hunc locum comparant cum Tac. A. I 48: ‚inrumpunt contubernia'. VI, 33: ‚Armeniam'. Sed mihi videtur locus Florianus, quo agitur de via qua consul Paulus in Macedoniam profectus sit, non agitur de terra vel regionibus, magis se accommodare usui linguae Latinae, si statuimus ablativum alia via, ut iam Dukerus monuit. cf. Liv. 43, 18, 1: ‚ne qua . . inrumperent Romani'. 21, 56, 2: ‚cum alia evadere nequissent' (cf. Fabr. ad h. l.) 2, 53, 1. —

Appendix.

Obiectum verbi alicuius transitivi, quod ellipsi omittitur, habendus est accusativus exclamationis (cf. Kuehnerum, Gr. Lat. II 1, p. 203). Apud Florum invenimus hunc accusativum: I 5, 14. 38, 7: ‚fidem numinum'. I 32, 1. II 9, 28: ‚facinus indignum'. I 32, 4: ‚fata rerum'. II 13, 45: ‚nefas'. —

Interiectio o additur: I 13, 19: ‚o me, inquit, plane procreatum Herculis semine'. I 22, 31. 22, 43. —

2. De verbis intransitivis.

Accusativum apud Florum nonnunquam invenimus coniunctum cum verbis, quibus non inest vis transitiva; sunt autem verba eius generis haec:

a). velle: I 34, 12: ‚cum Scipio veram vellet et sine exceptione victoriam'. II 13, 10: ‚ut vellet tamen auctioris opes'. cf. Liv. 6, 40, 19: ‚necessitatem vobis creandi, quos non vultis, inponam'. Neutrum pronominis vel adiectivi ad verbum velle adiungitur: I 35, 5 ‚quod', 42, 1 ‚vera', II 6, 1 ‚verum'. —

malle: I 34, 4: ‚foedus tamen maluerunt'. 34, 6. 40, 31. II 4, 3. cf. Liv. 10, 8, 6: ‚seu Attium Clausum seu App. Claudium mavultis'. —

inquam: I 22, 45: ‚deos inquam', nisi forte ellipsis statuenda est. —

intrare: I 40, 30: ‚haec quoque . . . intravit'. cf. Sall. Jug. 110, 8. Liv. 23, 1, 6: ‚fines . . . intravit'. 23, 24, 9. — contra Fl. II 9, 13: ‚in urbem intratur'; praepositionem in nonnullis locis usurpant Cicero (pr. domo 3), Ovidius (Met. VII 492. XIV 656). —

penetrare: I 23, 10: ‚invios antea Chaonum montes Aoumque amnem per abrupta vadentem et ipsa Macedoniae claustra penetravimus'. 36, 14: ‚Mulucham urbem penetravit'. 39, 6: ‚Volso Rhodopen Haemumque penetravit'. 45, 15: ‚Rhenus penetratus est'. II 2, 6: ‚ad penetranda coepta'. cf. Verg. Aen. I 243: ‚Illyricos penetrare sinus'. Suet. Caes. 52: ‚Aegyptum penetravit'. Vell. II 40: ‚penetratae cum victoria Media, Albania, Iberia'. — Valde dubito num Tacitus illud verbum eodem modo ac Florus usurpet, cum loco Taciteo H. I 69,

quem Egen l. l. p. 16 affert et cui addi potest A. III 4, penetrare habeat notionem movendi (Eindruck machen), non significat, ut apud Florum, transire per; illud autem A. XV 27 ‚iter . . . penetratum' Eg. falso comparare videtur cum Fl. I 45, 15 ‚Rhenus penetratus'; nam ‚penetrare iter' idem est ac ‚pergere iter' (Nipperd. ad Tac. A. XV 27), cum ‚penetrare Rhenum' significet transitionem Rheni. Florus autem de itinere verba faciens dicit I 36, 14: ‚aditu arduo inaccessoque penetravit'. —

Missum facio apud Florum, sicut apud ceteros, formas passivas verborum concrescere II 28, 18, coepisse I 5, 15, nubere II 13, 13 inveniri; afferre autem liceat insolentiores quasdam aliorum verborum structuras passivas:

equitare: I 39, 5: ‚perfidum glacie flumen equitatur'. cf. Plin. 8, 26, 1: ‚omnes (sc. camelae) . . . equitantur in proeliis' (locus est incertus). — Contra Fl. I 4, 7: ‚per patrium flumen equitabat'. —

triumphare: II 13, 20: ‚per triumphatum a se mare . . . fugiebat'. I 1, 5, 6: ‚aureo curru quattuor equis triumphatur'. cf. Hor. C. III 3, 43: ‚triumphatisque possit Roma ferox dare iura Medis'. —

Illis addam accusativum, qui dicitur graecus, coniunctum cum participio indutus II 21, 11, 11: ‚maximos ut solebat induta cultus'. cf. Liv. 27, 37, 12: ‚virgines longam indutae vestem'. —

Aliis locis accusativus pronominis vel adiectivi neutrius generis verbis intransitivis adiunctus est: I 17, 22, 1 ‚quiddam [adhuc] spirabat indomitum'. — I 41, 15 ‚quid prius . . . mirere?' cf. Liv. 1, 35, 3. De verbo velle cf. p. 20. —

b). Nonnulla verba, quae significant affectum aliquem animi, more verborum transitivorum usurpantur:

deridere: I 18, 2, 9: ‚machinaeque validae . . . ab hoste derisae'. —

erubescere: I 30, 3: ‚causa belli prope erubescenda'. I 47, 3. cf. Hor. C. I 27, 15: ‚non erubescendis adurit ignibus'. —

expavescere: I 17, 26, 3: ‚quod lictoriae virgae sonum ignotum penatibus suis expaverat'. I 39, 6: ‚tenebras saltuum expavit'. cf. Hor. C. I 37, 23: ‚nec muliebriter expavit ensem'. Tac. H. II 76. —

flere: I 1, 3, 5: ‚flentem spolia circa se sponsi . . sororem viderat'. cf. Ovid. Met. IV 426: ‚inultos flere dolores'. Amor. XII 1: ‚flete meos casus'. Tac. A. VI 10: ‚filii necem'. —

formidare: I 33, 12: ‚formidatumque militibus flumen Oblivionis'. cf. Hor. Sat. I 1, 77: ‚formidare malos fures'. II 7, 65: ‚cum te formidet mulier'. Ars p. 364. Epist. I 18, 93. —

indignari: II 14, 4: ‚Antonius vario ingenio . . . successorem Caesaris indignatur Octavium'. cf. Liv. 1, 35, 3: ‚quod'. 6, 40, 11. — Accusativus cum infinitivo sequitur verbum indignari II 33, 66, sicut apud Liv. 43, 1, 9. —

inridere: I 17, 26, 3: ‚a sorore satis insolenter inrisa'. —

maerere: II 30, 32: ‚illi qui iam pridem robigine obsitos enses inertesque maererent equos'. —

pudet: I 34, 2: ‚pudendisque foederibus adfecit'. cf. Liv. 25, 6, 10: ‚ut alias pudendas clades exercituum taceam'. —

queri: I 24, 5: ‚inhonoratam apud Romanos querens . . . societatem'. cf. Liv. 43, 2, 3: ‚alia indigna'. — Praepositionem de coniungit Florus cum illo verbo I 18, 2, 3: ‚de Poenorum impotentia'. I 22, 14. 37, 3. 40, 10. 14. 46, 1. cf. Liv. 26, 26, 8: ‚ut quam plurimi questum de se Romam venirent'. Sallustius eodem modo plerumque verbo queri adiungit praepositionem de; bis (H I 41, 16. 82) utitur accusativo. cf. A. Hercherum: Ueb. den Gebrauch. d. Acc. b. Sallust. Progr. Gera. 1878. p. 3. —

Quaecumque praeterea verba affectum animi significantia inveniuntur, ut tremere, stupere, iis casus obiecti non adiunctus est.

Hoc loco enumerandi sunt accusativi qui dicuntur adverbiales atque appositi verbis intransitivis sunt:

nonnihil: I 2, 7: ‚dominatio nonnihil profuit'. —

nihil: I 17, 24, 3: ‚nihil cunctatus'. 40, 22. II 13, 70. I 18, 2, 4: ‚nihil interesse virtutis'. I 22, 35: ‚nihil . . profuere'. etc. —

multum: I 18, 2, 9: ‚multum . . . derisae'. 19, 5. —

plurimum: I 2, 7: ‚profuit'. —

quantum: I 34, 1: ‚Numantia quantum Carthaginis . . . opibus inferior'. cf. Liv. 21, 31, 2. Huc cadunt neutra pronominum: quid I 22, 44: ‚miramur'. 45, 11: ‚quid ad illum,

quid agat nostra Germania?' II 13, 39: ,quid obesset'. — hoc: I 30, 5: ,hoc ... indulgente fortuna'. — cf. 2a sub fine p. 21. —

Accusativus temporis in Flori epitome rarissime invenitur: II 4, 3: ,cum iam tertium annum dominaretur'. II 13, 13: ,decem annos traxit ista dominatio' (trahere verbo notionem intransitivam Florus primus tribuit). — Saepe praepositio per invenitur: prooem. 1. 5. I 31, 18. 33, 5. 33, 15. 34, 2. 40, 2. 38, 14. 39, 2. II 13, 33.

Accusativum loci Florus usurpat secundum leges sermonis Latini exceptis duobus locis, quibus exspectamus praepositionem in: I 22, 21: ,Campaniam Tarentumque perrexit'. II 11, 7: ,Etruriam, inde Sardiniam recessit'. cf. Liv. 42, 44, 6: ,Peloponnesum proficiscuntur'. 31, 43, 5: ,Aegyptum avexit'. 45, 10, 2. cf. quae Weissenb. adnotat ad Liv. 10, 37, 1.

II. De accusativo duplici.

a). Accusativus obiecti duplex apud Florum nusquam invenitur, quamvis eis verbis, ex quibus duplex obiectum pendere possit, elocutio Floriana non careat; aut alter accusativus omittitur aut pro altero ponitur praepositio aliqua vel infinitivus vel enuntiatum secundarium.

doceo: I 33, 8: ,ferocissimas ... gentes ... servire docuerunt'. II 13, 90. Enuntiatum interrogativum loco accusativi usurpatur: II 12. 12 ,quam atrociter dimicatum sit, exitus docuit'. II 20 4. — Alter accusativus omittitur I 1, 2, 2. II 13, 71. I 40, 16 (accus. c. inf.).

Verba postulandi semper coniunguntur cum uno accusativo rei, quam quis postulat, cum persona, a qua quis postulat, ponatur in ablativo addita praepositione a.

flagitare: aliquid I 11, 12. 13, 17. al. — alqd ab I 47, 8. II 20, 10. orare alqd ab I 34, 13. —

petere alqd ab: II 21, 11, 2. I 1, 1, 10. 22, 26. 38, 14. Ceteris locis omittitur persona, a qua petitur aliquid. —

adpetere: alqd ab II 6, 7. — repetere alqd ab: I 24, 7. —

poscere alqd: II 2, 7. al. — reposco alqd ab: II 5, 9. —

Verbis, quibus inest notio orandi, persona quam quis orat additur casu accusativo aut coniuncta cum praepositione a, cum res exprimatur enuntiato interrogativo.

orare (cf. p. 23): I 1, 1, 13: ,ut Romulus Jovem oraret, foedam suorum fugam sisteret'. —

rogare: I 1, 5, 3: ,quem rex . . . rogavit, fierine posset'. cf. Liv. 1, 26, 1. —

b). Accusativi, alter obiecti alter nominis, ut ita dicam, praedicativi, suspensi sunt a verbis:

1) appellandi, dicendi etc. Inveniuntur verba

dicere: I 45, 6. II 13, 4. 34, 65. Nonnunquam accusativus obiecti (vel constructione passiva nominativus subiecti) omittitur: I prooem. 6: ,quis adulescentiam dixerit', sc. aetatem. II 10, 1. 13, 64. I 11, 3. —

vocare: I 1, 1, 15. 18. 22, 27. 35. 23, 11. 30, 3. 38, 7. al. —

appellare: II 4, 4: ,regem se a satellitibus suis appellatum laetus accepit' (similiter Livius 29, 1, 9: ,laeto condicionem accipienti unum . . . tradit'). cf. Liv. 31, 15, 6: ,de tribu, quam Attalida appellarent'. —

loqui: II 20, 7: ,merito vos victores fama gentium loquitur'. —

salutare: I 1, 7, 3: ,ut virum regem salutaret'. cf. Liv. 1, 6, 2: ,iuvenes . . . cum avum regem salutassent'. —

2) iudicandi. Commemoranda sunt verba

iudicare: II 9, 8. 9, 9. 11, 7. 16, 3. 16a, 2[1]): —

putare: II 18, 3: ,dona Neptuno [hoc putabant]'. I 43, 4: ,praedam putantes', sc. classem. —

habere: II 16a, 6: ,ne . . . iusta caedes haberetur'. I 40, 31. II 12, 3. —

Iudicandi notio inest verbo accipere I 1, 1, 18: ,ut se pro numine acciperent' (cf. Liv. 1, 40, 2 ,semper pro indignissimo habuerant se . . . pulsos').

3) faciendi, creandi:

facere: I 11, 2. 13, 13. 22, 30. 33, 7. 35, 7. 36, 16. 40, 31 etc. —

---

[1]) Alteram capitis XVI partem, qua agitur de triumviratu, significavi nota XVIa (16a).

reddere: I 40, 17: ‚ut Granicus et Aesepus amnes cruenti redderentur'. —

creare: I 17, 26, 1: ‚ut plebei quoque magistratus crearentur'. —

Saepenumero Florus accusativum gerundivi adiungit verbis praecipue his:

dare: I 1, 2, 3. II 31, 41. mandare: I 28, 8. II 25, 11. praebere: II 13, 69. 17, 13. 17, 14. tradere: I 40, 19.

II. De dativo.

Dativi notiones sunt tres: possessiva, obiectiva, finalis.

I. Dativus possessivus adiungitur verbo esse: I 1, 3, 7: ‚spes inde nostris, metus hostibus'. — contra I 38, 14: ‚metus in barbaris nulla vestigia'[1]). I 1, 7, 6: ‚ut simulanti transfugam aput hostis hinc fides esset'. 3, 7: ‚quippe cui patrii soli glaeba nulla'. 18, 2, 8: ‚longe illis nauticae artes'. 18, 2, 18: ‚terror hostici adventus Poenis fuit'. 20, 1: ‚Gallis Insubribus et his accolis Alpium animi ferarum, corpora plus quam humana erant'. 22, 5. 34. 31, 11: ‚quod nomen arci fuit'. 33, 2. 38, 8. 41, 6. 43, 6. 47, 10. II 13, 75. 21, 5. 33, 59. 30, 33: ‚tanta erat Varo pacis fiducia'. cf. Liv. 45, 31, 10: ‚fiduciae plus animorumque esse Achaeis ad non parendum credebant'. 43, 10, 7: ‚fessos consectandi hostibus copia fuit'. — Fl. II 33, 59: ‚Hic finis Augusto bellicorum certaminum fuit'. cf. Liv. 2, 11, 10: ‚finisque ille tam effuse vagandi Etruscis fuit'. 3, 26, 1: ‚Ille finis Appio alienae personae ferendae fuit'. —

Nonnunquam Florus usurpat dativum, cum exspectetur

---

[1]) Sauppius l. l. p. 20 conicit: ‚atque rei illius tametsi in barbaris multa vestigia'. — Locus incertus est, cum alter codex B haec verba omiserit, alter N exhibeat corrupta: ‚venere illi quam et in barbaris multa vestigia diem . . . . petierunt'.

Genetivus: I 20, 1: ‚primus impetus eis maior quam virorum est'. II 13, 75: ‚acrius fuit cum ipso mari quam inter se navibus bellum'. I 1, 1, 4: ‚Alba tum erat Latio caput'. cf. Liv. 8, 4, 5: ‚Romam caput Latio fore'. Fl. II, 13, 85: ‚quanta fuerit ira rabiesque victoribus'. cf. Liv. 23, 35, 7: ‚maxima erat cura duci'. —

Imprimis Florus id commune habet cum Livio, ut voci finis interdum dativum adiungat genetivi loco: Fl. I 13, 10: ‚nec prius cladi finis fuit'. II 13, 90: ‚hic aliquando finis armis fuit'. cf. Liv. 1, 50, 8: ‚is finis orationi fuit'. 2, 30, 9: ‚is finis populationibus fuit'. 2, 15, 4. 5, 13, 5. Tacit. A. II 21. — Genetivum coniunctum cum voce finis invenimus apud Liv. 3, 4, 8. 3, 67, 10. 3, 70, 8 atque in Flori epitome II 9, 23: ‚nec idem tamen caedium qui belli finis fuit'. etc.

Nomen proprium, quod coniungitur cum verborum structura ‚nomen est', plerumque profertur nominativo: I 18, 2, 33: ‚quibus nomen Aegatae'. 22, 27: ‚illi cognomen novum . . . cunctator.' cf. Liv. 26, 27, 7: ‚Manus ei nomen erat'. — Sed uno loco casus nominis proprii accommodatus est dativo personae: I 1, 7, 1: ‚cui cognomen Superbo ex moribus datum'. cf. Liv. 8, 8, 6: ‚quibus principibus est nomen'. Sall. Jug. 5, 4.

II. Dativus obiecti aut ita positus est, ut una cum accusativo aliquo dependeat ex verbo atque sit obiectum, ut ita dicam, secundarium, aut ita ut solus, accusativo non admisso, exprimat vim obiectivam.

A. Obiectum secundarium.

1. Dativus prorsus necessarius ad notionem enunciati intellegendam atque cum verbo arte coniunctus.

a). Ita apponitur verbis quae sunt: prodere I 1, 1, 12. reddere I 5, 4. 23, 13. 41, 14. promittere I 5, 4. 20, 5. permittere I 1, 3, 3 etc. remittere I 6, 5. consecrare I 3, 1. 7, 9. destinare I 22, 9. II 12, 8 (huc non cadunt I 17, 24, 2: ‚ut ingenuam virginem stupro destinaret'. II 13, 92). decernere alci alqd: I 22, 38. II 9, 6. cf. Liv. 42, 28, 6. 23, 32, 2. (cf. Lorenzium: Ueber den Dativ der Bestimmung bei Livius, Progr. Meldorf. 1871. p. 13). iungere I 17, 2, 26: ‚alteram plebeius Stolo sibi iunxit'. cf. Liv. 24, 6, 3: ‚per hos iuncta societas Hannibali ac Syracusano tyranno'. 23, 17, 7. — ad-

iungere: I 10, 1: ‚bellis se Latinis adiunxerant'. cf. Liv. 23, 29, 16: ‚ea pugna, siqua dubia in Hispania erant, Romanis adiunxit'. 23, 20, 8. — exprobare: I 37, 6. cf. Liv. 23, 45, 5: ‚haec exprobando hosti'. — miscere: I 34, 19, 3. II 6, 1. cf Liv. praef. 7: ‚miscendo humana divinis'. — permiscere: I 32, 7. II 10, 2 Liv. 21, 14, 1: ‚senatui'. notare I 28, 10. cf. Liv. 21, 43, 17.

Insolenter dictum est II 17, 11: ‚victoriam illi proelio errore dedit' (sive error), nisi forte accipiendum quod Thoméus l. l. proponit: ‚illo proelio error'. — II, 13, 71: ‚paulum quieti dedit'.

Illis addendum est verbum inquam: I 22, 7: ‚tergiversantibus Poenis dux legationis ‚quae', inquit, ‚mora est?' atque paulo infra: ‚succlamantibus bellum ‚bellum igitur' inquit, ‚accipite.' cf. Liv. 22, 6, 3: ‚Consul en', inquit, ‚hic est' ‚popularipus' (cf. Fabr. ad h. l.).

Persaepe verbum cum accusativo coniunctum quasi unam facit notionem, e qua dependet dativus: fidem facere I 1, 1, 18. II 4, 6. fiduciam facere I 40, 16 (cf. Liv. 45, 8, 5 fiduciam praebere). poenas dare I 42, 2. II 10, 8. 13, 77. cf. Liv. 5, 51, 8. gratias agere I 7, 18. pretium solvere II 16, 1.

Pro dativo nonnunquam praepositiones usurpantur: I 28, 10 scribere ad. — addere ad I 1, 3, 4: ‚addito ad virtutem dolo' (contra I 38, 15: ‚addiderat virtuti dolum'). I 7, 17: ‚ad iniqua pondera addito adhuc gladio'. cf. Liv. 41, 10, 9: ‚animos ad non parendum addebat'. — 7, 16, 3: ‚ad copiam rerum addidit munificentiam'; at dativum legimus Fl. II 15, 1. 21, 2. II 10, 5. 18, 6. al. — mandare ad I 38, 6 [cf. Dukerum ad h. loc. Flor. (III 3, 6)]. Liv. 31, 11, 8: ‚haec ad Carthaginienses mandata'. — dare[1]) coniungitur cum praepositione ad: II 13, 95: ‚ad terram datus est'. — cf. Liv. 31, 37, 9: ‚praeceps ad terram datus'. — in: II 24, 9: ‚arma . . . in profluentem data'. II 21, 8: ‚regina ... in altum dedit' (sc. vela). — cf. Liv. 25, 27, 12: ‚vela in altum dedit'. Fl. I 40, 30: ‚Aristobulum in catenas dedit'. 45, 18: ‚in vincla dedit'. cf. Liv. 42, 19, 12: ‚coniuges liberosque eorum

---

[1]) cf. Thielmann, das verbum dare im Lateinischen p. 111.

in custodiam dedit'. 7, 4, 4 etc. — dedere in: I 27, 5: ‚in perpetuam se pacem dediderunt'. cf. Liv. 26, 33, 11: ‚se dediderunt in arbitrium dicionemque populi Romani'. — mittere ad: I 42, 5: ‚ut . . . deditionem suam ad Pompeium absentem mitterent' (cf. Liv. 24, 1, 8: ‚fit ad Poenos deditio', contra 31, 18, 6: ‚hosti'). Dativus adiungitur verbo mittere Fl. I 6, 10. 18, 23 al. — deferre ad: II 8, 7: ‚captaque de praetoribus insignia et fasces ad ducem detulere'. cf. Liv. 40, 41, 8: ‚in aerarium ad quaestores delaturos'. — reportare ad: I 27, 6: ‚caput ad maritum reportavit'. cf. Liv. 43, 6, 10: ‚scuta reportare ad A. Hostilium'.

b). Verba, quae simplicia cum solo accusativo coniunguntur, composita cum praepositionibus praeterea accipiunt dativum:

abscindere: I 18, 2, 2: ‚praedam quodam modo Italiae abscissam et quasi revolsam'. cf. Hor. C. I 3, 21: ‚Nequiquam deus abscidit prudens Oceano dissociabili terras'.

accire: II 13, 71: ‚mortem sibi tam laetus accivit'; praeter Florum usurpat illud ‚mortem accire' Velleius II 38.

adfundere: II 13, 56: ‚adfusa Caesaris genibus'. cf. Ovid. Met. VIII 539: ‚adfusaeque iacent tumulo'.

adhibere: I 28, 11: ‚(hostem) conviviis adhibuit'. cf. Liv. 23, 8, 5: ‚cui convivio neminem Campanum . . . adhibiturus erat'.

admovere: I 1, 1, 3: ‚uber admovit infantibus'. II 11, 5: ‚arma inde et exercitum urbi admovebat'. cf. Liv. 23, 37, 2: ‚adversus ligneam ingentem admotam urbi aliam turrem . . excitavit'.

auferre: II 13, 25: ‚mox dedentibus se omnia ablata'. cf. Liv. 6, 15, 13: ‚eo plus vereor ne abstuleritis observantibus etiam oculos'. Vide adnot. 1.

eximere: II 9, 15: ‚Catulus se ignis haustu ludibrio hostium exemit'. cf. Verg. Aen. IX 447: ‚nulla dies umquam me-

---

[1]) Hoc verbum Ad. Lehmann (De verborum compositorum quae apud Sallustium, Caesarem, Tacitum leguntur cum dativo structura commentatio. Diss. inaug. Vratislav. 1863 p. 58) falso numerat in iis verbis, quae cum praepositione a composita a Tacito primo usurpata sunt coniuncta cum dativo.

mori vos eximet aevo'. cf. Nipperd. ad Tacit. A. I 48, Ad. Lehmannum l. l. p. 60.

eripere: I 22, 36: ,Scipiones paene totam (Hispaniam) Poenis eripuerant.' I 31, 18. cf. Liv. 29, 32, 5: ,sequentibus se eripuit'. vide Ad. Lehmannum l. l. p. 57. (rapere coniungitur cum praepositione ab I 22, 10. cf. Liv. 2, 35, 1. — ex I 45, 4. cf. Liv. 28, 7, 8. — de II 23, 7).

exprimere: II 33, 50: ,taxeo'. cf. Plin. 27, 109, 3: ,exprimitur succus radici'. 6, 32, 18. etc.

extorquere: I 17, 26, 4: ,quamvis invito senatui extorsit'. II 13, 32: ,deditionem fames extorsit Antonio'. cf. Sall. Cat. 39, 4: ,neque illis diutius ea (victoria) uti licuisset, quin defessis et exsanguibus qui plus posset imperium atque libertatem extorqueret'. Lucr. VI 1222: ,extorquet vitam vis morbida membris'.

ignoscere: I 40, 28: ,ignovit Hiberiae'.

impingere: I 47, 13: ,haec Catilinam patriae suae impegit'. cf. Liv. 8, 6, 21: ,impactus est saxo'. 1, 37, 1: ,supplicio'.

implicare: I 19, 4: ,implicitosque dumis silvestribus'. cf. Liv. 33, 18, 15.

imponere: I 1, 1, 15: ,rex sapientissimus statum rei publicae imposuit.' I 7, 11: ,imposita plaustris.' I 18, 2, 33: ,bello finis impositus'. I 26, 3. I 41, 9: ,Gellius Tusco mari impositus, Plocius Siculo'. cf. Liv. 40, 12, 15: ,imponerent Macedoniae regem'. 5, 4, 10: ,si non ante abscedimus, quam spei nostrae finem ... imposuerimus'.

incutere: II 26, 16: ,non minimum terroris incussit barbaris Comidius'. cf. Liv. 23, 26, 9: ,eorum audacia terrorem hosti incussit'. 44, 5, 2.

indere: I 36, 14: ,saxeo inditam monti Mulucham urbem'. cf. p. 7.

inducere: I 45, 25: ,inductoque fossae flumine'. cf. Verg. G. I 316: ,arvis'. Hor. Sat. I 5, 9: ,nox inducere terris umbras . . . parabat'. Suet. Ner. 16: ,fossa mare urbi inducere'.

induere: I 5, 9: ,ut captum urbem Gnaeus Marcius Coriolanus . . . nomini indueret'. II, 15, 4: ,nominis maiestate

quod sibi induerat'. cf. Liv. 6, 18, 14: ,quod mihi cura mea et fides nomen induit'.

inferre: II 12, 8: ,signa inlaturus urbi'. cf. Liv. 23, 24, 11: ,caput . . . templo . . . intulere'. 2, 30, 13. (Liv. 44, 12, 3: ,ut signa in urbem inferrent').

inicere: I 4, 5: ,ardentibus focis inicit manum'. 7, 14: ,facesque tectis iniciunt'. II 12, 9: ,iniecta est barbaris manus'. cf. Liv. 3, 44, 6: ,virgini venienti in forum . . . minister decemviri libidinis manum iniecit'.

interponere: I 45, 11: ,num ego me interpono Romanis?' cf. Liv. 35, 35, 17. 35, 48, 9.

obligare: I 41, 14: ,maritimum genus . . . mediterraneis agris quasi obligavit'.

praeferre: I 13, 22: ,cum Curius fictilia sua Samnitico praeferret auro'. II 15, 1. cf. Liv. 23, 23, 4.

praeficere: II 18, 2. 32, 44.

reponere: I 11, 12: ,iugum et hostibus et duci capto reposuerunt'. cf. Liv. 1, 34, 8: ,(pileum) capiti apte reponit'.

subicere: I 22, 47: ,hastae subiectus'. 33, 7: ,omnes subiecit imperio'. cf. Liv. 23, 19, 18.

Ex verbis compositis, de quibus nunc agitur, alia pro dativo sibi adiungunt praepositionem, alia et dativum et praepositionem accipiunt:

adducere coniungitur cum praepositione in: I 22, 40: ,in conspectum suum adduci'. cf. Liv. 3, 41, 6: ,in oblivionem'.

adigere: Dativo Florus non usus est; praepositio in invenitur: I 13, 12: ,adacti in caput teli gravis ictus'. II 13, 46: ,adacto in os gladio'. cf. Sil. Ital. VII 626: ,ferrum in viscera'. Sed Tacitus hoc verbum, ubi habet eam notionem quam his locis coniungit cum dativo: A. I 61. H. IV 23.

adoptare: I 3, 5: ,ut . . . adoptasse sibi populum videretur'. cf. Cic. dom. 4. Plaut. Poen. prol. 76. — contra in: Fl. II 4, 1: ,in familiam ipse se adoptabat'. II 8, 1: ,in bona libertatis nostrae' (Tacit. A. XII 25: ,adoptio in Domitium').

adsuescere: utrum coniunctum sit cum dativo an cum ablativo, persaepe diiudicari non potest propter exitus consonos dativi et ablativi pluralis: II 17, 7. 21, 12, 2. More verborum intransitivorum ponitur I 43, 1: ,Metelli Macedonici do-

mus bellicis agnominibus adsueverat', sicut Liv. 21, 3, 2: ,ut adsuesceret militiae Hannibal'. — Ablativus verbo adiunctus est I 1, 1, 7: ,adsuetae sanguine et praeda aves'. II 27, 17. ,barbaros et signis militaribus et disciplina, armis etiam Romanis adsueverat'. cf. Liv. 31, 35, 3: ,genus pugnae quo adsueverant'.

Quin etiam praepositionem in cum accusativo coniunctam usurpat Florus: II 32, 43: ,Armenios in hoc unum servitutis genus Pompeius assueverat'. cf. Liv. 24, 5, 9: ,in omnia familiaria iura adsuetum'. cf. p. 12.

detrahere: I 22, 23: ,detracta sunt templis'. I 8, 20: ,aureum torquem barbaro . . . detraxit'. cf. Liv. 4, 33, 7: ,frenos ut detrahant equis imperat'. — contra Fl. I 17, 24, 3: ,ab Aventino monte'. cf. Liv. 37, 45, 18: ,ab summo fastigio'.

immittere: I 31, 18: ,incendium . . . quod domibus ac templis suis sponte hostes immiserant'. cf. Ovid. Met. VI 615: ,Artificem mediis inmittam Terea flammis.' Sil. XVII 353. — contra in: Fl. I 36, 7: ,in Numidiam . . . immittitur'. II 32, 45: ,pyra, in quam se percussum inmisit'. cf. Liv. 23, 19, 17.

infundere: II 9, 6: ,geminum urbi agmen infudit'. cf. Cic. Phil. XI 6: ,filio . . . venenum'. — contra Fl. I 46, 11: ,aurum in rictum oris infusum est'. cf. Plin. 33, 14, 1: ,Mithridates Aquilio capto aurum in os infudit'.

provolvere coniungitur cum praepositione ad: II 21, 9: ,regina ad pedes Caesaris provoluta' (cf. Liv. 8, 35, 3: ,procumbere ad genua'). Tacitus hoc verbum cum dativo coniungit: A. XI 30: ,genibus'. XII 18. XIV 61. cf. Ad. Lehmannum (l. l. p. 29).

2). Saepenumero dativus appositus est verbis, quae sua natura illum casum non postulant, dico dativum et commodi et incommodi.

a. Dativo commodi Florus interdum, sicut ceteri, usus est, ut significaret aliquid fieri in honorem alicuius: I 3, 4: ,fasces ei pro contione summisit'. 20, 4: ,tropaeum Jovi Flaminius erexit'. 20, 5: ,Feretrio Jovi opima suspendit'. 21, 4: ,legatorum manibus litavere'. 39, 2. II 6, 14. cf. Liv. 43, 13, 7: ,quadraginta maioribus hostiis quibus dis consules sacrificarent ediderunt'. Fl. I 22, 8: ,manibus eorum . . . parenta-

tum est'. cf. Liv. 24, 21, 2: ,parentandum regi sanguine coniuratorum esse'. Fl. II 7, 4: ,dum Syriae deae comas iactat'. II 31, 41: ,illi Gaetulici nomen latius quam ipsa victoria'. — Huc cadere videtur II 18, 3: ,dona Neptuno'. cf. Liv. 43, 6, 6: ,coronam auream . . . quam in Capitolio ponerent donum Jovi optimo maximo'.

Cuius in utilitatem aliquid fiat, dativo exprimitur his locis: I 1, 1, 3: ,infantibus matrem egit'. 11, 2: ,Romanus bellum Samniticum tamquam sibi gessit'. 15, 1: ,templum sibi Pastoria Pales ultro poposcit'. II 2, 7. — ,aperire aliquid alicui' legitur: I 22, 4. 40, 8. cf. Liv. 42, 52, 14: ,armis orbem terrarum'. — patere: I 45, 12: ,gladiis ferroque patuerunt'. II 13, 34. I 23, 4: ,crevit implorantibus Athenis auxilium'. 23, 5: ,praesidia sibi ab hac urbe repetebant'. 15, 1. 41, 21: ,omnia . . . Pompeio suo Fortuna quaerebat'. II 1, 1. 13, 55. — I 31, 14: ,portum sibi foderunt'. 33, 7: ,stipendiariam nobis provinciam fecit'. 40, 30. II 8, 6. — I 41, 14: ,usum maris navibus recuperavit'. I 46, 6: ,ut undique hosti exponeretur'. II 12, 8: ,regnum sibi vaticinans'. II 13, 9: ,ad praesidia dignitati parenda'. 21, 3. — II 13, 23: ,vinci eam sibi iussit absenti'. II 3, 6: ,caput tribuni plebis percussoribus auro repensatum'[1]).

Illis addendus est dativus adiunctus verbo donare: I 40, 10: ,in honorem mortuorum sacris suis famaeque (aus Rücksicht auf) donavit Athenas'. cf. Liv. 2, 35, 5: ,unum sibi civem, unum senatorem, si innocentem absolvere nollent, pro nocente donarent'. 8, 35, 5. Dativus commodi est etiam dat. dependens ex substantivo tribunus: II 2, 6. cf. Liv. 3, 35, 8.

Pro dativo praepositio pro posita est I 13, 6. 34, 4. 40, 8 vel verborum compositio ,in honorem': I 1, 3, 1. 40, 10. II 8, 9. 30, 22. cf. abl. causae cβ.

b). Dativum incommodi legimus: I 13, 3: ,quod quidem causa miserae civitati fuit omnium calamitatium'. cf. Liv. 1, 13, 3: ,nos causa belli . . . viris ac parentibus sumus'. Fl.

---

[1]) Mea sententia hoc loco statuendus est dativus commodi (percussoribus tantum auri datum est quantum capitis pondus erat), neque positus videtur dat. pro ablativo et praepositione a, ut vult Egen l. l. p. 17.

I 13, 19: ‚cui . . . tot caesa hostium capita renascuntur'. 24, 5: ‚hostem populo Romano quaerebat'. II 13, 23: ‚ad Hispanienses Pompei exercitus transeunti per eam duci portas claudere ausa Massilia est'. cf. Liv. 42, 54, 1: ‚non portas claudere regi satis habuerunt'. 31, 16, 6. — Fl. I 22, 21: ‚Capuam Annibali Cannas fuisse'.

B. Permulta verba accusativum obiecti non admittunt, sed cum solo dativo coniunguntur; simili modo praeterea adiectiva dativum sibi adiungunt.

a). dativus adiungitur verbis intransitivis

1. non compositis:

cavere: II 13, 90: ‚hic posteris cavebatur'. cf. Liv. 9, 42, 8: ‚sociis Samnitium nihil cautum'.

consulere: cf. quae allata sunt sub accus. I, 1. p. 13.

favere: I 31 4: ‚huic ut bono socioque regi favebatur'. 42, 1. II 33, 60. cf. Liv. 7, 16, 3: ‚quod nihil . . . militi favit'.

indulgere: I 30, 5: ‚illi in malis suis indulgente fortuna'. 47, 10. cf. Liv. 40, 5, 5.

nubere: II 13, 13: ‚nupta Pompeio'.

parcere: I 22, 17. 33, 10. 40, 28. 47, 6. II 12, 10. 13, 50. Forma passiva invenitur I 22, 34: ‚ut pulchritudini victae urbis parceretur'. cf. Liv. 8, 7, 21: ‚ut neque lamentis neque exsecrationibus parceretur'.

parere: I 35, 4.

studere: I 3, 5. 45, 19: ‚non enim provinciae, sed nomini studebatur'.

velificari: I 3, 5: ‚Brutus vero favori civium . . . velificatus est'. cf. Cic. fam. 8, 10, 2: ‚ne . . . velificatus alicui dicaris'.

Adde dativum pendentem ex interiectionis particula vae: I 7, 17: ‚vae victis' cf. Liv. 5, 48, 9.

2. compositis:

abhorrere: I 1, 7, 3: ‚abhorrebat moribus'. cf. Liv. 2, 14, 1: ‚huic tam pacatae profectioni abhorrens'. — Ceteris locis Livius usurpat praepositionem a.

adequitare: II 20, 4: ‚castris adequitat'. cf. Liv. 9, 22, 4: ‚eo ferocius adequitare Samnites vallo'. Tacit. A. VI 34: ‚Pharasmenes a. castris'.

adesse: I 22, 48: ,praesagia fatis adfuisse'. 24, 14: ,cui pater aderat'. 25, 3. cf. Liv. 23, 4, 3. 26, 40, 3: ,adfuit fortuna incepto'. 40, 54, 8: ,saepe querenti aderat'. Fl. II 13, 56: ,aderat puellae forma'. — De eadem muliere dicit Lucanus Phars. X 10, 5: ,Vultus adest precibus, faciesque incesta perorat'.

adfulgere: II 19, 3: ,regi itaque ut prima adfulsit occasio'. cf. Liv. 30, 30, 16: ,et mihi talis aliquando fortuna adfulsit'.

adhaerere: I 19, 4: ,imis Alpium iugis adhaerentis'. 24, 9. cf. Liv. 5, 47, 5: ,saxa, quibus adhaerebant, manibus amplexos trucidat'.

adpropinquare: I 7, 8: ,moenibus urbis adpropinquabant'.

adremigare: I 13, 4: ,adremigantes litori'. I 42, 3: ,portibus suis adremigaverunt'. (hoc verbum Fl. primus usurpat).

adversari: I 17, 22, 3: ,quod adversarentur voluntati suae'.

antecellere: I 7, 12: ,religio publica privatis adfectibus antecellebat'. cf. Liv., Cic. aliosque. Tacitus usurpat accusativum; cf quod Heraeus adnotat ad H. II 2 et Draegeri synt. Tac. § 40, c.

concinere: I 24, 9: ,cum praefluentes aquae tibiis fidibusque concinerent'. Suet. Cal. 54: ,tragoedo pronuncianti'.

conmori: I 13, 17: ,hostibus suis morte sua conmortui'. cf. Sall. frg. I 91 (Kr.): ,obviam ire et commori hostibus'.

contingere: I 33, 13: ,solis gentium Hispaniae duces contigerunt'. 38, 5: ,nisi Marius illi saeculo contigisset'.

deesse: I 34, 19, 3: ,ne quid turpitudini desit'. 46, 6. II 8, 7. 9, 1. 13, 52. 17, 2. 19, 2. cf. Liv. 3, 50, 10.

elabi: I 34, 3: ,Romanorum manibus elapsos'. I 4, 7: ,una elapsa custodiae'[1]). cf. Ovid.: ,elabor viro longum formatus in anguem'. — Tacitus saepius utitur accusativo: A. I 61. IV 64. H. IV 59; dativum usurpat A. IV 10: ,custodiae'.

incubare: I 22, 57: ,sic factum est ut . . . incubantem Italiae extorqueret Annibalem'. 26, 2: ,praedae'. cf. Liv. 6, 15, 5: ,incubantes publicis thensauris'. Fl. II 13, 6; Africae incu-

---

[1]) Sauppius l. l. p. 9 consuetudini Flori, quod cod. N habet custodiam, congruere censet; sed vide I 34, 3: ,manibus'.

buit'. cf. Hor. C. I 3, 30: ,macies et nova febrium terris incubuit cohors'.

incumbere: II 4, 2: ,rogandis Gracchorum legibus ita vehementer incubuit', nisi forte derivanda est forma ex verbo incubare.

inequitare: II 29, 20: ,Sarmatae patentibus campis inequitant'.

inesse: II 1, 1: ,inerat omnibus species aequitatis'. cf. Liv. 42, 39, 3.

inhaerere: I 18, 2, 21: ,ipsisque portis inhaerebat'. 22, 41. 22, 57. II 28, 18. 33, 46. cf. Liv. 1, 28, 10: ,inhaeserant vinculis membra'. — (contra Fl. I 45, 5: ,haerebat in vadis pugna'. cf. Liv. 26, 36, 1: ,in hac difficultate').

inhiare: I 46, 2: ,Parthico inhiat auro'. 46, 5. Vall. Flacc. II 5, 31: ,praedae'. Senec. Herc. fur. 16, 6.

inminere: II 17, 3: ,quae strages rei publicae immineret'. 17, 9. I 22, 14. I 13, 3: ,inminet portui . . . theatrum'. cf. Liv. 4, 25, 8: ,fortuna imminet Veiis'. 6, 19, 1 — 43, 22, 8: ,ab imminentibus superiori parti urbis tumulis'.

insidere: I 8, 20: ,insidente galeae sacra alite adiutus'. 22, 14. II 17, 7. cf. Liv. 2, 13, 11: ,virgo insidens equo'.

instare: II 21, 8: ,instare vestigiis Caesar'. cf. Liv. 23, 16, 11. 23, 38, 5. 31, 15, 10.

insultare: II 3, 6: ,insultatum quoque mortis reliquiis'[1]). cf. Liv. 1, 48, 2: ,insultasse dominis'. — Tacitus hoc verbum, cum habet notionem sugillandi, coniungit cum accusativo: A. IV 59. XI 28; ubi habet notionem insiliendi, cum dativo: A. II 8.

invidere: II 13, 1: ,invidens fortuna principi gentium'.

intercedere: I 45, 5: ,cum . . . Oceanus intercedere bello videretur'. II 2, 5: ,intercedentem legibus suis C. Octavium videt'. cf. Liv. 41, 6, 3.

interdicere: II 4, 2: ,cum abnuentibus aqua et igni interdicturum minaretur'.

---

[1]) Falso Egen l. l. p. 16 mihi videtur accusativum statuere Fl. I 13, 4: ,hostem rati dimicant (vel emicant), sine discrimine insultant', nam insultant eodem modo ac dimicant absolute profertur atque hostem vox suspensa est a rati participio.

interesse: I 5, 4: ,ut interfuisse spectaculo deos fama tradiderit'. 28, 15. 38, 21. II 13, 70.

interfluere: I 1, 4, 2: ,interfluentem urbi Tiberinum'. — Tacitus et Livius (27, 29, 9: ,per fretum quod Naupactum et Patras interfluit') utuntur accusativo.

obesse: II 13, 39: ,quid iis obesset obsidio'.

obrogare: II 3, 4: ,obrogare auso legibus suis Minucio tribuno.' II 5, 8. cf. Liv. 9, 34, 7.

obstare: I prooem. 3: ,ipsa sibi obstat magnitudo'. cf. Liv. 1, 26, 5.

obstrepere: I 34, 19, 5: ,ne scelera virtutibus obstrepant'. II 13, 9. cf. Liv. 1, 40, 6: ,certatim alter alteri obstrepere'. 43, 16, 8.

occurrere: I 7, 7: ,conversis igitur a Clausio Romamque venientibus occurrit'. I 38, 15. II 21, 4: ,ut venienti bello occurreret.' cf. Liv. 23, 48, 6: ,occurrebat animis'. 23, 41 9.

praecinere: I 18, 2, 10: ,praecinere sibi tibias iussit'. cf. Liv. 9, 30, 5: ,ut nemo in urbe esset qui sacrificiis praecineret'.

praefluere sine casu positum est I 24, 9.

praelucere: I 18, 2, 10: ,praelucere funalia et praecinere sibi tibias iussit'. cf. Stat. Silv. I 2, 89: ,et saepe natanti praeluxi'. Hor. Epist. I 1, 83 (translate).

praesidere: I 23, 2: ,quamvis tum Philippus regno praesideret'. cf. Liv. 23, 32, 2: ,qui . . . Nolae praesideret'.

prodesse: I 22, 35.

resistere: I 22, 44: ,moventi castra . . . Annibali iterum ipsos deos restitisse'. II 5, 6. 10, 5. 15, 3.

restare: I 18, 2, 16: ,ut iam victoriae nihil nisi Africa ipsa restaret'. cf. Liv. 23, 45, 9.

satisfacere: II 32, 45: ,Caesari satisfecit'.

succedere: I 1, 2, 1: ,succedit Romulo Numa Pompilius'. 22, 12: ,Ticino Trebia succedit'. 25, 1. 28, 2. II 19, 6: ,passus est hostem castris succedere' (= appropinquare). cf. Liv. 23, 44, 4: ,quem ut successisse muris Marcellus vidit'. 24, 5, 1. Sallustius et Tacitus semper adhibuerunt accusativum, Caesar et Hirtius triplicem admiserunt structuram: vel dativum vel accusativum vel praepositionem. cf. Ad. Lehmannum l. l. pp. 48 sq.

sufficere: I 40, 2: ,cum quattuor Pyrrho, tredecim anni Annibali suffecerunt' (i. e. ad superandum P. — Thoméus). I 45, 16. II 13, 69. cf. Fabr. ad Liv. 21, 8, 4.

superesse: I 18, 2, 14: ,quod expeditioni tantae superfuit'. 32, 6. II 12, 12: ,nemo hostium bello superfuit'. 17, 14. cf. Liv. 9, 38, 3: ,quae superfuit caedi . . . multitudo'.

Nonnulla verba composita admittunt variam structuram, cum coniungantur modo cum dativo modo cum praepositione:

accedere: I 28, 4: ,accessit his consilium ducis'. II 5, 4: ,natalium Druso aemulatio accesserat'. II 16a, 1: ,quasi ignis incendio Lepidus accessit'. cf. Liv. 24, 27, 8: ,ut vero Appius naves ad ostium portus, quo Romanae partis hominibus animus accederet, in statione habere coepit, ingens in speciem criminibus vanis accesserat fides.' — contra Fl. I 39, 3: ,calliditas ad robur accesserat'. cf. Liv. 23, 18, 2. — Accusativus ponitur Fl. I 28 5: ,illa . . . invia accessit'. cf. Sall. Jug. 20, 3: ,pleraque loca hostiliter cum equitatu accedit'. Jug. 18, 9. 62, 1. cf. Ennium apud Gell. X 29: ,Atque atque accedit muros Romana inventus'. cf. praeterea Ad. Lehmannum l. l. p. 21, A. Hercherum l. l. p. 6.

commilitare coniungitur cum praepositione cum: I 40, 23: ,conmilitans cum dea'. — Ante Florum nemo scriptor usus est hoc verbo.

consentire cum praepositione cum coniungitur I 39, 4.

convenire: II 10, 3: ,viro cum viris facile convenit'. cf. Liv. 6, 15, 4: ,mihi patribusque Romanis ita de ceteris rebus cum plebe conveniat'. — contra Fl. I 30, 1: ,quasi ita convenisset inter Poenos et Macedonas' (Eodem modo Fl. dicit coire inter se: I 40, 22 atque Liv. 7, 37, 15).

incidere verbum Fl. coniungit cum praepositione in: I 46, 9. 24, 4. II 12, 5. 13, 23. — Liv. exhibet et dativum et praepositionem in (27, 13, 2. 41, 2, 6), Sallustius semper praepositionem in. Tacitus semel (H. III 29) usus est accusativo.

incurrere coniungitur cum praepositione in: I 39, 1: ,nec in proximas modo provincias contenti incurrere'. Liv. 26, 25, 7. — Tacitus usurpat accusativum: A. I 51. II 17. cf. Draeg. synt. Tac. § 40, c.

intervenire: I 1, 14: ,tandem furentibus intervenere raptae'. cf. Liv. 23, 18, 6. — contra Fl. I 32, 3: ,ad victoriam Mummius intervenit'. Praepositionem ad praeter Florum nemo usurpasse videtur.

proficere coniungitur cum praepositione ad: I 22, 40: ,ad profligandam provinciam maxime profecisse'. cf. Cic. Brut. 24, 92: ,nulla enim res tantum ad dicendum proficit, quantum scriptio'.

b. Dativus obiecti ut ita dicam persaepe apponitur adiectivis:

necessarius I 2, 4. contra I 34, 10: ,sarcinae nisi ad usum necessariae amputantur'. — inusitatus I 37, 6. II 13, 81. cf. Cic. de orat. III 23, 9: ,inusitatus nostris oratoribus lepos'.

salutaris I 22, 27. — prosper I 26, 2.

fatalis I 31, 12. II 3, 4. 17, 6. cf. Liv. 9, 5, 11. — funestus I 7, 2. — gravis I 1, 7, 4. II 13, 14. 13, 92. 16a, 1. 16a, 2. cf. Liv. 7, 37, 10: ,multitudo sua commeatibus gravis'. 43, 14, 10. — infestus II 9, 12. 20, 8. — inimicus II 4, 1. (hostis I 24, 5). — obvius II 17, 7. cf. Liv. 44, 4, 1: ,venienti agmini consulis obvius fuit'. — invius I 28, 5: ,illa volucribus quoque ... invia accessit' (cf. Liv. 9, 19, 16: ,avia commeatibus loca').

amicus I 11, 5: ,amici vitibus montes'. cf. Liv. 26, 38, 6. 35, 18, 1. — intentus II 32, 44: ,adortus virum intentum libello'. cf. Liv. 23, 35, 14. par: I 12, 1. 18, 1. 18, 2, 23 43, 1. 37, 5. — impar I 45, 19. cf. Liv. 5, 48, 5. — similis I 20, 2. 22, 8, 22, 1. 33, 14. 39, 4. II 13, 82.

incognitus I 13, 8. 18, 2, 23. — ignotus I 17, 26, 3.

conscius I 41, 5. — sacer I 1, 5, 5. 44, 2. cf. Liv. 41, 12, 6.

speciosus I 7, 2. — residuus I 39, 2.

acerbus I 45, 15. — miser II 18, 8. — terribilis I 23, 9. 28, 8. cf. Liv. 33, 21, 3: ,gens recenti adventu terribilior Asiae erat'.

Addendus est dativus qui dependet ex adverbiis: I 47, 6: ,nescio an satius fuerit populo Romano'. II 8, 11: ,quod satis est turpitudini nostrae'. 10, 5. — II 16a, 1: ,cui . . . necesse fuit venire'.

Praepositiones Florus his adiectivis apposuit:

efficax: ad I 22, 47: ‚ad magnanimitatem populi Romani probandam satis efficax'. 17, 23, 2. II 1, 4. 13, 50. cf. Liv. 10, 39, 11: ‚vana magis specie quam efficaci ad eventum'.

habilis in, ad: II 21, 6: ‚habiles in omnia . . . ad impetus et recursus flexusque capiendos'. cf. Liv. 7, 10, 5. 21, 4, 3.

natus ad: I 7, 4: ‚natus ad hominum interitum'. in: I 18, 2, 20: ‚in vindictam Africae nata. . . . serpens'. — Livius usurpat et dativum et praepositiones: ad 22, 44, 1. 29, 19, 3. 5, 54, 5. in: 39, 1, 2. 9, 9, 11.

praepeditus ad: II 21, 6: ‚illas graves et ad omnia praepeditas naves'.

obnoxius in: II 8, 1: ‚in omnia obnoxii'.

promptus: II 25, 10: ‚in latrocinia promptissimi'. 33, 59 (cf. Kraussium: De praepositionum usu apud sex scriptores historiae Augustae. p. 94). Apud Livium legimus praepositionem ad (44, 4, 2. 44, 25, 8) et dativum (25, 16, 12), cum Tacitus et illa praebeat et praepositionem in.

pronus in: II 34, 65: ‚pronum in omnia mala saeculum'. cf. Liv. 22. 3, 5: ‚pronior in vitia sua'. — Tacitus hoc adiectivum, cum notione deditum esse rei ponitur, coniungit cum dativo: Agr. 41. 35. A. IV 29. H. III 64.

III. Dativus finalis.

A. Verbo esse dativus rei saepenumero ita adicitur ut habeat notionem finalem: I 1, 1, 10: ‚virgines praedae fuere'. 5, 6: ‚Cora . . . et Alsium terrori fuerunt'. 5, 9: ‚Coriolos . . . adeo gloriae fuisse' 12, 3: ‚Ciminius interim saltus . . . adeo tum terrori erat'. 18, 2, 34: quod ipsum exitio fuit'. 27, 3: ‚ipsum nomen indicio est'. 46, 11: ‚caput . . . ludibrio fuit, neque indigno'. II 13, 49: ‚nec ulla res magis exitio fuit'. 20, 7: ‚res miraculo fuit'. 20, 9: ‚noxae etiam dulces (salmacidae) fuere'[1]). 21, 5: ‚ipsa moles exitio fuit'. cf. Liv. 5, 54, 5: ‚argumento est'. 4, 29, 6. 23, 19, 18: ‚statua eius indicio fuit'. 25, 8, 7: ‚miraculo fuit'.

---

[1]) Sauppius l. l. p. 20 Frid. Koehlerum (Observ. critic. in Jul. Flor., Gotting. 1865. p. 40) secutus in textum receptam vult codicis N lectionem noxiae.

Nonnunquam dativus personae una cum dativo rei adiungitur verbo: I 46, 9: ,sic quoque relatum caput ludibrio hostibus fuit'. — At dativum duplicem Florus amasse non videtur, cum saepe pro rei dativo ponat nominativum: I 37, 5: ,maximus barbaris terror elephanti fuere'. cf. Liv. 22, 22, 7: ,ut quam maximum emolumentum novis sociis esset'. 44, 6, 3: ,ne praeda hosti essent'. cf. Draegeri synt. hist. I p. 443, Kuehneri gram. l. Lat. II 1 p. 255.

B. Dativus finalis aliis verbis appositus est: II 9, 26: ,ludibrio habita fata Carbonis'. 13, 35: ,sedem bello Epiron elegerat'. 13, 43: ,proelio sumpta Thessalia est'. 9, 8: ,Marium . . . fortuna alteri bello reservavit'. 13, 28: ,populationibus et pugnae campos aperuit'. 13, 87: ,aliusque post Caesarem bellis servavit'. 21, 10: ,servarique se triumpho vidit'. cf. Liv. 44, 6, 2: ,omnisque aditus aperit bello'. 43, 21, 7: ,locum quoque castris aegre invenit'. 35, 37, 6: ,eum domicilio elegerat locum'. — Fl. I 32, 1: ,quasi spectaculo exposita'; — similiter dictum est I 17, 24, 2: ,stupro destinare'. II 13, 92: ,morti destinare'. I 7, 18. — I 7, 7: ,hunc diem fastis Roma damnavit'. cf. Lucan. Phars. VII 409: ,Et damnata diu Romanis Allia fastis'. — Exempla Liviana affert Kuehnastius l. l. pp. 120 sqq.

Duplex dativus invenitur II 13, 83: ,quas Labienus periclitantibus castris praesidio miserat'.

Dativi loco praepositionem legimus: I 23, 8: ,aderat sponte in auxilium'. I 1, 3, 6: ,missi in auxilium'. II 13, 32. — I 28, 11: ,cum in conspectum venisset hostis'. II 17, 5: ,relicto ad urbis praesidium Lepido'. II 5, 6: ,nihil se ad largitionem ulli reliquisse'. Adde: I 22, 23. 31, 10. 34, 8 (bis). cf. Liv. 24, 12, 4: ,Numidis Hispanisque ad praesidium . . . relictis'. 21, 60, 5. 21, 23, 3. 4, 27, 1 (cf. p. 39). A substantivo dativus finalis suspensus est II 2, 6: ,triumvir creatus dividendis agris'. cf. Liv. 3, 9, 5. 3, 1, 6. 6, 21, 4.

Appendix.

Pro praepositione a nonnunquam, si enunciati structura passiva est, dativus ponitur: I 34, 12: ,si toleranda viris imperarentur'. II 13, 33: ,memorandumque posteris exemplum dedit'

I 1, 7, 9: ‚molientibus aedem . . . humanum repertum est caput'. 33, 12: ‚formidatumque militibus flumen Oblivionis'. II 13, 14: ‚Pompeio suspectae Caesaris opes'. Sall. Jug. 70, 1 etc. — II 13, 91: ‚non ingratis civibus omnes in principem congesti honores'. cf. Liv. 1, 8, 5. 8, 6, 4. 23, 12, 1.

Dativus qui dicitur absolutus apud Florum exstat his locis: I 40, 16: ‚videntibus[1]) procul quasi marina pristis evaserat'. II 12, 10: ‚de supplicio agentibus Caesar . . . Cato censebant'. cf. Liv. 10, 30, 4: ‚fama est etiam vero stanti'. 7, 10, 6. 37, 58. 8.

Dativus similis dativo absoluto mea sententia statuendus est Fl. II 9, 10: ‚vincentibus quibus pax et quies potior', cum dat. quibus pendere non possit ab adiectivo potior: „nach deren Urtheil". (cf. graec. *καίτοι σέ γ' εὖ 'τίμησα τοῖς φρονοῦσιν εὖ*).

III. De ablativo.

I. de formatione.

Primae declinationis ablativum nominis Perses invenimus I 29, 1: ‚a Perse rege'. cf. Sall. Catil. 51, 5: ‚cum rege Perse'. — Livius scripsit Perseo: 39, 23, 5 al.

Tertiae declinationis ablativus singularis numeri exit in e et i in vocabulis ignis, navis, puppis. — 1. igni semper dictum est, cum in verborum ignis et ferrum compositione ignis praeponitur, igne, cum postponitur; ceteris locis exitus anceps est inter e et i: I 7, 14: ‚urbem igni ferro . . . exaequant'. 10, 2: ‚igni ferroque'. 39, 7. 42, 4. — contra I 22,

[1]) H. Tillmann (De dativo graeco) in Actis seminarii philologici Erlangensis II (a. 1881) p. 140 proposuit visentibus, quod invenitur apud Front. strat. 3, 13, 6: ‚ut procul visentes marinae specie beluae deciperet'.

6: ‚ferro et igne'. II 6, 11. — Praeterea igne legitur I 6, 4: ‚suo igne'. I 21, 3. 22, 9. II 9, 21. 33, 50: ‚certatim igne ferro venenoque . . . praecepere mortem'. cf. Liv. 8, 30, 8: ‚subdito igne'. — igni: I 19, 5. 39, 2. II 4, 2: ‚aqua et igni interdicturum'. cf. Liv. 25, 4, 9. — Fl. II 7, 5: ‚nuce quam sulphure et igni stipaverat'. cf. Liv. 3, 53, 5: ‚vivosque igni crematuros minabantur'.

2. nave: II 13, 20. 13, 68. cf. Liv. 26, 39, 15. 29, 14, 10. — navi: II 18, 4: ‚in navi'.

3. puppe: II 21, 11, 8. ‚cum aurea puppe'. cf. Liv. 26, 39, 11: ‚a puppe'. — puppi: I 23, 7: ‚in praetoria puppi', saepe apud Livium.

Ablativus nominis imber exit in e I 24, 17: ‚haec omnia praepedita . . . imbre qui subito superfusus . . . arcus corruperat'; eodem modo apud Livium ablativus imbre profertur, cum nomini inest notio ‚Platzregen', cf. 21, 58, 6: ‚tandem effuso imbre'.

De ablativo adiectivorum paene nihil insoliti adnotari potest nisi semel comparativi ablativum exire in i: I 41, 14 ‚fideliori'.

II. de syntaxi.

1. de ablativo instrumenti.

a. Cum rei vel instrumenti, quo aliquid efficitur, vice fungitur persona, praepositiones per vel a usurpantur: I 6, 3: ‚per alios adque alios . . . capta sunt oppida'. Sed omissa praepositione nonnunquam ablativus ponitur, praesertim cum agitur de copiis militum. —

I 34, 16: ‚maximo duce oppressa civitas'. I 41, 8: ‚pluribus legatis atque praefectis . . . ora conplexus est'. II 10, 5: ‚cui uno imperatore resistere res Romana non potuit'. cf. Liv. 23, 42, 6: ‚nullo externo adiuti nec duce nec exercitu'. 9, 15, 1: ‚an altero exercitu et duce temptarentur' (cf. quod adnotat Kuehnastius, synt. Liv. p. 159). — exercitu invenitur Fl. I 22, 30. II 11, 6. 12, 11. 32, 45. — copiis I 24, 15. II 13, 31. — classe: I 23, 6. 41, 4. II 10, 4. 18, 1. 21, 4. 30, 26. 33, 49. – agmine II 2, 4. — manu I 34, 16. II 2, 4. 2, 6. 12, 5. — iuventute I 45, 23. — obsidibus

II 13, 52: ‚hos obsidibus astrinxit'. — gente I 19, 3. — viris I 24, 15. — praesidiis II 21, 9. — cf. Liv. 2, 44, 12: ‚suo milite vinci'. 1, 6, 2: ‚agmine'. 3, 56, 2 etc.

b). Ablativus instrumentalis coniungitur cum verbis, quibus subecta est vis exornandi, instruendi vel similis notio atque cum adiectivis, quorum sensus cum illis verbis habet quandam cognationem.

α. adficere I 34, 2. — armare I 6, 7. 47, 13. — augere I 40, 20. II 6, 3. 8, 2. 33, 53. — decorare II 7, 6. — donare I 22, 30. — exornare I 37, 6. — imbuere I 34, 8: ‚incendiis'. cf. Liv. 4, 31, 7: ‚colonorum caede'. — implere I 13, 24. 18, 2, 31. 28, 12. 34, 12. II 13, 95. cf. Liv. 26. 26, 8. — inficere I 32, 5. — inlinere II 21, 7, cf. Liv. 42, 64, 3. — inquinare I 34, 10. cf. Liv. 9, 46, 9. — madere I 28, 15. II 13, 69. — miscere I 35, 7. 34, 19, 3, nisi forte aptius statuimus dativum, qui usurpatus est II 6, 1: ‚sibi'. — obruere I 1, 1, 12. 33, 12. 38, 12. II 13, 60. — obserere II 30, 32. — obstringere II 21, 3: ‚vestis ingentibus obstricta gemmis'. — operire I 13, 10. 18, 2, 36. — ornare I 11, 7. — respergere II 9, 16. — satiare II 13, 7. — stipare II 7, 5 (cf. II 2, 4.) — tegere I 22, 13. — temperare I 28, 3. cf. Liv. 1, 21, 6. — Huc cadit verbum intransitivum abundare I 41, 5. 8. 44, 2. II 73, 39. 13, 47.

β. Adiectiva, quae significant copiam etc., coniunguntur cum ablativo:

gravis: I 18, 2, 21. 18, 2, 34. 36, 11. 40, 18. cf. Liv. 9, 19, 16: ‚gravis armis miles'. 21, 5, 8: ‚agmen grave praeda'.

onustus: I 18, 2, 21: ‚classemque ingenti praeda onustam'. cf. Liv. 29, 27, 3: ‚praeda onustos', cum Tacitus scripserit A. XV 12: ‚magna vis camelorum onusta frumenti'.

opulentus: I 18, 2, 31: ‚opulenta praeda classis'. cf. Liv. 4, 34, 4: ‚exercitum victorem opulentumque praeda'.

plenus: I 22, 54: ‚fiducia plenus'. 45, 17: ‚plena erant tumultu hostica litora'. cf. Liv. 45, 27, 11. — vide infra gen. obi. II.

copiosus: I 24, 4: ‚nec sane viris opibus armisque quicquam copiosius'.

refertus: II 21, 11: ‚in referto odoribus solio'. cf. Liv. 5, 41, 5.

c). Ablativus saepe significat materiem qua aliquid exstruitur, aedificatur: I 40, 22: ‚ponte navibus facto'. II 30, 23: ‚spoliis et insignibus . . . tumulum . . . excoluit'. — Sed plerumque Florus usurpat praepositionem de vel ex: ex I 1, 1, 9: ‚ex variis quasi elementis congregavit corpus unum'. 38, 17: ‚vinculo e crinibus suis facto'. II 6, 1: ‚corpus fecit ex membris et ex omnibus unus est'. cf. Liv. 43, 5, 8: ‚torques duo ex quinque pondo auri facti'. — Ab his locutionibus non disiunctum est II 1, 3: ‚vivere ex aerario suo'.

de: I 1, 7, 7: ‚de manubiis . . . templum erexit'. 22, 18: ‚pons de cadaveribus factus' (cf. I 40, 22). 22, 32: ‚mediamque de Italia Africam faceret'.

Praeterea hic commemorandum est illud Flor. II 8, 8: ‚ille de stipendiario Thrace miles, de milite desertor'. — cf. Liv. 6, 23, 4: ‚cunctatorem ex acerrimo bellatore factum'. — vide Kraussium, qui l. l. p. 60 plurima contulit exempla ex posteriorum aetate scriptorum libris.

d). ablativus instrumenti saepenumero verbis movendi adiunctus est:

I 1, 1, 11: ‚spolia . . . manibus suis rex reportavit'. II 15, 5: ‚aquilam . . . suis umeris referebat'. I 1, 7, 3: ‚vecta carpento'. (cf. Liv. 1, 34, 8: ‚carpento sedere'). 44, 5: ‚opes liburnis invexit'. 45, 14: ‚Mosellam navali ponte transgreditur'. II 8, 4: ‚vitineis delapsi vinculis'. II 13, 20: ‚lacera et paene inermi nave fugiebat'. 13, 51: ‚ut . . . equo fugeret, ut una navicula Lesbon applicaretur'. 13, 68: ‚Scipio nave fugiebat'. 30, 22: ‚transvectum ponte Rhenum'. cf. Liv. 5, 34, 8: ‚navibus a Phocaea profecti'.

Florus cum ablativo, coniuncto cum illis verbis, vim localem subiectam vult, adiicit praepositionem in: I 13, 10: ‚rex . . . in armis suis referretur'. II 13, 48: ‚venire in equis'.

e). Jam vidimus ablativi quibusdam verbis adiuncti vim instrumentalem interdum transire in localem notionem; a Flori consuetudine hunc usum omnino non abhorrere haec exempla doceant:

niti: II 1, 4: ‚ut . . . regno niteretur'. 9, 5: ‚cum . . . furor totius Italiae viribus niteretur'. cf. Liv. 43, 2, 2: ‚nixi genibus'. — contra Fl. II 13, 12: ‚cum . . . in suum quisque decus niterentur'. 33, 60: ‚nitentes in profundum'.

inniti: I 5, 13: ‚virum innixum aratro suo'. cf. Liv. 8, 7, 11: ‚excussit equitem, quem cuspide parmaque innixum terrae adfixit'.

subniti: I 45, 23: ‚Alesiam . . . iuventute subnixam flammis adaequavit'. II 5, 3: ‚tanta potestate subnixi'. cf. Liv. 25, 41, 1: ‚qui Hannibalem subnixum victoria Cannensi ab Nola reppulisset'.

fulcire: I 34, 16: ‚populum orbis terrarum viribus fultum sustinuit'. cf. Liv. 3, 60, 9: ‚priusquam totis viribus fulta constaret hostium acies'.

occupare: II 7, 2: ‚occupata tribuniciis seditionibus civitate'. cf. Liv. 23, 26, 10.

tenere: II 21, 9: ‚prope manu tenebantur'. cf. Liv. 22, 18, 1. 23, 44, 6. — contra Fl. II 30, 37: ‚in manu tenens'. I 38, 5: ‚militem tenuit in castris'. cf. Liv. 40, 37, 3: ‚lauream . . . in manu tenentes'.

abdere coniungitur cum praepositione in II 7, 5: ‚in ore abdita nuce'. cf. Liv. 9, 7, 11.

involvere: I 13, 1: ‚hoc . . . una veluti ruina pariter involvit'. cf. Verg. G. II 308. Aen. VI 336: ‚Quos . . . obruit Auster, aqua involvens navemque virosque'.

implicare: I 19, 4. II 23, 6: ‚claustra custodiunt abruptis torrentibus inplicata'. cf. Liv. 27, 43, 3.

recondere: I 7, 11: ‚in doleis defossa terra recondunt'. (cf. Liv. 5, 40, 8: ‚condita in doliolis sacello proximo aedibus flaminis Quirinalis defodere').

iactare in: I prooem. 2: ‚tot in laboribus periculisque iactatus est'. cf. Liv. 2, 13, 3: ‚iactatum in condicionibus pacis'.

recipere: I 1, 4, 2: ‚ut . . . opes et commeatus illo velut maritimo urbis hospitio reciperentur' (cf. Liv. 22, 19, 15: ‚litore excepti'. 22, 52, 7: ‚tectis acceptos'). — contra Fl. I 13, 15: ‚ut . . . in amicitiam reciperentur'. 22, 11: ‚in tribunal recepit'. cf. Liv. 2, 39, 12: ‚missi non recipiuntur in castra'. —

Fl. I 27, 5: ,quamvis . . . in altissimos se montes recepissent'. 45, 6: ,in speluncas se recipiebant.' cf. Liv. 23, 26, 8.

Praeterea vis instrumentalis transit in localem et haec in illam: I prooem. 3: ,in brevi quasi tabella . . . amplectar.' 1, 1, 12: ,quae gerebant in sinistris'. 22, 7: ,in hoc ego sinu bellum pacemque porto'. — contra I 22, 7: ,quasi plane sinu bellum ferret'. — I 38, 17: ,ab arboribus iugisque plaustrorum pependerunt'. II 18, 4: ,penates in navi pependerunt'. I 5, 10: ,in suggestu fori . . . suffixit'. — contra I 40, 16: ,utre suspensus'. 42, 3: ,corpora religantes velis ac funibus suspendere'. cf. Liv. 1, 26, 11: ,arbore infelici suspende'. 44, 27, 7: ,qui ea pependerant spe'. — Fl. II 30, 38: ,mersamque (aquilam) intra baltei sui latebras gerens in cruenta palude sic latuit'; contra I 47, 8: ,mersamque vitiis suis quasi sentina rempublicam'. — I 39, 2: ,bibere in ossibus capitum'. cf. Senec. Thyest. 453. cf. Kraussium l. l. p. 91, qui comparat hunc usum cum Graeco ἐν κέρατι πίνειν, ἐν λαγύνῳ πίνειν et cum nostro: Wein in Flaschen trinken. contra Fl. II 12, 4: ,pateris bibere'. cf. Juv. X 25: ,nulla aconita bibuntur fictilibus'. Plin. VII 2, 4: ,ossibus humanorum capitum'. Verg. G. III 506. — Fl. I 28, 4. II 34, 62: ,ab alio venire caelo'. — contra I 22, 9. 33, 14: ,caelo missa'. confidere et diffidere coniungit Fl. cum ablativo: II 4, 1. I 36, 16.

f). Ablativus dependens ex verbis quibusdam, quamquam videtur esse ablativus obiecti, tamen habet sua natura vim instrumentalem, cum illa verba sint proprie intransitiva:

uti: I 7, 9. 22, 19. 22, 21. 22, 41. 24, 6. 32, 2 al. — frui: I 22, 21. 23, 13. 23, 15. II 21, 3. — fungi: I 17, 23, 2. — potiri: I 36, 4. 37, 9. — vesci II 26, 15. — Dignum quod commemoretur mihi videtur neque Livium [1]) neque Florum verba allata coniunxisse cum accusativo, Tacitum autem persaepe iis usum esse loco transitivorum (de hac re cf. Draeg. synt. Tac. et imprimis Kuehner. gram. l. Lat. II 1 pp. 282 sq.).

[1]) Ad Liv. 3, 7, 2: ,adeo enim nullam spem non potiundi modo, sed ne adeundi quidem Romana moenia animus eorum cepit' cf. annotationem Weissenbornii: ,Zu potiundi ist die entsprechende Form aus moenia zu nehmen'.

Instrumentalis praeterea est ablativus qui suspensus est ab opus est (I 2, 2. 34, 2. II 9, 19). cf Kuehner. l. l. II 1 p. 285.

Denique liceat ex magno ablativorum instrument. numero hos insolenter dictos afferre:

consecrare: I 1, 1. 8. II 34, 66: ‚suo sanguine'. cf. Liv. 3, 48, 5. — litare: I 39, 2: ‚dis sanguine Romano'. II 6, 14. 18, 3. 26, 15. — parentare: I 22, 8: ‚vastatione Italiae captivitate Africae, ducum et regum . . . exitio parentatum est'. cf. Liv. 24, 21, 2. —

I 6, 2: ‚scelerato signata nomine . . . porta'. cf. Liv. 44, 27, 9: ‚pecuniam signatam Illyriorum signo'. Fl. I 17, 23, 2: ‚fabula qua dixit'. I 23, 15: ‚vocem illam . . . qua libertas pronuntiabatur'. cf. Liv. 43, 16, 2: ‚edicto quo edixerunt'. 24, 22, 8. — Fl. I 40, 28: ‚Scythicum iter . . . stellis secutus'. cf. Liv. 6, 32, 10: ‚vestigiis sequeretur'. 9, 45, 16. — Fl. I 18, 2, 11: ‚simulato colloquio evocatus'. 24, 13: ‚Epheso Salamina pensavimus' (contra ibidem: ‚in Antiocho vicimus Xerxen'). cf. Lucan. III 183, ubi Salamis vox eodem modo pro pugna Salaminia dicta est. —

I prooem. 4: ‚quattuor gradibus Romae aetas distincta'. II 13, 91. I 1, 6, 3: ‚decuriis atque collegiis distributus'. Sed praepositio usurpatur: I 1, 1, 15: ‚divisa per tribus'. I 1, 2, 2: ‚annumque in duodecim menses . . . . discripsit'[1]).

Instrumentalis quaedam vis inesse videtur ablativis qui adiunguntur verbis puniendi etc.: castigare I 45, 17. — multare I 17, 3. 30, 5. 33, 9. 46, 2. II 25, 11. — punire II 7, 8. — damnare I 13, 22. 17, 26, 7. II 9, 28 (cf. Liv. 7, 16, 9). — Tacitus solet verbo adiungere genetivum vel praepositionem ad (A. XVI 21. VI 38. IV 13). cf. Draeg. synt. Tac. p. 32.

Praepositio exstat, ubi exspectatur ablativus, his locis:

---

[1]) Sauppium secutus sum, qui l. l. defendit codicis Naz. lectionem discripsit. cf. Büchelerum, Rh. M. tom XIII p. 598, Lahmeyerum, Philol. tom. XXI p. 288, H Keilium: De emendatione Plinii epistolarum. I p. 23. vide Liv. 1, 42, 5 et 31, 34, 8 (Weissenb.). -- B exhibet descripsit.

,per hoc' I 1, 7, 7. 47, 9. — ,per haec' II 13, 28. — ,per quae' I 40, 21. — ,quod pugnare ab iis (pullis) vetaretur' I 18, 2, 29 (contra: ,sacra alite adiutus' I 8, 20). — ,ab iisdem divitiis concitatus' I 47, 11. — cf. Liv. 44, 1, 11: ,favere enim pietati fideique deos, per quae populus Romanus ad tantum fastigii venerit'. 39, 40, 10: ,invicti a cupiditatibus animi'. 2, 54, 5. 25, 23, 8. cf. Ernestii Glossarium Livianum pp. 546 sq.

2. de ablativo causae.

a). Ablativus causae adicitur verbis quibus inest notio oriundi vel similis itaque accuratius dicitur ablat. originis:

gignere: I 1, 1, 2: ,Marte genitus et Rhea Silvia'. cf. Liv. 40, 9, 2.

creare: I 1, 6, 1: ,quamvis matre serva creatum'.

procreare: I 13, 19: ,o me . . . procreatum Herculis semine'. 31, 12: ,hunc Paulo Macedonico procreatum'.

Sed persaepe origo vel fons, ex quo venit aliquid, significatur praepositione (de, ex, ab): oriri: I 40, 1: ,a septem Persis oriundus'. cf. Liv. 42, 34, 2: ,ex Sabinis sum oriundus'. 21, 55, 5: ,proelium a Balearibus ortum est'.

renasci: I 13, 19: ,quasi de sanguine suo renascuntur'.

venire: I 47, 13: ,cupido unde nisi ex nimiis opibus venit?' 47, 10: ,bella servilia unde nobis nisi ex abundantia familiarum' (suppleas ,venerunt').

Omissum est praeterea verbum I 1, 1, 4: ,cuius ex filia Romulus'. 1, 4, 1: ,nepos Pompilii ex filia'. cf. Liv. 41, 8, 9: ,qui stirpem ex sese domi relinquerent'. 2, 22, 2: ,a Cora atque Pometia liberos'.

Originem status alicuius, qui verbis quibus inest notio moriendi exprimitur, ablativus significat his locis:

I 4, 8: ,mutuo volnere expiravit'. 17, 23, 2: ,moribundos ea seiunctione redisse'. II 11, 7: ,morbo et poenitentia interiit'. 32, 42: ,morbo Lucius solvitur'. 21, 1: ,luxu et libidine extinctus est'.

Praepositionem Florus usurpat II 32, 42: ,Gaius ex volnere occubuit'. cf. Liv. 27, 33, 6: ,moritus ex volnere'.

b). Ablativus causae adiungitur adiectivis:

animosus: I, 11 7: ,sexies rupto foedere cladibusque ipsis ani-

mosiorem'. — augustus: II 23, 7: ,ipso periculo augustior'. — contentus: I 7, 5. 18, 2, 10. 21, 2. 22, 16. 30, 4. al. — favorabilis: II 15, 4: ,et aetate et iniuria favorabilis et nominis maiestate'. — ferox: II 20, 10: ,incredibili quadam mentis vaecordia ferocior... factus'. — fessus: II 20, 3: ,in[i]fessos via'. I 22, 6: ,fessi fame machinis ferro'. — illustris: I 18, 2, 14: ,hoc illustrior noster quod'. — incitatus: I prooem. 6: ,tempus viris armis incitatissimum'. — infamis, violentus: I 18, 2, 5: ,fretum . . . fabulosis infame monstris aestuque violentum'. — infestus: I 9, 1: ,semper quidem aemulatione imperii infestos,. tum vero contemptu urbis incensae'. II 20, 8. — maestus: II 13, 79: ,maestior . . . respectu fragilitatis humanae' — magnificus: I 47, 3: ,claritate rerum bellicarum magnifici'. — magnus: II 9, 10: ,Marius clade maior'. cf. Liv. 2, 60, 4: ,maior victoria'. — memorandus: I 24, 11. ,locum . . . speciosa clade memorandum'. — mirabilis: I 1, 3, 4: ,exituque ipso mirabilis'. 13, 2: ,Tarentus . . . mirabilis situ'. cf. Liv. 26, 19, 3. — miser: I 47, 3: ,domesticis cladibus miseri'. — nobilis: I 13, 2: ,Tarentus . . . magnitudine et muris portuque nobilis'. 22, 38: ,viris armisque nobilem Hispaniam'. cf. Liv. 6, 14, 3: ,nobilem militaribus factis'. — speciosus: I 7, 2: ,virtutis experimentis speciosius'. II 23, 7. I 11, 1: ,eo speciosius' (eo praeterea invenitur II 13, 66: ,amplior eoque acrior . . . impetus'). — terribilis: I 7, 4. 22 1. — trepidus: II 13, 37: ,ad trepidum tanto discrimine gubernatorem'. — tutus: I 19, 4: ,tuti locis et fuga'. II 13, 23: ,(Massilia) tuta muris'. cf. Liv. 23, 26, 2: ,intervallo ac locis tutus'. — validus: I 30, 4: ,virum non modo Macedonicis, sed Thraciae quoque auxiliis ingentibus validum'. cf. Liv. 43, 19, 7. — Tacitus cum hoc adiectivo coniungit genetivum: A IV 21: ,orandi validus'. H. II 19: ,coloniam virium et opum validam'.

c). Ut gravior sit vis causalis, persaepe aut additur ablativo participium aliquod aut usurpatur praepositio.

α). Participium adiungitur his locis: I 2, 7: ,ut agitatus iniuriis populus cupiditate libertatis incenderetur'. 36, 3: ,agitatus regni cupiditate'. II 13, 17: ,his Caesar agitatus'. I 3, 1: ,quodam quasi instinctu deorum concitatus'. I 11, 1: ,precibus

deinde Campaniae motus'. I 22, 58: ,steterunt diu mutua admiratione defixi'. cf. Liv. 8, 7, 21: ,cum silentio defixi stetissent'. — Fl. I 34, 7: ,ignominia flagrans'. cf. Liv. 21, 10, 4: ,flagrantem cupidine regni'. Fl. I 40, 3: ,elatus animis ingentibus'. II 8, 11: ,quibus elatus victoriis'. II 21, 1: ,captus amore Cleopatrae'. —

β). Multis locis Florus usurpat praepositiones ad varias causales similesve rationes significandas:

ab: I 40, 1: ,gentes . . . a Pontico cognominatae mari'. 41, 3: ,quod (mare) ab spoliis aureum ipsi vocavere'. 47, 12: ,largitio non ab opulentia paritura mox egestatem'. II 11, 1: ,fax . . . ab ipso Sullae rogo exarsit'. 9, 9: ,resurrexit incendium . . . ab ipsorum discordia'.

ex: I 1, 1, 15: ,ex auctoritate'. 1, 3, 6: ,ex foedere'. 1, 7, 1: ,cognomen . . . ex moribus datum'. cf. II 30, 28: ,cognomen ex provincia dedit'. I 22, 11: ,nomen ex malis eius habiturus'. 33, 10: ,ex Macedonia cognomen meruerat'. I 19, 4: ,ex occasione'. 28, 2: ,ex gentis dignitate'. 38, 15. 40, 17. 41, 13. 45, 10. II 9, 8. 13, 13. 15, 2. 16a, 2. cf. Liv. 26, 27, 6. 43, 16, 3: ,ex rei privatae contentione iratum censoribus'. Sall. Jug. 5, 4: ,cognomen ex virtute fuit'.

de: I 22, 43: ,de sua urbe sollicitus'. 31, 18: ,de ignis mora probari potest'.

prae: I 26, 2: ,prae poculis nescientes'. cf. Liv. 10, 13, 9: ,vix prae strepitu audita lex est'. 3, 18, 9.

pro: I 36, 13: ,pro obscuritate generis sui.' II 12, 10: pro scelere'. II 13, 24: ,pro mollitia nominis'. 16a, 4: ,pro indignitate'. I 3, 6: ,pro libertate, pro finibus, pro sociis, tum gloria et imperio'. I 18, 2, 26: ,multo acrior intentiorque pro ultione Reguli quam pro victoria fuit'. cf. Liv. 38, 9, 4: ,pro Ambracia urbe sollicitus'. 2, 24, 4. Sall. Jug. 94, 5: ,pro gloria atque imperio his, illis pro salute certantibus'. 114, 2.

cum videtur vim causalem habere I 31, 13: ,plus negotii fuit cum semiruta Carthagine quam cum integra'. 33, 13. cf. Liv. 44, 5, 1: ,Inenarrabilis labor descendentibus cum ruina iumentorum sarcinarumque'.

ob: I 1, 1, 15 ,ob aetatem'. 1, 1, 17. 1, 2, 1. 1, 5, 1. 3, 3. 17, 23, 1. 21, 3. 44, 2. II 13, 9. 13, 37 ,ob inopiam

navium' (contra II 13, 32 ‚inopia navium'). II 18, 3. 34, 65. cf. Liv. 21, 2, 6 ‚ob iram'. 21, 44, 2. 22, 52, 5.

per: I 7, 7 ‚per hoc'. 47, 8 ‚per famem'. II 8, 1 ‚per fortunam'. cf. Liv. 1, 5, 5 ‚per necessitatem'. 1, 11, 5: ‚nihil enim per iram aut cupiditatem actum est'.

circa: I 4, 5: ‚frustrato circa purpuratum eius ictu'. II 21, 12, 1: ‚districto circa mala sua imperio'. cf. Liv. 27, 27, 12. 36, 7, 1.

ad: II 18, 8: ‚ad hostium arbitrium sub percussore moriturus'. cf. Liv. 1, 7, 7: ‚cum actae boves quaedam ad desiderium, ut fit, relictarum mugissent' (vide Weissenb. ad h. l.).

in: I 7, 3: ‚in experimentum' (cf. Jahnii praef. p. XXVI).

Praeterea ablativus causae, nulla praepositione adiuncta, nullo participio addito, apud Florum fere ducenties invenitur; ex his complures locos contulit Thoméus, ut: ‚tepentes fontibus Baiae'. I 11, 4. 22, 22. — I 40, 22: ‚novis motibus ardere'; quod congruit cum Liviano illo 43, 4, 4: ‚agrum, qui paulo ante ingenti tumultu arserat'. — loci fiducia legimus apud Liv. 27, 8, 8 et apud Flor. I 24, 11 al. Ceteros locos afferre supervacaneum videtur; id unum commemoro, in numero ablativorum causalium referendos esse ablativos nominum defectivorum in u exeuntes: iussu I 1, 1, 8. 22, 18. II 13, 48. cf. Liv. 2, 36, 7 etc. nutu II 14, 6. instinctu I 3, 1. His adde: imperio I 1, 1, 2. 17, 26, 7. II 7, 4. 12, 9. 13, 52. consilio II 33, 59 etc. cf. Liv. 2, 11, 4. 35, 14, 4. consensu II 5, 1. cf. Liv. 3, 38, 7.

3. de ablativo modi.

Ablativus modalis, qui explicat qua ratione vel conditione res fiat, positus est aut nullo additamento aut cum attributo coniunctus.

a). Ablativus usurpatus est sine attributo

α). ad significandum animi statum personae agentis:

animo I 1, 4, 2 — mente I 1, 5, 3. — dolo I 1, 6, 3. 4, 5. 45, 8. — superbia I 1, 7, 4. — sponte I 6, 4. 23, 8. 31, 18. II 9, 23. — industria II 12, 5. — consilio, consiliis I 13, 13. II 10, 2 etc. cf. Liv.[1]) 35, 14, 4. 26, 25, 10. —

[1]) De usu Liviano ablativi modalis cf. Kuehnastii synt. Liv. pp. 175 179.

Florus saepenumero usum praepositionis praetulit ablativo: per: ,per insidias' I 4, 5. 11, 10. 33, 17. — ,per insolentiam' I 7, 17. II 11, 2. — ,per fraudem' I 33, 17. — ,per amorem' I 34, 14. — ,per errorem' I 40, 23. — ,per rabiem et furorem' I 34, 19, 4. — ,per adulationem' II 30, 28. — de: ,de industria' I 24, 1. II 13, 30. 13, 61. — cum: ,cum fide' I 34, 16. cf. Liv. 43, 24, 2 ,cum fide'. — ,cum consilio' Fl. II 33, 55. —

β). ad significandam actionis rationem: I 1, 2, 4 ,vi et iniuria, religione et iustitia'. cf. Liv. 26, 13, 14. 2, 54, 7. — Fl. I 1, 7, 2 ,scelere'. — 1, 7, 4 ,caedibus . . . verberibus grassatus'. — 2, 4 ,ratione'. cf. Liv. 22, 23, 2. — Fl. I 6, 9 ,spolia . . . triumpho reportata.' — 18, 2, 4 ,re'. 18, 2, 7 ,arte'. — 21, 3 ,iure'. — 33, 6 ,impetu'. — 33, 13 ,immerito'. — 33, 13 ,vi'. — 34, 19, 3 ,iure meritoque'. cf. Liv 26, 41, 3. — Fl. I 36, 2 ,fraude'. — 36, 13 ,sacramento adigere'. — cf. Liv. 2, 1, 9 ,iure iurando adigere'. — Fl. II 13, 82 ,clamore'. — 14, 8 ,tempestate'. — 15, 2 ,furtis'. — 19, 2 ,ambitu et luxuria'. al. —

Praepositionem invenimus: ex: I 7, 6 ,ex more'. — II 13, 79. 17, 8. — I 47, 14 ,ex ordine'. — II 20, 3. 34, 30 ,ex improviso'. — cum: I 26, 3 ,cum sanguine et spiritu male partam revomuere victoriam'. — in: I 30, 5 ,in catenis reduxit'. (I 34, 17). — per: I 33, 2 ,per vices'. — I 36, 3 ,per adoptionem'. II 5, 9 ,per vim'. — II 13, 32 ,per indaginem'. — cf. Liv. 1, 57, 10 ,per vim'. — 1, 55, 6 ,per ambages'. — 23, 2, 7 ,per defectionem'. 1, 5, 5. —

b). Ablativo attributum adiunctum est, quod est

α). genetivus nominis alicuius:

I 1, 6, 3 ,minimae domus diligentia'. I 5, 4 ,more siderum'. — 5, 13 ,m. pecudum'. — 18, 2, 1 ,m. ignis'. — 40, 24 ,m. anguium' etc. — cf. Liv. 24, 5, 4. 37, 40, 1. — Fl. II 9, 26 ,ritu ferarum'. 33, 48. cf. Liv. 5, 53, 8. — Fl. I 24, 7 ,iure belli'. 40, 13. II 7, 6. 9, 28. — I 18, 2, 4 ,specie quidem socios iuvandi'. — II 1, 1 ,sp. plebis tuendae'. — 21, 5 ,castellorum vel urbium specie'. cf. Liv. 26, 7, 6.

Praepositionem usurpat Florus his locis: I 6, 7 ,serpentium in modum'. — 42, 3 ,triumphantium in m'. — 46, 8 ,in

m. grandinis atque nimborum'. — II 13, 45 ‚in m. planctus'. — 20, 6 ‚in m. grandinis'. — 30, 23 ‚in tropaei modum'. — cf. Liv. 2, 28, 6. 21, 41, 4. — Fl. I 43, 6 ‚pecudum in morem'. — II 24, 9 ‚ex more belli' (cf. Liv. 23, 8, 6 ‚ex more Punico'). — II 9, 22 ‚sub specie partium'. — 19, 5 ‚sub auxilii specie'. cf. Liv. 9, 45, 5. 36, 7, 12. —

β) adiectivum vel pronomen:

ablativo respiciente ad statum personae agentis: I 3, 4 ‚summo studio adnisus est'. — 6, 6 ‚salva fide et integra dignitate'. — 18, 1, 1 ‚bona fide'. — 19, 1. 17, 24, 1 ‚regio quodam furore'. — 22, 17 ‚maiore animo'. — 22, 26 ‚suis . . pugnare consiliis'. — 22, 52 ‚quo consilio' etc. — II 2, 3 ‚quacumque mente'. — 7, 1 ‚aequo animo'. — 9, 2 ‚aequiore animo'. — 13, 66 ‚sua sponte'. — cf. Liv. 22, 38, 13. — Fl. II 17, 9 ‚pari . . . praesagio'. — 17, 10 ‚pari ardore'. — 25, 12 ‚eo studio, ea diligentia'. — 30, 24 ‚certa victoriae spe'. etc.

Praepositionem invenimus: I 13, 5 ‚per obscenam turpemque dictu contumeliam violant'. 42, 2 ‚cum ingenti quidem victoriae spe atque fiducia'. cf. II 30, 24. —

significatur actionis ratio:

I 1, 1, 14 ‚furentibus intervenere raptae laceris comis'. 7, 12 ‚virgines . . nudo pede comitantur'. 12, 4 ‚ille . . pastorali habitu speculatus omnia'. I 1, 3, 3 ‚pari modo'. 1, 5, 6 ‚aureo curru, quattuor equis triumphatur'. 3, 8 ‚quasi contagio quodam itum est'. 4, 1 ‚ingentibus copiis aderat'. 5, 2 ‚Marte vario'. 5, 14 ‚qua velocitate'. 6, 3 ‚vario quidem eventu'. 6, 7 ‚furiali more'. 12, 5 ‚suo iure'. 12, 7 ‚more patrio'. 13, 15 ‚omni modo'. 18, 2, 2. 22, 5 ‚more legitimo'. 23, 13 ‚legibus . . . suis'. cf. Liv. 24, 1, 13. — Fl. I 23, 14 ‚quo . . . plausu'. 24, 1 ‚quodam casu'. 24, 3. 24, 7. 24, 9. 24, 14. 24, 17. 27, 6. 28, 5 al. II 5, 3. 6, 2. 6, 12. 6, 13. 7, 3. 7, 6. 8, 1 ‚quo nomine appellem nescio'. cf. Liv. 6, 18, 15 ‚quo insigni magis imperii honorisve nomine vestrum appellabitis ducem'. Fl. II 8, 5. II 8, 13 ‚digna viris obiere morte'[1]. I 13, 17 ‚morte sua

[1]) In usurpando hoc ablativo consentit Florus cum Livio, qui scripsit 1, 7, 7 ‚morte occubuit'. 29, 18, 6 ‚ignobili atque inhonesta morte occubuit'; est autem insolenter prolatum pro ‚mortem occubuit'. cf. Liv. 2, 7, 8. Krebs Antibarb. ed. V p. 790.

conmortui'. cf. Sall. H. III 25 ,ne simplici quidem morte moriebantur'. II 9, 1. sexcenties. —

Praepositionem haud raro posuit Florus: I 1, 3, 2 ,mirum in modum'. 7, 13 ,quem ad modum. etc. 40, 14 ,maiorem in modum'. — cf. Liv. 1, 5, 4 ,hostilem in m.' Fl. II 7, 10 ,regium in morem'. II 9, 26 ,per singula membra'. — I 45, 19 ,cum maiore quam prius praeda revectus est'. cf. Liv. 31, 14, 10 ,cum omnis generis praeda . . . rediit'. Fl. II 13, 45 ,cum pullo pallio . . . conspectus est'. 13, 51 ,cum maiore dedecore'. cf. Liv. 31, 16, 4 ,cum magno labore'.

Cum agitur de comitatu militari, Florus modo usus est ablativo, modo usurpavit praepositionem cum:

I 4, 1 ,ingentibus copiis aderat'. 7, 5 ,ingenti agmine profecti'. 22, 42 ,ut inde totis viribus Romam converteretur'. 22, 55 ,Africam tota mole conversus.' 24, 15. 34, 18, 2. 38, 13. 40, 14 ,tota . . . regni sui mole in Asiam . . . veniebat'. 45, 18 ,reversus igitur in Galliam, classe maiore auctisque copiis in eundem rursus Oceanum'. 45, 22. II 6, 13. 8, 12. 9, 13. 12, 3 ,quibus . . . sociis aggressus est'. 12, 11. 13, 6. 13, 18. 13, 24. 13, 37, 13, 58. 13, 62. 13, 65 ,accessit copiis Mauretaniae rex Juba'. 33, 48. cf. Liv.

Praepositionem cum Florus adiunxit ablativo:

I 13, 6 ,cum totis viribus Epiri, Thessaliae, Macedoniae incognitisque in id tempus elephantis mari terra, viris equis armis[1]) . . . veniebat.' 22, 37 ,missus cum exercitu.' 22, 49 ,cum exercitu novo veniebat'. II 8, 3. 9, 18. 18, 9. 20, 5. 33, 56 ,cum exercitu advenit'. cf. Liv. 43, 9, 3 ,ipse cum equitibus . . . oppida adiit'. 43, 9, 5. 43, 18, 3. 43, 2, 2. —

4. de ablativo temporis.

a). Indicatur, quo tempore aliquid factum sit.

Ad definiendum tempus Florus, sicut ceteri scriptores, usus

---

[1]) Sauppius l. l. p. 18 contra Freudenbergium, qui (Mus. Rhen. t. XXII p. 25) offendens in compositione verborum: viris equis armis vocem armis eiectam vult, recte defendit hunc locum atque confirmat exemplis ex Livii historia allatis: 26, 5, 9 ,ad alium virorum equorum armorumque sonum'. 23, 15, 13,

est ablativo substantivorum, quibus tribui potest notio temporalis; sunt autem haec substantiva:

α). bellum: I 18, 2, 28 ‚bello'. II 9, 3. cf. Liv. 23, 12, 11. 44, 6, 7 etc. bellum et pax voces inter se coniunctae: I prooem. 1. 1, 5, 5. 13, 16. 17, 26, 9. cf. Liv. 24, 1, 13 ‚pace ac bello'. 42, 50, 11. quadriennium: Fl. I 31, 1. cf. Liv. 2, 21, 1. venatio: I 18, 2, 28. conciliabulum: I 45, 21. tempestas: II 13, 76.

β). Modo cum attributo aliquo coniuncta, modo sola inveniuntur nomina haec:

dies: I 7, 15. 31, 15 ‚diebus'. — contra II 2, 6 ‚die comitiorum'. I 22, 39 ‚eodem die' (28, 14. 38, 20. II. 13, 94). I 22, 47 ‚illis ipsis . . . diebus'. 41, 15 ‚quadragensimo die'. 45, 16 ‚medio die'. 45, 21 ‚festis diebus'. II 6, 8 ‚festo die'. 13, 69 ‚postero die'.

nox: I 7, 15. 31, 15 ‚noctibus'. 7, 15 ‚nocte'. cf. Liv. 2, 3, 7 ‚nocte'. 26, 27, 4 ‚nocte ac die'. 24, 12, 5. — Fl. I 22, 56 ‚una nocte'. 40, 24 ‚nocte illa'. II 13, 57 ‚nocte concubia'. cf. Liv. 43, 22, 2 etc.

hiems: I 45, 22 ‚hieme'. — I 22, 12 ‚nostra nos hieme vicerunt', nisi forte hoc loco rectius statuendus est abl. instr.

comitium: II 4, 1 ‚comitiis'. cf. Liv. 8, 13, 10. — Fl. II 13, 15 ‚proximis comitiis'.

initium: I 33, 5 ‚initio.' — I 5, 10. 33, 13 ‚initio belli'. cf. Liv. 45, 27, 5.

bellum: I 18, 2, 28 etc.; sed attributum adiungitur: I 1, 3, 6 ‚Fidenate bello'. 13, 23 ‚unoque bello Tarentino'. 40, 2. 40, 4. 40, 11. II 7, 2. cf. Liv. 31, 43, 4 ‚bello Romano'. 45, 14, 2 etc.

proelium: I 34, 4. II 8, 9. 13, 43. 13, 76. cf. Liv. 30, 35, 11. — Fl. I 1, 3, 3 ‚frequentibus proeliis'. 13, 17 ‚primo proelio'. 13, 24. 22, 36. 23, 11. 27, 5. 32, 4. 33, 6. 33, 9 etc. Difficile est diiudicare, utrum tali ablativo tribuenda sit notio temporalis an localis an instrumentalis.

γ). Semper cum attributo coniuncta sunt haec substantiva:

momentum: I 18, 2, 36 ‚momento temporis'. I 38, 21. II 13, 63 ‚uno eodemque momento'. cf. Liv. 5, 21, 12 ‚momento temporis'.

tempus: I 9, 2 ‚quo tempore'. 13, 1 ‚eodem tempore'. 17, 26, 2. 18, 2, 3. 22, 32. 30, 1. 41, 14. 47, 5. II 13, 40. 13, 76. I 1, 1, 15 ‚auctis brevi viribus' (omissa voce ‚tempore')

annus: II 34, 64 ‚septingentesimo anno'.

aetas: I 34, 16 ‚aetate tam longa'.

tribunatus: II 3, 3 ‚impotens altero tribunatu'.

ludus: I 23, 14 ‚quinquennalibus ludis'. cf. Liv. 32, 1, 9. 23, 24, 12.

vigilia: I 45, 16 ‚tertia vigilia'.

Notio temporalis mihi videtur etiam his locis inesse:

I 32, 1 ‚quasi saeculum illud eversionibus urbium curreret'. I 1, 1, 5 ‚prima iuventutis face'. I 43, 4 ‚primo impetu'. II 9, 12. 11, 7. — I 24, 8 ‚hoc velut sidere Asiatici belli mota tempestas'. II 9, 3. I 1, 1, 4 ‚septima subole regnabat'. II 9, 3 ‚levi et modico tumultu maiore quam bello'.

Saepenumero Florus significat vim temporalem praepositione aliqua:

in cum ablativo coniuncta invenitur: I 11, 12 ‚in congressu'. 13, 22 ‚in pace' (II 9, 23. 9, 25). cf. Liv. 26, 26, 11. Fl. I 38, 13 ‚in tempore'. cf. Liv. 8, 7, 5. — Fl. I 38, 21 ‚in acie'. 45, 4 ‚in fuga'. II 6, 13. 13, 51 ‚in malis'. — I 8, 20 ‚in simili pugna' (contra ibidem: ‚singulari certamine'). 15, 1 ‚in hoc certamine'. 45, 5. — 17, 26, 5 ‚in ipsis seditionibus'. 22, 31 ‚in tot adversis'. 30, 5. 34, 16. 33, 6 ‚in ipsa victoria sua'. — II 4, 4 ‚in eo tumultu'. — 5, 4 ‚in hoc statu rerum'. — 5, 9 ‚in tali discrimine'. cf. Liv. 24, 28, 1 ‚in tali tempore'. Fl. II 6, 9. 11, 8 ‚in civilibus bellis'. cf. Liv. 40, 3, 4 ‚in Romano bello'. 42, 29, 6. — Fl. II 13, 50 ‚in eo proelio'. 13, 79. II 13, 80 ‚in medio ardore'. 13, 83 ‚in illa perturbatione'. 14, 5. cf. Liv. 24, 28, 1 ‚in hac perturbatione rerum'. Fl. II 14, 7 ‚in annua caeli conversione'. 27, 17 ‚in ipsa captivitate'. —

in cum accus.: I 1, 6, 2. II 32, 44 ‚in tempus'. I 41, 14 ‚non alia tam incruenta victoria usi unquam sumus, sed

nec fideliori in posterum'. cf. Liv. 43, 17, 3 ,in posterum'. Fl. II 13, 71 ,in noctem lecto ad lucernam Platonis libro'. —

inter: I 14, 2 ,inter proelium'. 40, 5. 45, 3. II 20, 10 ,inter moras'. II 7, 2 ,inter initia urbis'. cf. Liv. 2, 5, 8 ,inter omne tempus'. 23, 35, 7. —

per: I 12, 4. II 17, 8 ,per noctem'. cf. Liv. 43, 13, 3 ,per eos dies'. 2, 18, 2. 2, 3, 5. 6, 35, 10. —

sub: I 33, 14 ,sub nocte'. 41, 2 ,sub . . . belli tumultu'. 27, 5 ,sub adventu hostis'. 41, 6 ,sub ipso hostis recessu'. II 20, 3 ,sub vespere'. 34, 64 ,sub Numa rege et victa primum Carthagine'. cf. Liv. 2, 55, 1. —

ad: II 12, 8 ,ad praestitutum diem'. —

circa: II 13, 71 ,circa primam vigiliam'. cf. Liv. 42, 57, 10 ,circa eandem horam' (cf. Kuehnastium l. l. p. 361). —

b). Indicatur, intra quod tempus aliquid factum sit. Ablativum invenimus bis, ceteris locis praepositionem intra:

I 11, 8 ,hos . . . quinquaginta annis . . . subegit'. 31, 1 ,quadriennio raptum est'. cf. Liv. 24, 28, 6 ,quinquaginta annis feliciter expertam amicitiam'. —

contra I 5, 15 ,intra quindecim dies'. 13, 23 ,intra quadriennium'. cf. Liv. 43, 14, 7 ,intra dies triginta'. — Fl. I 22, 19 ,quintumque intra diem'. — 18, 2, 7 ,intra . . . sexagesimum diem quam caesa silva fuerat, . . . classis in anchoris stetit'. — cf. Liv. 43, 9, 2 ,intra dies sexaginta, quam in provinciam venit'. — 36, 10, 1 ,intra decimum diem, quam Pheras venit' (vide quod adnotat Weissenb. ad h. l.).

c). Indicatur, quamdiu aliquid factum sit.

I prooem. 6 ,centum quinquaginta annis patet'. 7, 15 ,sex mensibus barbari . . . circa montem unum pependerunt'. — 18, 1, 2 ,prope quingentis annis . . . luctatus est'. — 18, 1, 2 ,his ducentis annis . . . peragravit'. 22, 6 ,novem mensibus fessi'. — 31, 15 ,iam diebus, iam noctibus'. —

Saepius Florus praepositionem per usurpat: I prooem 5. 18, 2, 10. 24, 9. 31, 18. 33, 5. 33, 15. 34, 2. 38, 11. 38, 14. 39, 2. 40, 2. 43, 2. II 33, 54 ,per id tempus'. cf. Liv. 41, 22, 4. 24, 55, 3. 24, 27, 6 ,per eosdem dies'. — Semel Fl. accusativo cum adiectivo ordinali usus est: II 4, 3 ,cum iam tertium annum dominaretur'. —

Appendix.

Liceat adnotare pronomen relativum notione temporali positum esse in ablativo (I prooem. 5. 6. 7. 8. I 17, 1. 22, 39. 22, 47. 34, 19, 2. 3. 47, 1) excepto uno loco quo Fl. dicit (I 17, 26, 9) ‚aetatem habuit, in qua' (cf. Liv. 26, 11, 2 ‚in eius pugnae casum, in qua urbs Roma victori praemium esset'). —

5. de ablativo loci.

a). Quod attinet ad usum nominum urbium, id unum afferam Florum non distinguere videri urbes ab urbium partibus, cum dicat II 18, 4 ‚in celeberrima parte urbis Carinis'. cf. Liv. 2, 28, 1 ‚Esquiliis'. 24, 39, 13 ‚Hexapylo'. — De hoc usu Liviano disputat Kuehn. l. l. p. 188.

Insolenter dictum est II 18, 3 ‚Peloro litavit', cum exspectemus genetivum Pelori. — Egen l. l. p. 20 refert hanc consuetudinem ad Tacitum, qui scripsit A. III 61 ‚Dianam et Apollinem Delo genitos'. Sed iam ante Tacitum scriptores usi sunt ea licentia, qua usurparent ablativum secundae declinationis pro locativo. cf. Caes. b. c III 25 ‚Naupacto'. — Verg. Aen. IV 36 ‚Tyro'. — Vitruv. (saepe). Vide exempla quae attulit C. Wagener in adnotationibus ad Eutropium (Philologi tom. XLII p. 292). Cum significatur motus qui fit ex loco aliquo, idem ablativus ponitur. Fl. I 1, 7, 7 ‚cui Gabiis . . . recepto . . . respondit'. II 6, 9 ‚Asculo furor omnis erupit'. 13, 19 ‚prima Arimino signa cecinerunt' (von Ar. her). I 18, 2, 12 ‚praesidia Poenorum Agrigento detraxit'. cf. Liv. 24, 12, 3 ‚profectus Arpis' (cf. exempla quae Weissenb. adnotat ad h. l.) — Fl. I 1, 5, 1 ‚oriundus Corintho'. cf. Liv. 1, 20, 3 ‚Alba oriundum sacerdotium'. —

Praepositio a invenitur: I 22, 20 ‚aversi a Carthagine di' (cf. Hildebrandium, Progr. Dortmund 1858). I 7, 7 ‚conversis igitur a Clusio . . . occurrit'. II 6, 7 ‚a Corfinio'. 21, 4 ‚a Brundisio'. De hoc praepositionis a usu Liviano disputavit Ellendtius (Progr. Koenigsberg i. Pr. 1843). cf. Kuehn. l. l. p. 186.

b). Quod de insolito nominum terrarum usu afferendum est, plerumque cadit in usum ablativi separationis atque suo loco adnotabitur; nunc commemoretur hoc unum: I 40, 22

,regemque ... media nanctus Armenia', ablativo usurpato pro praepositione a. — contra I 45, 22 ,ante in media Gallia fuit quam ab ultima timeretur'. —

c). Nomen coniunctum cum adiectivo totus semper, cum significatur locus ubi fit alqd, ponitur in solo ablativo: I 11, 3 ,toto orbe terrarum'. 24, 5. 32, 6. 38, 1. 45, 2. II 13, 8 etc. I 39, 5 ,toto vastavit Hebro'. II 10, 6 ,prope tota Hispania'. I 32, 4 ,manum Metellus ... toto cecidit Alphio'. Liv. 26, 44, 5.

d). abl. localis nominum appellativorum:

α). compositio verborum terra marique invenitur: I 31, 10. 33, 6. 45, 16. II 13, 25. — Sed cum alia membra adnumerantur, Florus dicit inverso ordine mari terra: I 13, 6 ,mari terra viris equis armis'. 40, 14 ,mari terra fluminibusque veniebat'. cf. Liv. 25, 6, 22.

Disiunguntur nomina particula an I 18, 2, 4 ,equis an navibus, terra an mari dimicaretur'. — contra I 40, 18 ,nec felicior in mari quam terra fuga' (De omissa praepositione vide quod dicunt Woelfflinus (Livian. Kritik. p. 12) et Kuehnastius (l. l. pp. 367 sqq.).

terra (zu Lande) vox sola invenitur I 41, 6 — Liv. 21, 41, 4. 31, 17, 1. 44, 1, 4 (cf. Fabr. ad 21, 41, 4).

mari: I 18, 2, 7. 31, 14. — contra in mari: I 18, 2, 33. 18, 2, 37. 40, 28.

β). ablativus vocis locus praepositione omissa legitur I 37, 6 ,ipsis quibus dimicaverant locis'. II 13, 44. — cf. Liv. 23, 18, 7. — Cum praepositione coniungitur illud substantivum I 38, 7 ,in loco quem Aquas Sextias vocant'. cf. Liv. 6, 20, 5 ,in loco'. 37, 14, 5. 38, 6, 4. 43, 23, 6.

γ). alia substantiva aut in ablativo posita sunt aut coniuncta cum praepositione in:

ager: I 8, 20 ,Pomptino agro'. — caelum: I 20, 1 ,Alpina corpora umente caelo educata'. — campus: I 13, 11 ,Arusinis quos vocant campis'. cf. Liv. 3, 22, 8 ,libero campo'. 24, 14, 6. — contra Fl. I 13, 13 ,in campo'. 22, 16 ,in patentibus campis'. 38, 14. — contio: I 3, 5 ,contione media'[1]). cf. Liv.

[1]) Florus adiectivum medius coniungit cum praepositione in his locis: I 17, 24, 1 ,in media urbe'. 17, 24 ,3 ,in medio foro'. 22, 7. 27, 3. 36, 14. cf. Liv. 7, 19, 3 ,medio in foro'. 27, 26, 8. 37, 12, 12. —

43, 4, 6 ,contionibus adsiduis'. — finis: I 39, 1 ,eoque fine retenti'. — fretum: II 8, 13 ,rapidissimo fretu'. — insula: II 10, 2 ,iam Africae, iam Balearibus (Thom: Balearicis, nescio quo ex fonte) insulis fortunam expertus'. — ins., promonturium: I 18, 2, 32 ,cum Punicae praedae omnibus promunturiis insulisque fluitarent'. — litus: II 13, 31 ,cum ille Illyrico, hic Curictico litore castra posuissent'. 13, 52 ,Pelusio litore'. cf. Liv. 2, 34, 3 ,dextris . . . litoribus'. Fl. II 30, 39 ,in litore Oceani'. — mare: I 40, 18 ,Pontico mari'. — contra I 18, 2 ,in Africo mari'. 25, 4 ,in eo mari'. II 18, 3 ,in suo mari'. — ora: II 21, 12 ,diversis orbis oris'. — senatus: II 13, 7 ,in ipsa urbe medio senatu' (cf. adnotationem p. 59). — tractus: I 37, 2 ,omni igitur tractu'. 38, 13 ,quo fere tractu Italia mollissima est'. —

e). Via, qua motio fit, significatur ablativo:

I 3, 7 ,omnibus portis incurrerent'. II 9, 6 ,Esquilina Collinaque porta agmen infudit'. — cf. Liv. 3, 51, 10 ,porta Collina intravere'. 2, 11, 5. — Fl. I 11, 7 ,gentem . . . saltibus et montium fraude grassantem'. 28, 7 ,cum alia minatus alia inrupisset' (cf. p. 19). Liv. 21, 56, 2. — Fl. I 36, 14 ,aditu arduo inaccessoque penetravit'. — II 8, 4 ,exitu inviso . . . castra rapuerunt' (Freudenbg. M. Rh. tom. XXII p. 29 et Sauppius l. l. p. 15 proponunt invento, Binsfeldius M. Rh. tom. XXII p. 310 inde viso. Codd. exhibent indiviso (B) et inuno (N)). cf. Liv. 2, 39, 3 ,transversis tramitibus transgressus'. 22, 12, 2. —

Saepe usurpatur praepositio per: I 11, 12 ,per ipsam viam . . . furit'. I 28, 7 ,per alias vias'. II 6, 12 ,per viam'. cf. Liv. 24, 40, 9 ,per viam'. Fl. I 45, 22. II 18, 2 ,per litora cuncta'. cf. Liv. 1, 2, 5 al. — Casus qui dicitur locativus apud Florum invenitur: I 5, 1 ,foris — domi'. 13, 16 17, 26, 9. —

Non licet ab ablativo loci disiungere ablativum separationis, plerumque suspensum a verbis (de ablativo separat. Liviano cf. Hildebr. Progr. Dortmund 1858. 1859).

a). Verba sunt simplicia:

bibere: I 38, 9 ,cruento flumine'. —

carere: I 46, 1 ,solacio'. —

cedere: I 24, 11 ,mari ac terra'. 24, 14 ,toto mari'. —

cf. Liv. 24, 6, 8 ‚Sicilia ... omni cedi'. 32, 35, 9 ‚tota Illyrici ora'. — contra Flor. II 2, 6 ‚a foro' (Liv. 7, 24 3 ‚ex acie'). cf. Verg. Aen. III 447: ‚neque ab ordine cedunt'. —

funditare: II 26, 16 ‚ardenti capite'. —

liberare: II 7, 9 ‚ergastulo'. 15, 4 ‚obsidione'. 19, 2 ‚terrore'. cf. Liv. 27, 37, 5. —

migrare: I 31, 8 ‚finibus.' —

movere: I 31, 5 ‚loco'. II 2, 6 ‚agris'. cf. Liv. 25, 9, 7 ‚castris' (sic Madv., Weissenb. conicit e castris). 23, 23, 3 ‚senatu'. —

pellere: I 4, 1 ‚urbe'. II 13, 19 ‚Etruria — Umbria — Corfinio'. — cf. Liv. 23, 37, 11 ‚finibus Lucanis'. — contra Fl. I 13, 20 ‚ab urbe'. — cf. Liv. 2, 6, 11 ‚ab sua parte Romanum pepulit'. — Tacitus scripsit ex: H IV 17, reliquis locis ablativum. cf. quae contulit Kleinius: De verbis separandi apud Tacitum. Diss. inaug. Halis Sax. 1878. p. 15. —

purgare: I 18, 2, 16 ‚omni terra et mari'. —

Illis addendum adverbium procul: I 22, 50 ‚procul dubio'. 24, 7. II 11, 3. cf. Liv. 39, 40, 10 ‚procul dubio'. —

Semper cum praepositione coniunguntur apud Florum haec verba:

cessare: I 4, 7 ‚a laude'. 5, 13 ‚a rustici operis imitatione'. — cf. Liv. 21, 11, 5 ‚ab opere'. —

fugere: I 24, 10 ‚ab insula'. —

iaculari: I 8, 15 ‚ab arce'. —

rapere: I 22, 10 ‚ab ipsa morte'. — cf. Liv. 44, 6, 3 ‚ab Dio auratis statuis omnibus raptis'. — Fl. II 23, 7 ‚de manu'. — Verg. Aen. VII 742 ‚raptus de subere cortex'. —

solvere: I 45, 16 ‚a portu'. —

vindicare: II 33, 50 ‚a captivitate'. —

Adde adverbium longe: II 12, 12 ‚a suis'. — cf. Sall. Catil. 61, 4 ‚longe a suis'. —

b). Verba sunt composita:

abdicare: II 2, 5 ‚magistratu'. cf. Liv. 23, 23, 7; at Sallustius verbo inicit vim transitivam Cat. 47, 3 ‚abdicato magistratu'. cf. A. Hercherum: Ueb. d. Gebr. des Accus. b. Sallust. Progr. Gera 1878. p. 2.

deducere: II 33, 52 ‚montibus'. cf. Liv. 32, 27, 1

‚quod . . . finibus Attali exercitum deduxisset'. — contra Fl. I 47, 3 ‚a Carthaginis . . . excidiis'. cf. Liv. 36, 23, 8 ‚ab oppugnatione'. —

depellere: I 40, 11 ‚Euboea atque Boeotia'. II 2. 3 ‚agris suis'. 2, 5 ‚rostris'. 9, 13 ‚Janiculo'. 16, 2. 17, 1. — cf. Liv. 31, 25, 11 ‚magna spe depulsus'. —

descendere: I 38, 11 ‚Tridentinis iugis'. — cf. Hor. C. III 4, 1 ‚Descende caelo'. Verg. Aen. VI 831 ‚aggeribus Alpinis'. — contra Fl. I 22, 50 ‚ab Alpe'. — II 33, 54 ‚a montibus niveis'. — cf. Liv. 21, 32, 2 ‚descendenti ab Alpibus Hannibali'. —

dimittere: I 3, 3 ‚urbe'. — Ovid. met. II 310 ‚nec quos caelo dimitteret imbres'. — contra Fl. I 7, 16 ‚ab arce'. II 13, 71 ‚ab amplexu'. — cf. Liv. 36, 18, 1 ‚ab concione'. Cic. ad Quint. I 1, 3, 3 ‚e complexu'. —

erumpere: II 6, 9 ‚Asculo'. — cf. Liv. 23, 16, 13 ‚duabus portis'. — Fl. I 31, 14 ‚inde'. 37, 2: ‚a dextris atque laevis et a medio septentrionis'. — cf. Liv. 34, 26, 3 ‚erumpentibus a porta Lacedaemoniis'. — Fl. II 13, 48 ‚a cornu'. I 40, 5 ‚ab ultima veluti specula septentrionis'. —

excedere: I 13, 7 ‚proelio'. II 17, 9 ‚castris'. cf. Liv. 8, 29, 13 ‚proelio'. 34, 40, 2 ‚castris'. —

excludere: I 38, 2 ‚et Gallia et Hispania'. — cf. Liv. 22, 52, 1 ‚flumine eos excludit'. — contra Fl. I 22, 29 ‚ab obsidione Nolae urbis'. cf. Liv. 29, 32, 2 ‚a praesidio'. —

excutere: I 22, 42 ‚plerisque oppidis et regionibus'. — cf. Verg. Aen. III 200 ‚excutimur cursu'. Ovid. Amor. I 6, 24: ‚excute poste seram'. —

expellere: I 8, 19 ‚moenibus'. cf. Liv. 2, 6, 7 ‚patria'.

exsulare: II 2, 3 ‚laribus ac focis suis'. —

exuere: I 11, 11 ‚armis'. 36, 12 ‚urbibus'. 13, 25 ‚castris'. 23, 9. 38, 4. II 15, 4. cf. Liv. 23, 12, 14 ‚castris'. —

intercludere: II 7, 11 ‚commeatibus'. cf. Caes. b. G. I 23, 3. b. c. II 20, 7. Liv. 27, 42, 4 ‚castris' (Put.), cum Weisenb. velit ‚a castris'. — contra Fl. II 13, 25 ‚ab oppido'. cf. Liv. 2, 27, 10 ‚ab oppido'. —

interdicere: II 4, 2 ‚aqua et igni'. —

progredi: I 47, 1 ‚Italia'. cf. Caes. b. c. I 15 ‚Auximo' (Liv. 45, 28, 9 ‚procedere Amphipoli'. 32, 34, 4 ‚decedi Graecia'). —

prohibere: II 13, 27 ‚commeatibus'. 29, 20 ‚Danuvio'. cf. Liv. 25, 15, 3 ‚agros populationibus'. 25, 27, 9 ‚aditu'. —

repurgare: II 25, 22 ‚venis'. — cf. Ovid. de nuce 125 ‚repurgare humum saxis'. —

summovere: I 41, 5 ‚mari'. — contra I 22, 45 ‚ut divinitus hostem summovere non a caelo, sed ab urbis ipsius moenibus et Capitolio videretur'. cf. Liv. 2, 59, 3 ‚a vallo'. —

Semper praepositio adiuncta est apud Florum his verbis:

averti: I 22, 20 ‚a Carthagine'. cf. Liv. 1, 28, 5 ‚a certamine'. —

degredi: II 4, 6 ‚ab arce'. cf. Liv. 3, 42, 7 ‚ab arce'. —

deicere: I 7, 15 ‚a summa rupe'. 17, 26, 8 ‚ab illa ipsa . . . arce'. cf. Liv. 28, 6, 10 ‚ab . . . praealtis montibus'. — Tacitus scripsit: A II 32 ‚saxo'. IV 19 ‚saxo Tarpeio'. XIII 46 ‚deicitur familiaritate sueta'. —

delibare: I 22, 40 ‚ne quid de virginitatis integritate delibasse saltem oculis videretur'. —

desistere: I 22, 43 ‚ab incepto'. II 12, 11. —

deturbare: I 1, 1, 5 ‚ab arce'. cf. Liv. 31, 39, 15 ‚ex praesidiis et stationibus'. —

discerpere: I 1, 1, 17 ‚a senatu'. —

diversus: II 18, 2 ‚a patre'. —

educere: II 9, 20 ‚de senatu quasi de carcere'. cf. Cic. orat. I 40 ‚de senatu'. Liv. praebet ablativum, a, ex. —

emergere: I 22, 23 ‚ab inferis'. cf. Liv. 8, 7, 21 ‚ab admiratione'. 22, 3, 1 de. — Tacitus usurpat ablativum: A. I 65 ‚paludibus' (cf. Kleineum l. l. p. 18). —

prodire: I 31, 15 ‚quasi ex obruto incendio subita de cineribus flamma prodibat'.

removere: I 34, 4 ‚ab omni bellorum contagione'. 41, 14 ‚a conspectu'. cf. Liv. 5, 11, 11 ‚ab re publica'. —

resilire: II 21, 12, 2 ‚ab imposito . . . iugo'. —

separare: I 47, 14 ‚ab externis iustisque bellis'. —

Nonnulla adiectiva coniunguntur cum ablativo separationis:

extorris: II 1, 2 ‚aris ac focis'. cf. Liv. 27, 37, 6 ‚extorre agro Romano'. —

profugus: II 7, 7 ‚proelio'. 9, 10 ‚patria sua'. 13, 86 ‚proelio'. cf. Liv. 1, 1, 4 ‚domo'. 34, 60, 2 ‚patria'. — contra Fl. II 13, 85 ‚a proelio' (cf. Liv. 28, 7, 12 ‚ab Thebis'). vide genetiv.

6. de ablativo qualitatis.

Ablativus qualitatis eodem modo usurpatur atque genetivus qual., et attributi loco et praedicati.

a). attributi loco:

I 1, 1, 18 ‚visum a se Romulum adfirmans angustiore forma quam fuisset'. — Locos, qui praeterea huc cadunt, Egen l. l. p. 21 attulit.

b). praedicati loco:

I 13, 23 ‚his moribus ea virtute militum exercitum populi Romani fuisse'. II 18, 83 ‚manifesto voltu fuisse'. — cf. Liv. 1, 40, 1 ‚longe maximo honore Servius Tullius erat'. —

7. de ablativo limitationis.

Abl. limit. adiungitur

a). ad nomen proprium:

I 1, 1, 12 ‚per virginem Tarpeiam nomine'. II 7, 4: ‚Syrus quidam nomine Eunus'. — cf. Liv. 1,7, 5 ‚nomine Cacus'. al.

b). ad adiectivum:

I 2, 1 ‚sub regibus .... tam variis ingenio'. 6, 7 ‚pares . . . ferro'. 7, 4 ‚gens natura ferox, moribus incondita'. 13, 1 ‚bellum . . . unum quidem titulo et nomine, sed victoria multiplex'. 13, 10 ‚umero saucius'. — 18, 2, 23. 31, 1. 34, 1. 39, 5. II 5, 4. 13, 86. 23, 7. 15, 5. 32, 42 ‚fato breves'. — cf. Liv. 1, 7, 5 ‚ferox viribus'. 8, 8, 16. —

I 7, 9 ‚maiores natu'. 11, 3 ‚nihil mollius caelo'. 11, 3 ‚nihil uberius solo'. 11, 4. 24, 2. 34, 1 ‚opibus inferior'. —

I 1, 5, 2 ‚vir summus augurio'. 31, 1 ‚bellum . . . minimum labore . . . plane maximum eventu'. 34, 16: ‚macte

[esse] fortissimam et meo iudicio beatissimam . . . civitatem' 40, 9. II 2, 1. 28, 19. —

c). ad verbum:

I 1, 5, 2: ,senatus maiestatem numero ampliavit'. 11, 3: ,bis floribus vernat'. 22, 54: ,Annibalem etiam ipsius confessione posse vinci'. 22, 60. 36, 13: ,capite censos'. 7, 18: ,agere gratias dis immortalibus ipso tantae cladis nomine'. II 13, 10: ,Crassus genere divitiis dignitate florebat'. 21, 3: ,in monstrum illud ut mente ita animo quoque cultuque desciverat.' — cf. Liv. 2, 30, 11. 2, 30, 2. 40, 57, 7. —

Nonnumquam Florus praepositionem usurpat:

in: I 31, 1: ,bellum ... in comparationem priorum minimum labore'. — in cum abl.: II 10, 9: ,in fame nihil non experta Calagurris'. 14, 5: ,gratulandum tamen ut in tanta perturbatione est'. — cf. Liv. 43, 18, 9: ,ut in necopinata obsidione'. —

pro: I 31, 8: ,pro rei atrocitate adeo movit iras'. 45, 6: ,pro gentium locorumque natura'. II 13, 6. 13, 38: ,pro natura ferox' (cf. I 7, 4). —

Tacitus, qui abhorrere videtur ab usu ablativi limitationis, persaepe usurpat accusativum graecum; cf. Draegeri synt. Tacit. § 39. —

8. de ablativo comparationis.

Florus uno loco legem grammaticae Latinae neglegens usurpavit ablativum comparationis post minus: I 38, 14: ,inde milia sexaginta quinque cecidere, hinc trecentis minus', cum ceteris locis quam omiserit post minus et amplius, constructione verborum nihil mutata: I prooem. 8. 18, 2, 19. 22, 1. —

Praeterea hic ablativus invenitur cum adverbiis coniunctus his locis: I 17, 5: ,plus aequo bonoque certatum est'. II 9, 22: ,atrocius Pyrrho et Annibale ... populantur'; cum adiectivis: I 1, 7, 4. 2, 2. 2, 3. 7, 2. 13, 6. 13, 2, 25. 23, 9. 24, 4. 28, 10. 34, 1. 37, 1. 38, 21. 40, 7. II 6, 5. 13, 25. 14, 2. 17, 9. 21, 2. 30, 27. 30, 32. 30, 36. 33, 50. —

9. de ablativo mensurae.

Apud Florum inveniuntur hi ablativi: multo: I prooem. 8. 18, 2, 26. 28, 3. 37, 1. II 7, 2. 7, 10. 13, 53. — nihilo: II 4, 1. — aliquanto: I 19, 4. 30, 2. 33, 12. 45, 15. II 9,

13. 20, 10. — quo: I 1, 2, 3. 5, 3. 21, 3. 31, 16. 34, 19, 5. — eo: I 11, 1. 24, 18. 42, 6. — quo — eo: I 45, 12. — quanto: I 31, 17. II 13, 89. 17, 11. — quanto — tanto: II 13, 73. —

Pro quanto Florus scripsit quantum I 34, 1: ‚Numantia quantum Carthaginis ... opibus inferior, ita virtutis nomine et terrore par omnibus'; cf. Liv. 3, 15, 2: ‚quantum — eo'. 35, 5, 2. 44, 7, 6. —

Ablativus mensurae invenitur apud verbum augere: I 1, 5, 2: ‚centuriis tribus auxit equites'. —

10. de ablativo pretii.

I 7, 17: ‚mille pondo auri venditantes'. 29, 1: ‚a Perse rege conducti pecunia militaverunt'. — cf. Liv. 31, 24, 6: ‚praefectus cohortis mercede militantium auxiliorum'. 33, 7, 11. — Fl. I 6, 8: ‚taxata stipendio hiberna'. II 3, 6: ‚caput . . . auro repensatum'. —

dignus adiectivum cum ablativo coniungitur: I 22, 43. 47, 7: ‚dignus victoria Pompei' (Besiegung durch P.). II 8, 13. 13, 71. 33, 53. —

Genetivus pretii, quem iam nunc commemorare liceat, apud Florum invenitur:

I 22, 54: ‚magni aestimabat'. 34, 11: ‚tanti esse exercitum quanti imperatorem vere proditum est'. II 30, 21: ‚utinam vincere tanti non putasset'. —

IV. De genetivo.

A.

I. de formatione genetivi.

Dignae quae afferantur mihi videntur hae formae:

a). genetivi singularis:

1). I 40, 3: ‚Philippus Persae filius'. cf. Nep. Chabr. 3, 1: regis Persae' (cf. Lupus: D. Sprachgebr. d. Cornel. Nepos, Berlin 1876. p. 12.). — Fl. I prooem. 4 ‚iuventae' pro ‚iu-

ventutis.' — cf. Liv. 40, 6, 4 ,medio iuventae robore'. 1, 57, 7. 26, 2, 15 (cf. Sauppium, l. l. p. 8 et Weissenbornium ad Liv. 26, 2, 15). —

2). I 40, 10 ,subrutus Piraei portus', quae forma invenitur praeterea apud Nep. Them. 6, 1 etc. Catull. 64, 74, aliis locis (cf. Liv. 31, 14, 11 ,Piraeum'). —

3). (formae graecae) I 32, 4 ,per patentis Elidos campos'. 41, 10 ,ipsas Propontidos fauces'. — cf. Ovid. Trist. III 12, 41. —

b). genetivi pluralis:

um pro orum: ,deum' I 7, 1. 35, 7. II 20, 4. — cf. Liv. 25, 6, 6 al. De usu Sallustiano huius genetivi formae cf. quae attulit Goerlitz, Progr. Schrimm 1878 p. 4. Sed etiam forma in -orum exeunte Florus usus est: I 9, 3. 13, 1 al.

II 9, 22 ,Samnitum duces'. — contra I 12, 1 ,Samnitium'. — Livius, ni fallor, semper scripsit ,Samnitium' (7, 29, 2 etc.). —

,calamitatium' invenitur Fl. I 13, 3. —

II. de collocatione genetivi[1]).

1. de locis, ubi genitivus unus exstat, qui

a). ad compluria eiusdem enuntiationis nomina spectat.

Genetivus, qui pendet ex duobus nominibus,

α). praeponitur decies (genetivus est pronominis relativi I 36, 3. II 12, 5): I 17, 26, 5: ,honorum decora et insignia'. I 34, 1: ,virtutis nomine et honore'. II 10, 6: ,suorum scelere et insidiis'. I 2, 1: ,reipublicae ratio et utilitas'. etc. — cf. Liv. 5, 6, 3: ,venandi studium ac voluptas'. —

β). postponitur vicies: I 13, 23: ,his moribus ea virtute militum'. I 23, 1: ,quasi aestu et torrente fortunae'. I 41, 12: ,in originem fontemque belli'. II 9, 17: ,intra Kalendas et Idus Januarii mensis'. II 6, 10: ,duce et auctore belli'. II 13, 60. 14, 2 al. — cf. Liv. 21, 20, 2: ,gloriam virtutemque populi Romani'. —

γ). priori adiungitur nomini vicies: I 17, 1: ,secunda

[1]) De collocatione genetivi Liviani disseruit Kleine: De genetivi usu Liviano, Cleve 1865.

aetas populi Romani et quasi adulescentia'. I prooem. 7 ,ipsa iuventus imperii et quasi robusta maturitas'. I 42, 2: ,cum ingenti quidem victoriae spe atque fiducia'. I 45, 9: ,receptator hostium atque defensor'. I 2, 1. 4, 3. 34, 19, 4. II 1, 1. etc. — cf. Liv. 1, 17, 1: ,certamen regni ac cupido'. 5, 35, 5. — Ac recte admonet Kleine (l. l. p. 6.) hac verborum collocatione fieri ,ut et plus ponderis utrumque accipiat membrum et gratior ad aures accidat verborum sonus'. —

Posteriori nomini genetivus, qui spectat ad utrumque nullo loco a Floro praeponitur; recte videtur negare Kleine l. l. talem ordinem esse Latinum, qui in Livii quoque historiis nusquam invenitur.

Si genetivus refertur ad tria vel plura membra, Florus in deliciis habet hunc ordinem, quo genetivum in fine ponat: I 1, 2, 2. 22, 42: ,sedes domus et patria altera Annibalis'. I 33, 5: ,contagium ac series causaeque bellorum'. I 40, 21. II 19, 1. 30, 25 (I 13, 8 genetivus pronominis relat. legitur, qui sua natura anteponitur). —

Ad primum nomen Florus semel genetivum ponit I 22, 9: ,illa gravis et luctuosa Punici belli vis atque tempestas', atque in initio totius verborum seriei semel: I 41, 11: ,per omnis aequoris portus, sinus, latebras, recessus, promunturia, freta, paeninsulas'.

b). de usu genetivi, qui spectat ad unum nomen, haec adnotanda sunt:

Cum nomen regens coniunctum est cum attributo aliquo, genetivus

a). interponitur plerumque (ducenties vicies ter) atque ita ut, attributo signato litera a, nomine litera b, genetivo litera c, sit ordo verborum paene semper acb, cum ordo bca undecim tantum locis inveniatur. Vide exempla nonnulla: I prooem. 2: ,ad constituendum eius imperium'. 3: ,totam eius imaginem'. 4: ,totamque eius aetatem, ad quandam iuventae frugem'. I 1, 1, 5: ,prima iuventutis face'. I 12, 2: ,infesta quattuor agminum signa'. al. Poëtica quadam licentia dictum est II 21, 12, 2: ,tumidae gentium inflataeque cervices' (ac[b] et [c]ab).

bca: I 30, 5: ,ducem belli deditum'. 45, 20: ,coniuratio fuit Galliarum communis'. 35, 5: ,custodem sui barbarum'.

47, 1: ‚haec est illa tertia aetas populi Romani transmarina'. II 13, 40: ‚expugnatione Dyrrhachi irrita'. etc. —

Florus ea collocatione usus esse videtur, ut attributum habeat maiorem vim; nam cum dicit II 9, 27: ‚municipia Italiae splendidissima sub hasta venierunt' significatum vult, quanta pestis fuerit Italiae bellum civile, quo florentissimae urbes ad interitum vocarentur. Eodem modo atque eadem de causa Livius scripsit 3, 26, 1: ‚vis Sabinorum ingens'. 21, 2, 3: ‚mors Hamilcaris peropportuna'. etc. —

β). postponitur centies quinquies, plerumque praecedente attributo (abc), octies tantum praecedente nomine (bac). I 3, 1: ‚quodam quasi instinctu deorum'. 38, 4: ‚primum impetum barbarorum'. II 6, 8: ‚festo die Latinarum'. 23, 6: ‚imasque valles earum (sc Alpium)' etc. I 6, 1: ‚gens una Fabiorum'. 45, 21: ‚ad ius pristinum libertatis'. etc. — cf. Liv. 2, 41, 3: ‚sine maximis motibus terrarum'. vel 9, 15, 10: ‚ultorque unicus Romanae ignominiae.' —

γ). anteponitur raro; nam perlegens Flori epitomen inveni tantum triginta septem huius generis locos atque in his sunt septem, ubi genetivus est pronomen relativum, ergo aliter collocari non potest.

Ordo verborum est, ut id commemorem, fere constanter cab atque tribus tantum locis legimus cba: I 2, 7: ‚Superbi illius inportuna dominatio'. 13, 12: ‚adacti in caput teli gravis ictus'. etc. I 22, 20: ‚ipsius mens mala'. 30, 4: ‚virum non Macedonicis modo sed Thraciae quoque auxiliis ingentibus validum'. II 33, 59: ‚ipsorum ingenio in pacis artes prompiore'. — cf. Liv. 2, 13, 8: ‚seditionis voluntarius comes'. —

Saepe omnibus eiusdem generis locis interponitur aliud enunciati membrum, ut I 22, 46: ‚in ultimam se Italiae recepit sinum'. I 45, 10. — Sed de hac re infra disserendum erit. —

Supervacaneum et longum est accurate statuere, quomodo genetivus collocetur, qui a solo nomine, additamento non apposito, suspensus est. Singulae quaedam persequi sufficiat.

α). Florus certum verborum quorundam ordinem observare non solet, cum Livius voces nonnullas semper uno eodemque ordine componat, ut Kleine l. l. demonstravit. Mea sententia id inde explicari potest, quod Florus persaepe sermonem

poëtarum licentiorem imitatus est legibus orationis solutae neglectis. Itaque et invenitur: ‚magister equitum I 17, 26, 7, quo verborum ordine Livius semper usus est, et: equitum mag'. I 5, 3. — ‚ludi magistrum I 6, 5. — ‚praefectos navium' I 21, 3. cf. Liv. 21, 61, 4. 30, 10, 21. 36, 44, 1. ‚pr. classis' Liv. 26, 48, 7. 36, 20, 7. — contra scripserunt et Florus ‚Terentaneae turmae praefectus' I 13, 7 et Livius ‚turmarum praefecti' 8, 7, 1. Sallustius semper praeponit genetivo vocem ‚praefectus'. cf. Goerlitzium l. l. p. 6. — Semper Florus, ceteros scriptores secutus, genetivo praeponit voces has: ‚tribunus': I 17, 25, 1. 18, 2, 13. 44, 3. II 3, 6. — ‚more': I 5, 4. 5, 13. 18, 2, 1. 40, 24. II 13, 16. 13, 63. — ‚ritu': II 9, 26. 33, 48. —

‚caput' plurimis locis praeponitur: ‚caput belli' I 18, 2, 21. ‚c. gentis' I 14, 2. 25, 2. 29, 2. ‚c. urbium' I 11, 6. ‚c. regionis' I 15, 1. cf. Liv. I 55, 6 ‚c. rerum'. 4, 56, 4. 6, 29, 7 ‚c. belli'. 6, 3, 1 ‚c. rei Romanae'; sed postposuit Florus nomen caput I 32, 1: ‚Achaiae caput'. —

Praeterea nullam puto apud Florum inveniri vocem, quae certo ordine collocetur (I 4, 1 ‚rex Etruscorum'. 23, 8 ‚r. Pergamenorum'. — I 23, 5 ‚gentium rex'. — I 18, 2, 1 ‚victor Italiae'. 24, 14 ‚v. Carthaginis'. 44, 3 ‚v. gentium'. — I 18, 2, 21 ‚omnium victor'. 22, 58 ‚Hispaniae v.' II 1, 3 ‚gentium v.' etc. —

β). Pronominis genetivum Florus saepius postponit substantivo regenti; nam, si omittimus pronomen relativum, quod semper praeponi necesse est, tricies septies pronomen postponitur, decies septies anteponitur: I 3, 1 ‚ultionem sui.' 4, 5 ‚in castris ipsius'. 13, 12 ‚per stragem suorum'. 24, 6 ‚consiliis eius'. 38, 17 ‚mors earum'. al. — I 22, 54 ‚ipsius confessione'. 22, 60 ‚utriusque confessione' etc. —

γ). Genetivus persaepe a nomine regente separatur, ut membrum aliquod graviorem vim accipiat vel alia de causa: I 31, 13: ‚mortiferi morsus solent esse morientium bestiarum'. 13, 3: ‚quod quidem causa miserae civitati fuit omnium calamitatium'. 22, 17: ‚ducum fugit alter'. 39, 2: ‚nihil interim per id omne tempus residuum crudelitatis fuit'. 40, 16: ‚fiduciam oppidanis resistendi nuntius fecit'.

40, 22: ‚omnium ante se primus'. 41, 14: ‚a conspectu longe removit maris'. 45, 13: ‚qui calor in proeliando militum fuerit'. II 7, 6: ‚regisque, ne quid mali deesset, decoratus insignibus'. 6, 8: ‚primum fuit belli in Albano monte consilium'. 13, 63: ‚nec vana de se praedicatio est Caesaris'. 15, 2: ‚ipse plenae ex commilitio Caesaris dignitatis lacerare furtis hereditatem'. 21, 7: ‚hostilium copiarum apparuit magnitudo'. — Haec sufficiant; videmus Florum libenter interponere verbum aut aliud membrum enunciati inter nomen regens et genetivum, atque ea in re consentit cum Livio (1, 19, 4. 2, 5, 2. 22, 21, 2); vide quae affert Kleine l. l. p. 10. —

δ). Cum genetivus coniunctus est cum attributo, saepius nomen regens interponitur inter genetivum et attributum (undecies): I 22, 35: ‚gentium feritas insanorumque — nam sic vocantur — immanitas montium'. 33, 14: ‚summae vir audaciae'. 34, 3: ‚ullius causa belli'. 46, 2: ‚undecim strage legionum'. II 13, 20: ‚per obsessi claustra portus'. etc. — cf. Liv. 2, 18, 4: ‚in hac tantarum exspectatione rerum'. —

2. de locis quibus complures genetivi nomini adiuncti sunt.

a). uterque genetivus pendet ex nomine regente.

Cum nomen regens coniunctum est cum attributo, plerumque (sedecies) genetivi interpositi sunt, ut primo loco collocetur attributum atque sit verborum ordo: accb (cc = genetivi).

I 4, 2: ‚in ipso maris fluminisque confinio'. I 23, 15: ‚modulatissimo aliquo tibiarum aut fidium cantu'. I 1, 1: ‚primus ille et urbis et imperii conditor'. I 6, 3: ‚omnia matrimonii, dignitatis, aetatis, artium officiorumque discrimina'. I 38, 19: ‚hunc tam laetum tamque felicem liberatae Italiae adsertique imperii nuntium'. II 13, 5: ‚omne Thraciae, Cappadociae, Macedoniae, Ciliciae, Graeciae totiusque robur orientis'. — Hic etiam afferendum videtur II 6, 14: ‚manibus tot exercituum consulum direptarumque urbium dis'; nam puto manibus esse adiectivum (= bonis).

Praeterea ter genetivi praeponuntur: I 24, 16: ‚trecenta milia peditum, equitum falcatorumque curruum non minor numerus'. I 40, 1: ‚harum gentium atque regionum rex an-

tiquissimus Aeetas'. II 6, 11: ‚nec Annibalis nec Pyrrhi fuit tanta vastatio'. —

Semel genetivi **postponuntur**: I 13, 6: ‚cum totis viribus Epiri Thessaliae Macedoniae'. —

Cum nomen regens nullum habet additamentum, genetivi plerumque, semel et tricies, praeponuntur (II 10, 2 ablativus localis positus est pro genetivo: ‚iam Africae, iam Balearibus insulis fortunam expertus'): I 11, 3: ‚Liberi Cererisque certamen'. I 32, 7: ‚aeris auri argentique venae'. I 22, 8: ‚ducum et regum qui id gessere bellum exitio'. I 40, 3. II 3, 1. 6, 7. 8, 5. 13, 20. etc. — Nomen regens implicatur in genetivos: I 1, 1, 5: ‚fluminis amator et montium'. I 38, 13: ‚panis usu carnisque coctae'. II 13, 3: ‚Caesaris furor atque Pompei'.

Quattuordecim, qui restant, locis genetivi **postponuntur**: I 2, 3. 19, 1. 22, 8. 22, 33. etc. —

Praepositiones, nomini regenti adiunctae, semper in initio totius membri positae sunt ita ut genetivi modo praepositione et nomine regente circumcludantur (I 40, 29. 45, 6. 47, 3. II 16a, 6), modo postponantur (septies: I 22, 37. 36, 10. 38, 20. 40, 27. 46, 8. II 13, 52).

Ex duobus genetivis alter cum nomine coniunctus quasi unam notionem facit I 1, 1, 10: ‚erat unius aetatis populus virorum'. — cf. Liv. 22, 45, 5: ‚sors eius diei imperii'. 33, 13, 10: ‚belli praeda rerum'. —

b). Tredecies apud Florum genetivorum, qui nomini adiuncti sunt, alter ex altero aptus est.

α). genetivi eo ordine, quem lex logica postulat, se excipiunt ita ut aut sequantur nomen aut antecedant nomini: I 36, 8: ‚competitorem imperii Masinissae . . . confecit'. I 38, 9: ‚ut . . . non plus aquae biberit quam sanguinis barbarorum'. II 13, 44: ‚tantum virium populi Romani'. I 33, 13. 34, 16. 45, 23. 18, 2, 13. II 3, 6. — cf. Liv. 21, 41, 7: ‚aemulus itinerum Herculis'. — Fl. I 11, 3: ‚Omnium non modo Italiae, sed toto orbe terrarum pulcherrima Campaniae plaga est'. II 3, 1: ‚et mortis et legum fratris sui vindex'. cf. Liv. 2, 7, 9: ‚cupiditatis regni crimen'. —

β). genetivi inverso ordine postponuntur: II 13, 13: ‚morte Juliae Caesaris filiae'. — cf. Liv. 22, 9, 3: ‚copia omnis generis frugum'. —

praeponuntur: I 24, 1: ‚terrarum orbis situ'. II 21, 7: ‚Arabumque et Sabaeorum et mille Asiae gentium spolia'. — cf. Liv. 27, 51, 3: ‚omnis generis hominum frequentia'. 32, 36, 16: ‚uxoris Quincti sororis filius erat'. —

B. de significatione genetivi.

1. de genetivo subiectivo.

Difficile est distinguere singula genetivorum subiectivorum genera, multis locis hanc distinctionem accurate instituere omnino non possumus; nam ut afferam exemplum: II 13, 34: ‚equitatumque Maurorum' nihil impedit quominus interpretemur: ‚equites sunt Maurorum' aut ‚equites sunt Mauri' itaque statuamus et genetivum possessivum et genet. subiectivum.

Attamen conabor, quoad facere possum, in magno genetivorum numero varia genera discernere atque primo loco disseram

a). de genetivo proprie subiectivo.

Adnotandum est Florum nunquam genetivos pronominum personalium mei tui sui etc. notione subiectiva usurpasse, semper iis attribuisse vim obiectivam; de hac re disputabitur suo loco. — Breviter liceat afferre, quoniam de pronominibus sermo est, Florum nonnunquam genetivo pronominis ipse usum esse, cum exspectetur pronomen is: II 5, 6 ‚vox ipsius'. 9, 9 ‚ab ipsorum discordia'. I 4, 5. —

Operae pretium non est enumerare omnes genetivos; perpaucos afferam insolenter atque poëtice dictos: I 11, 3: ‚Liberi Cererisque certamen dicitur (Campania).' cf. Plin. h. n. III 9 de Campania: ‚summum Liberi Patris cum Cerere certamen'. — Fl. I 11, 7: ‚montium fraude'. cf. Verg. Aen. IX 397: ‚fraude loci et noctis oppressum'; id quod etiam Tacitus imitatus est: A. XII 33: ‚astu locorum fraude prior'. —Fl. I 22, 36: ‚insidiis Punicae fraudis'. cf. Liv. 9, 31, 12: ‚furto insidiarum'. — Fl. I 19, 3: ‚tirocinia militum imbuerat'. I 11, 1: ‚precibus Campaniae motus'. —

Pro genetivo Florus persaepe adiectiva usurpat: I 33, 6: ‚Punica fraude'. II 2, 2: ‚Mancinianae deditionis ... con-

tagium timens'. II 9, 3: ,bellum civile Marianum sive Sullanum'. 13, 2: ,Sullana tempestas'. — contra II 13, 3: ,Caesaris furor atque Pompei'. etc. — cf. Liv. 7, 11, 4: ,Gallicus triumphus dictatorem creari coëgit'. 6, 18, 1: ,Manliana seditio'. — Fl. I 18, 2, 18: ,terror hostici adventus'. II 7, 2: ,tribuniciis seditionibus'. 9, 5: ,non civicam modo sed hostilem quoque rabiem supergressum est'. — cf. Liv. 3, 15, 7: ,ab servili fraude'. 22, 26, 4: ,auram favoris popularis . . . petiit'.

b). Pro genetivo possessivo Florus persaepe adiectiva ex nominibus α) propriis aut β) appellativis derivata usurpat (de hoc usu Liviano cf. Kleineum l. l.).

α). I 28, 3: ,ferociam Thracum disciplina Macedonica temperavere'. 30, 4: ,virum non Macedonicis modo, sed Thraciae quoque auxiliis ingentibus validum'. 34. 19, 4: ,Marianis atque Sullanis, novissime Pompei et Caesaris manibus'. II 8, 5: ,inde alia [castra] Vareniana, castra deinceps Thorani'. — cf. Liv. 31, 18, 4: ,Macedonum nomen haud minus quam Romanum nobile sentietis'. — Fl. I 1, 5, 1: ,Italicis artibus'. cf. Liv. 22, 34, 7: ,Fabianis artibus'. — Fl. I 11, 5: ,Aetnei ignis imitator'. cf. Sil. XV 64. — Fl. I 13, 22: ,Samnitico auro'. — contra I 13, 27: ,pecora Volscorum, greges Sabinorum, carpenta Gallorum, fracta Samnitium arma'. — I 13, 24: a Praenestina arce'. I 13, 27: ,Tabulae Tarentinaeque deliciae'. 24, 7: ,in litore Thracio'. 44, 5: ,per Tiberinum ostium'. contra I 24, 8: ,Graeciaeque litoribus'. 24, 17: ,Persicos arcus'. II 4, 1: ,Gracchanas adserere leges'. 5, 6. — contra II 4, 2: ,Gracchorum legibus'. — cf. Liv. 2, 18, 4: ,factio Tarquiniana'. 6, 16, 8: ,turba Manliana'.

β). I 36, 11: ,Thalam, gravem armis thensaurisque regiis'. 41, 8: ,classibus et suis et socialibus Rhodiorum'. II 8, 9: ,ducum funera imperatoriis celebravit exsequiis'[1]). 9,

---

[1]) Jahnius et Halmius codicem B secuti scripserunt ,imperatorum . . . exsequiis'; Sauppius l. l. p. 11 lectionem codicis N receptam vult imperatoriis, ac recte, puto. Nam Florus, quamquam persaepe genetivis nominum usus est, tamen, eiusmodi praecipue locis, quibus duae notiones inter se opponantur, libenter in altero membro posuit adiectivum: ducum — imperatoriis; cf. exempla quae allata sunt sub bα: I 28, 3. 30, 4. 34, 19, 4. II 8, 5.

1: ‚parricidale telum. gladiatorio more'. Huius generis exempla e Sallustii libris contulit Goerlitz l. l. pp. 7 sq.

Sed satis de hac re; videamus nunc de substantivis.

Imitationem illam Graeci sermonis, quo genetivus terrae suspensus est ab urbis nomine, nonnumquam apud Florum invenimus:

I 22, 39: ‚Hispaniae Carthago'. Hic referendum videtur I 45, 24: ‚circa Gergoviam Avernorum tota belli moles fuit'; nam genetivus Avernorum, si totius loci sensum respicimus, aptius coniungimus cum nomine Gergoviam, quod antecedit, quam cum verbis tota belli moles, quae sequuntur: circa Gergoviam non solum Avernorum, sed etiam Caesaris copiae erant itaque tota belli moles. — I 13, 7: ‚aput Heracleam Campaniae fluviumque Lirim[1]). I 40, 29: ‚Libanum Syriae Damascumque transgressus'. — cf. Liv. 28, 6, 7: ‚ad Demetrium Phthiotidis'. 33, 6, 11: ‚circa Thetideum Pharsaliae terrae. 2, 33, 5: ‚Poluscam Volscorum'. — Uno loco Florus nomini urbis praeposuit nomen terrae cum praepositione coniunctum: I 13, 9: ‚in Apulia deinde apud Asculum'. cf. Liv. 32, 24, 1: ‚in Phocide ad Elateam'. 42, 56, 6. etc. Efficitur hac verborum compositione, ut, nomine terrae absolute posito, locus de quo agitur quasi bis significetur.

Saepenumero ille genetivus terrae, cui inest vis possessiva vel localis, adiungitur nominibus appellativis: I 7, 13: ‚arcem Capitolini montis'. 13, 11: ‚Lucaniae suprema pugna'. — cf. Liv. 23, 43, 4: ‚pugna Trebiae, Trasimeni, Cannarum'. — Flor. I 22, 15: ‚ignobilis Apuliae vicus'. II 10, 2:

---

[1]) Sauppius l. l. p. 17 illa verba corrupta esse putat, cum verisimile non sit ‚Florum errore et Heracleam in Campaniam transtulisse et Lirim pro Siri posuisse'; itaque conicit: ‚apud Heracleam et fluvium Sirim' et corruptelam censet fluxisse ex eius capitis paragrapho 24. Sed respicienda est codicum auctoritas, quorum exhibet alter B: ‚eracleam campaniae fluviumque lyrim', alter N: ‚heracleam et Campaniae fluvium lirim', atque Floro, ut multis aliis locis, sic hic quoque error attribuendus videtur. Vereor ne Sauppium secuti non tam sanemus textum, quam corrigamus scriptorem.

‚iam Africae . . . fortunam expertus'. I 32, 3: ‚per patentis Elidos campos'. etc.

Huc pertinet I 22, 9: ‚ab illis fabulosae altitudinis nivibus', cum legamus II 20, 9: ‚ardores per Armeniam et nives per Cappadociam . . . pro pestilentia . . . fuit'. — Extremum liceat ex numero genetivorum possess. exempla nonnulla afferre insolentioris elocutionis: I 1, 1, 4: ‚Lavinium patris Aeneae'. 22, 19: ‚quod Poenum illum dixisse Maharbalem Bomilcaris ferunt'. — cf. Liv. 25, 35, 1: ‚ad Hasdrubalem Hamilcaris'. 25, 37, 8. — Fl. I 33, 15: ‚Hispaniae Romulus'. — Ceteris, quae de genetivo possessivo dici possunt, cum non sint insolita, missis, nunc paucis disseram de genetivis qui dicuntur epexegitici sive definitivi.

c). Persaepe substantivum genetivo apposito definitur atque explicatur.

I 4, 8: ‚tot tantisque virtutum territus monstris'. 9, 3: ‚sanguinis sui limite'. 1, 3, 1: ‚artemque bellandi condidit'. 3, 7: ‚patrii soli glaeba nulla'. — 18, 2, 25: ‚ultimo sive carceris seu crucis supplicio'. 3, 4: ‚ius provocationis' .9, 1: ‚ius civitatis' II 6, 3, quibus locis nos dicimus: die Provcation, die Civitaet.

Saepe genetivus substantivi ad alterum substantivum apponitur, cui utrique inest eadem notio: I 18, 2, 36: ‚momento temporis'. 31, 2. cf. Liv. 2, 28, 4: ‚momento temporis'. 9, 16, 9: ‚momentoque unius horae caesus'. — Fl. I 46, 11: ‚in rictum oris' (cf. Nep. Timol. 4, 1: ‚lumina oculorum'). II 16a, 1: ‚in cruentissimi foederis societatem'. II 18, 6: ‚interciso Herculanae viae limite'. — Fortasse huc pertinet I 4, 2: ‚ut amicitiae foedera feriret'. II 13, 55. —

Nomina propria substantivis apponuntur casu genetivo:

I 31, 12: ‚nomen Scipionum'. II 31, 40: ‚Gaetuluci nomen'. 34, 66: ‚nomen Augusti'. I 41, 5: ‚Isaurici cognomen'. — cf. Liv. 43, 21, 3: ‚Epidamni magis celebre nomen Graecis erat.. 27, 19, 4: ‚nomen imperatoris'. — Fl. I 6, 1: ‚gens una Fabiorum'. 10, 4: ‚gentem Sabinorum'. 27, 3: ‚gens Gallograecorum'. — cf. Liv. 31, 14, 9: ‚gens Acarnanum'.

Praeterea genetivum epexegeticum Florus addit his sub-

stantivis: lacus, palus, fons, flumen aliisque: I 5, 2 ,aput Regilli lacum'. 8, 21 ,ad lacum Vadimonis'. 28, 15 ,aput Juturnae lacum'. cf. Liv. 41, 1, 2 ,lacus Timavi'. 24, 12, 4 ,lacus Averni'. — Fl. I 1, 1, 16 ,aput Caprae paludem'. cf. Liv. 1, 16, 1 ,ad Caprae paludem'. — contra Ovid. Fast. II 491 ,Caprea palus'. — Fl. I 22, 34 ,fons celebratus Arethusae'. cf. Hor. C. I 13, 1 ,O fons Bandusiae'. Fl. I 33, 12 ,formidatumque militibus flumen Oblivionis' (cf. Sall. Hist. I frg. 75). cf. Liv. 8, 13, 5 ,Asturae flumen'. 43, 4, 6. — Fl. I 40, 10 ,subrutus Piraei portus'. cf. Nep. Them. 6, 1 ,triplex Piraei portus'. — Fl. II 33, 49 ,quo maria prius Oceani quam arma Romana ascensura esse crediderant'. Fl. II 9, 7 ,arcemque Capitolii insedit'. cf. Liv. 2, 51, 4 ,arx Janiculi'. — Adiectivum ex nomine proprio derivatum usurpat Florus his locis: I 8, 21 ,Romanam urbem.' II 8, 11 ,de invadenda Romana urbe'. cf. Liv. 31, 7, 10 ,ad ipsam urbem Romanam venit'. —

2. de genetivo obiectivo.

I. Ex substantivis, quae sunt derivata ex verbis vel adiectivis, genetivus obi. pendet.

a). Videamus primum de substantivis, quae sunt derivata ex verbis

α). transitivis:

Quod Kleine l. l. p. 17 affert, Livium praecipue substantiva concreta a verbis derivata, maxime in or exeuntia, usurpare, ut ,vitet intricatas difficilesque structuras verborum et brevem concisamque formam sententiis tribuat', idem ad Florum quadrat. —

Fl. I 1, 3, 8: ,ruptorem foederis Mettum Fufetium . . . distrahit'. cf. Liv. 1, 28, 6: ,Mettius foederis Romani ruptor'. — victor I 18, 2, 1: ,victor Italiae populus Romanus'. 18, 2, 21. 22, 58. 24, 14. II 1, 2. etc. — cf. Liv. 21, 43, 15: ,victorem Alpinarum gentium'. — amator Fl. I 1, 1, 5. — conditor I 1, 1, 1. — auctor I 22, 7. II 6, 10. 13, 60. — affectator I 23, 2: ,aff. quondam imperii populus'. — cf. Quintil. V 13, 24: ,aff. regni'. VI 2, 16. — ultor Fl. I 33, 7. 46, 6. 10. — competitor I 36, 8. II 4, 1. — receptator I 45, 9. —

defensor I 45, 9. — possessor II 1, 2. cf. Lucan. VI 799: ‚regni possessor'. — moderator Fl. II 13, 20. — successor II 14, 4. — percussor II 16a, 6. 18, 1 — rector II 18, 3. — sector II 18, 5. — cf. Liv. 1, 10, 5: ‚factorum ostentator'. 1, 28, 1: ‚spectator certaminis'. 4, 14, 2: ‚rectorem reipublicae'. — Liceat mihi adnotare et Livium et Florum substantiva eius generis libenter pro adiectivis usurpare (vide Weissenb. ad Liv. 1, 7, 5): cf. Liv. 1, 57, 10: ‚victor maritus'. 1, 10, 5: ‚exercitu victore reducto'. — Fl. II 9, 18: ‚cum victore exercitu'. I 13, 28: ‚victores equos'. —

Longum est enumerare copiam substantivorum abstractorum, ex quibus pendet genetivus obi.; id adnotare velim in sermone Floriano, aeque atque apud Livium (Kleine l. l. p. 17), saepenumero inveniri substantiva abstracta in us et io exeuntia: apparatus I 47, 12. aspectus I 23, 9. conspectus I 41, 14. contemptus I 9, 1. cultus I 1, 2, 2. II 7, 3. dilectus I 24, 9. haustus II 9, 15. metus I 2, 3 etc. motus II 13, 61. 14, 7. prospectus I 13, 3. respectus II 13, 79. sensus I 13, 28.

Imprimis autem substantiva verbalia in io exeuntia Florus adamavit: admiratio I prooem. 3. adoptio II 15, 1. amissio I 22, 42. commutatio I 18, 2, 24. comparatio I 31, 1. II 20, 4. confiscatio I 44, 3. contagio I 29, 1. conversio II 14, 7. 8. cooptatio II 15, 2. deditio I 11, 2. 34, 7. defensio II 2, 7. damnatio II 5, 3. divisio II 16, 1. emptio II 1, 7. eversio I 32, 1. 33, 9. expugatio II 6, 5. imitatio I 5, 13. indictio II 20, 2. internicio I 33, 16. molitio II 18, 5. mutatio II 20, 9. obsidio I 22, 29. perturbatio II 16a, 2. possessio II 18, 5. recordatio I 28, 2. repetitio II 11, 3. restitutio II 18, 4. ultio I 3, 1. vastatio I 22. 8. II 8, 5. —

Quaecunque substantiva praeterea cum genetivo obi. coniunguntur, ut subst. exeuntia in as, um etc., missa facio; perpauca exempla afferam, quibus similitudo elocutionis Livianae apparet: Fl. II 13, 23 ‚belli metu'. Liv. 2, 18, 3 ‚metus belli Latini'. — Fl. II 21, 8 ‚prima dux fugae regina'. Liv. 44, 42, 2 ‚princeps fugae'. — Fl. II 33, 59 ‚idem rebel-

landi finis Hispaniae'. Liv. 30, 28, 8 ,debellandi finem'. Gerundii vel gerundivi genetivum Florus videtur haud saepe usurpasse: I 38, 6 ,tanta erat capiendae urbis fiducia'; I 47, 13 ,dominandi cupido'. — contra II 6, 3 ,cupidine dominationis'. — II 1, 1 ,specie plebis tuendae'. II 1, 4 ,ius libertatis aequandae'. II 12, 1 ,consilia opprimendae patriae suae'. — Livius, ut Kleine l. l. pp. 17 sq. demonstravit, illum usum amat.

Eadem substantiva modo coniungi cum genetivo obiectivo modo cum genetivo subiectivo, vix opus est commemorare:

gen. obi. I 18, 2, 18: ,tantusque terror hostici adventus Poenis fuit'. — contra genetivum subi. statuas I 40, 8: ,hic terror Asiae Europam quoque regi aperiebat'. — victoria persaepe cum genetivo obi. coniungitur, cum genetivum subi. inveniamus I 41, 7: ,Cilix dignus victoria Pompei visus est'. al.

Nonnunquam Florus pro genetivo usurpat praepositionem. I 22, 27: ,novem de Annibale victoriam commentus est'. 36, 5: ,haec eius fuit de nobis prima victoria'. cf. Liv. 30, 30, 4: ,Hannibalem, cui tot de Romanis ducibus victoriam di dedissent'. — Fl. I 13, 25: ,tanta de opulentissimis tot gentibus spolia'. I 45, 8: ,nec ulla de rege mox ultio'. — Et Florus et Livius nusquam substantivo duos adiungunt genetivos, quorum alter sit subiectivus, alter obiectivus; itaque utuntur praepositione: Fl. I 36, 5. II 13, 21: ,ne Pompei ab Italia quam senatus ab urbe fuga turpior'. II 13, 63: ,nec vana de se praedicatio est Caesaris'. Liv. 31, 31, 2: ,Philippi iniurias in tot socias nobis urbes' (contra Caes. b. G. I 30: ,Helvetiorum iniuriis populi Romani'. —

β). de substantivis derivatis ex verbis intransitivis quae coniunguntur cum genetivo vel dativo vel ablativo:

abundantia I 47, 10. — egestas II 12, 1. — imperium I 7, 3 etc. — persuasio II 17, 15. — praefectus I 13, 7. 21 3. Illud substantivum apud Florum nusquam cum dativo coniungitur; atque hac in re Florus consentire videtur cum Livio. cf. Liv. 3, 9, 6. 1, 59, 12. 23, 26, 4. 24, 20, 1. 36, 20, 7. — praesidium Fl. II 17, 5. — pudor I 34, 7. — successio II 13 15. — usus I 31, 10. —

Substantiva sunt derivata ex verbis, quae cum praepositione aliqua coniungi solent:

accessio I 41, 7: ,Mithridaticae provinciae... accessio'. cf. Liv. 39, 28, 2: ,accessio ... regni'. — Fl. I 25, 4: ,Aetoli belli accessio fuerunt'. 36, 16: ,alienae cladis accessio'. cf. Liv. 45, 7, 2: ,accessio Punici belli fuerat'. — gaudium Fl. I 3, 3. 18, 2, 10. 28, 14. 37, 6. — potestas II 1, 6. — regnum II 1, 4. — tremor I 22, 14. — trepidatio I 28, 6. cf. Liv. 42, 66, 8. — triumphus II 19, 3: ,ob imminutum Cretae triumphum'. cf. Liv. 33, 37, 10: ,Boiorum triumphi spem collegae reliquit'.

Saepenumero illius generis substantiva coniungi cum praepositione notissimum est. cf. Fl. I 13, 19: ,in reparando exercitu festinatio'. II 8, 7: ,de servis ovatione contentus'. I 34, 17: ,triumphus fuit tantum de nomine'.

Substantivis, quibus inest notio pugnandi, saepe praepositio adiuncta est: I 45, 10: ,prima contra Germanos illius pugna'. cf. Liv. 41, 3, 3: ,pugna cum vulneribus et caede'. — Fl. II 13, 26: ,bellum cum legatis Gnei Pompei'. II 13, 75. cf. Liv. 45, 11, 5: ,bello intestino cum fratre eum exitum fore'. —

b). Venio nunc ad genetivum obi. substantivis appositum, quae sunt derivata ex adiectivis:

audacia: I 18, 2, 17 ,imperator metu mortis navigandi fecit audaciam'. cf. Liv. 21, 56, 5 ,aliis timor hostium audaciam ingrediendi flumen fecit'. — cupiditas: Fl. I 2, 7 ,libertatis'. 18, 2, 2. 36, 3. 40, 3. — dignitas: I 17, 25 ,matrimoniorum'. — inopia: II 13, 32 ,navium'. 13, 37. 13, 42. — memoria: I 28, 2. — satietas: I 22, 17. cf. Liv. 3, 59, 4. — similitudo: I 18, 2, 35 ,ad s. pugnae equestris'. — utilitas: I 2, 1. etc.

c). Praeterea genetivus obi. vel obiectivo similis adiungitur aliis substantivis:

causa: I 32, 2 ,belli'. cf. Liv. 21, 21, 1 ,causam esse belli'. — dies: Fl. 2, 6 ,comitiorum'. 5, 7 ,promulgandi'. cf. Liv. 34, 6, 12 ,dies pecuniae'. — materia: Fl. I 11, 8 ,quattuor et viginti triumphorum'. cf. Liv. 45, 12, 9 ,res gerendi' (contra 6, 22, 6 ,ad omnem laudem'). — fides: Fl. I 1, 2,

3. al. — pretium: I 1, 1, 12 ,rei'. — rumor: I 38, 20 ,victoriae Cimbricae'. — tempus: I 5, 12 ,sementis'. — contra I 45, 3 ,ad deliberandum'. cf. Liv. 35, 45, 5 ,ad comparandum'. — Similiter praepositio adiungitur voci animus: Fl. II 17, 2 ,nec illis ad ultionem deerat animus'. cf. Liv. 10, 36, 3. 21, 7, 8.

Restat ut afferam Florum, ut pro genetivo subi., sic pro genetivo obi. nonnunquam usurpare adiectivum: I 11, 2 ,Samniticum bellum'. 13, 16 ,Tarentina victoria'. 13, 23 ,Tarentino bello'. 22, 39 ,Africanae victoriae'. 38, 20 ,rumor victoriae Cimbricae'. 23, 3 ,Macedonicum bellum'. II 7, 2. ,servile b.' 7, 8 ,servili inscriptione (sc. dignitatem triumphi violare)', i e. ne in triumpho praeferret nomina servorum inscripta, quos vicerat (Forcell. lex.). cf. Liv. 7, 38, 1 ,Paelignum bellum'. 7, 3, 9 ,Hernicum b'. 3, 43, 2 ,invidiam decemviralem'. 22, 26, 4. —

II. Genetivus saepenumero pendet ex adiectivis quae dicuntur relativis:

plenus: I 1, 1, 7 ,plenus spei bellatricem fore'. cf. Liv. 2, 45, 14 ,irarum speique pleni'. — Interdum et Florus et Livius adiectivum plenus coniungunt cum ablativo. cf. p. 43. ferax: II 7, 3 ,terra frugum ferax'. 33, 60. cf. Liv. 9, 16, 19 ,nulla (aetas) virtutum feracior fuit'. —

cupidus: I 27, 2 ,triumphi'. 33, 17 ,conficiendae rei'. II 13, 38. 11, 2. 13, 11. —

peritus: I 18, 2, 23 ,militiae'. 40, 18. — rudis: II 13, 65 ,elephanti bellorum rudes'. cf. Liv. 1, 7, 8 ,inter rudes artium hominum'. — reus: I 36, 8 ,cuius flagitii reus'. II 5, 5. — conscius: 41, 5 ,magni laboris'. cf. Liv. 9, 26, 14 ,omnes ante actae vitae vos conscios habeo'. — memor: I 22, 5 ,memores icti cum Poenis quoque foederis'. 35, 5. — immemor: I 10, 1 ,adfinitatis'. cf. Liv. 8, 34, 9 ,sacramenti'. — aemulus: II 14, 2 ,Caesareanae potentiae'. cf. Liv. 21, 41, 7 ,itinerum Herculis'. — Tacitus insolita dativi constructione usus est A. XIII 3 ,summis oratoribus aemulus'. — aeger: II 5, 9 ,rerum temere motarum'. cf. Liv.: ,aeg. animi'. Sall. H. IV 76 ,consilii'. cf. Goerlitzium l. l. p. 13, qui adnotat ante Sallustium genetivum c. hoc adiect.

coniunctum non reperiri. — immunis: II 33, 46 ,imperii'. 34, 61. cf. Liv. 38, 44, 4 ,eorum', cum ablativus legatur 1, '43, 8 ,immunis militia'. —

superstes: I 39, 7 ,poenae suae'. II 13, 51 ,dignitatis suae'. —

fugitivus: I 36, 12 ,iam finium suorum regnique fugitivum'. — profugus: II 10, 2 ,feralis illius tabulae'. cf. Plin. n. h. VII 10, 4 ,vinculorum'. Tacit. A. XV. 1. cf. p. 64. — inexplebilis: II 9, 6 ,inexplebilis honorum Marii fames'. cf. Liv. 28, 17, 2 ,unus . . . inexplebilis virtutis veraeque laudis'. Senec. consol. ad Helv. 15, 1 ,colloquia, quorum inexplebilis eram'. —

Adde nonnulla adiectiva, ut ita dicam, participialia: impatiens: I 24, 5 ,pacis'. 33, 8 ,iugi'. 41, 6 ,soli'. II 9, 6 ,iniuriae'. cf. Sil. VIII 4. etc. Apud Livium hoc adiectivum non cum genetivo coniungitur; nam pro illo: ,ira, cuius impatiens est gens', quod Forcellini affert ex Liv. 5, 37, 4, legendum est: ,ira, cuius impotens'. —

suspectus: I 17, 26, 7 ,Maelium largitione suspectum regiae dominationis praesenti morte multavit'. cf. Liv. 24, 9, 10 ,cupiditatis imperii' (Woelfflinus, Liv. Sprachgebr. p. 31, scribi vult ,cupiditate'). cf. Weissenb. ad h. l. —

III. Genetivus obi. pendet ex verbis: I 17, 24, 2 ,oblitus et Lucretiae et regum et iuris'. II 21, 3. — I 25, 3 ,memineramus auxilii'. 46, 4. — I 1, 1, 18 ,placitum dis ut gentium Roma poteretur'. — II 34, 63 ,quasi victoriae paeniteret'. — I 18, 2, 4 ,nihil interesse virtutis'. —

Appendix.

Dignum quod commemoretur est genetivum pronominis personalis (sui) apud Florum semper habere vim obiectivam: I 3, 1 ,ultionem sui'. 35, 5 ,in exitium sui'. II 1, 5. 13, 1; ea in re Florus secutus est Livium: cf. 9, 41, 6 ,terrorem sui'. 27, 8, 7 ,fiduciam sui'. 3, 17, 3 ,vestri nulla cura'. — Aliter Tacitus, qui genetivo pronominis personalis etiam subiectivam vim attribuit: A IV 24 ,primo sui incessu'. etc. cf. Nipperd. ad Tac. A. XII 37. —

3. de genetivo partitivo.

Ad genetivum partitivum pertinet genetivus quo describitur notio quantitatis (,modii duo anulorum'); talis genetivus aptius appellatur g. quantitatis.

a). Genetivus quantitatis

α). saepenumero coniungitur cum substantivis:

vis: Fl. I 1, 1, 9 ,hominum'. 18, 2, 21 ,iuventutis'. II 5, 7. 20, 5. cf. Liv. 9, 16, 13 ,virium vis'. Nep. Cim. 2, 3 ,barbarorum'. — classis: I 40, 18 ,centum amplius navium'. — exercitus: I 34, 2. II 7, 6. — manus: I 18, 2, 13 ,trecentorum'. I 38, 18. II 13, 33 ,mille iuvenum'. — numerus: I 34, 16 ,equitum falcatorumque curruum non minor numerus'. I 32, 1. II 16a, 3. — copia: II 13, 31 ,ingentibus copiis classicorum'. 13, 47. — iuventus: I 45, 23 ,ducentorum quinquaginta milium iuventute'. — genus: II 14, 8 ,omnique genere discriminum'. II 32, 43. — pondo: I 7, 17 ,mille pondo auri'. I 13, 22. — modius: I 22, 18 ,modii duo anulorum'. — nota: I 32, 7 ,aeris notam pretiosiorem'. — cohors: II 13, 83 ,cohortes hostium quinque'. — cf. Liv. 10, 38, 12 ,sedecim milium numerum'. 24, 35, 5 ,peditum equitumque copiae'. — Hoc loco adnotandum est etiam substantivum milia[1]): I 24, 16 ,trecenta milia peditum'. 31, 16. 34, 2. etc.

Semel Florus mille numero singulari, loco substantivi utitur: I 7, 13 ,vix mille hominum', atque hunc usum habet communem cum Livio aliisque (cf. Sall. Jug. 68, 3) excepto Tacito, qui nunquam mille coniungit cum genetivo. — cf. Liv. 43, 11, 5 ,ultra mille passuum'. 43, 23, 2 ,ad mille hominum'. — Vide exempla allata a Draegero (Synt. hist. I pp. 106 sq.), quibus adiciendum est Sall. Jug. 68, 3 ,non amplius mille passuum'. —

β). gen. adiungitur neutrius generis adiectivis et pronominibus:

plus: I 38, 9 ,plus aquae quam sanguinis barbarorum'.

---

[1]) milia vocem pro adiectivo usurpatam esse a Floro censet Draeg., synt. hist. I p. 107, qui Fl. II 8, 3 legit: ,decem amplius milia coissent homines', perperam, ut mihi videtur; nam recte sententiam verborum cognoverunt Jahnius et Halmius, qui disiunxerunt voces hoc modo: ,cum statim decem milia amplius coissent, homines non modo effugisse contenti etc'.

31, 13. II 32, 42. — tantum: I prooem. 1 ,operum'. 10, 3. 12, 3. 45, 14. II 4, 1. 13, 44. — quantum: II 9, 21 ,funerum'. 13, 74 ,plurimum quantum favoris'. — cf. Liv. 5, 52, 13 ,quantum piaculi'. — nihil: I 12, 4 ,horum'. 39, 2. — minimum: II 26, 16 ,non minimum terroris'. — cf. Liv. 44, 5, 8 ,itineris'. — quid: I 23, 14 ,florum'. 32. 6. II 7, 6. — aliquid: I 38, 2 ,terrae'. — quidquid: I 7, 11 ,religiosissimi'. 25, 4. 32, 6. 41, 11. — quicquam: I 22, 24 ,auri'. — cf. Liv. 4, 2, 13 ,quid . . . animorum'. 3, 25, 8 ,quidquid deorum est'. 31, 39, 12. — Fl. I 1, 1, 15 ,ad subita belli'. cf. Liv. 6, 32, 5 ,subita belli'. cf. adnotationem 1.

γ). suspensus est ex adverbio:

eo: I 17, 24, 2 ,eo insolentiae elatus est'. 34, 12 ,eo necessitatum compulsi'. 47, 6 ,eo magnitudinis crescere'. II 4, 3 ,eo vaesaniae progressum est'. 18, 3 ,eo denique discriminum ventum est'. — cf. Liv. 41, 23, 1 ,eo processerat irarum'. 25, 8, 11 ,eo consuetudinis'. Sall. Jug. 1, 5 ,eo magnitudinis'. 5, 2 ,eo vaecordiae'. 14, 3 ,eo miseriarum'. — Vide adnot. 2.

b). genetivus partitivus.

α). Sufficiat ex magno numero substantivorum, quibus genetivus partit. adiungitur, afferre nonnulla.

pars: I 13, 21. 13, 23. 22, 43 etc. — reliquiae: I 27, 3 ,Gallorum'. 40, 27. 46, 10. II 3, 6. cf. Liv. 41, 12, 9 ,caedis'. 26, 30, 10. — prooemium: I 18, 2, 19 ,belli'. cf. Juv. III 288 ,rixae'. — initium: I 26, 2 ,pugnae'. 33, 13. — principium: I 13, 24 ,belli'. — exitus: II 13, 47 ,belli'. II 17, 10. — Adde illis: caput, faux, os (urbis), finis, alia. — radix: I 21, 1 ,sub extremis Alpium radicibus'. I 38, 7. —

[1]) Draegerus, synt. hist. I p. 451, adnotat ex codice N: I 33, 8 ,ad id temporis' (Liv. 5, 43, 4 ,ad id tempus', non legitur, ut vult Draeg. l. l. p. 450, ,temporis'), cum Flori consuetudini magis adaptata sit lectio codicis B ,id tempus'. cf. I 12, 1. — Falso Egen l. l. p. 18 genetivis quantitatis adnumerasse videtur Fl. I 17, 9 ,fretum illud adulescentiae', cum fretum sit substantivum (idem quod fretus, gen. — us): ,fretum Oceani' d. Brausen, non sit neutrum adiectivi.

[2]) II 33, 57 ,ubi loci' Draeg. affert, nescio quo ex fonte; nam B exhibet: ,ubi cum locis', N ,ubi cum loci'; praeterea Draegeri illud ,ubi loci' mihi sensu omnino cassum videtur. —

iugum: I 19, 4 ‚Alpium'. — cf. Liv. 21, 35, 4 ‚iug. Alpium'. — Fl. I 22, 36 ‚urbemque urbium Caralim'. 22, 58 ‚duo omnium et antea et postea ducum maxime duces'. II 26, 13 ‚ipsorum etiam barbari barbarorum'. —

Nonnunquam eiusmodi locis pro genetivo praepositionem collocari vix opus est adnotare: I 7, 12 ‚virgines simul ex sacerdotio Vestae'. —

β). Persaepe Florus, sicut ceteri, genetivum partitivum coniungit cum adiectivis numeralibus:

I 6, 10 ‚cuius (praedae) decima'. 12, 1 ‚Etruscorum duodecim populi'. 47, 2 ‚cuius aetatis superiores centum anni'. II 17, 14 ‚uni comitum'. 26, 14. 30, 33. cf. Liv. 24, 28, 1 ‚principum unus'. contra Flor. I 7, 12 ‚unus ex plebe'. 45, 18 ‚unum quoque ex regibus'. II 17, 13. 20, 4. 20, 6. cf. Liv. 24, 7, 4. 24, 22, 1. —

Praeterea genetivus invenitur positus apud numerale alter: I 1, 7, 11. 9, 2. 12, 7. 18, 2, 11 etc. — plerique: I 17, 26, 8. — reliqui: I 12, 1. — nemo: I 28, 10. II 12, 12. — solus: I 33, 4. 33, 13. — princeps: II 5, 5. 13, 1 ‚principi gentium populo'. 13, 20. — cf. Liv. 34, 58, 8 ‚principi orbis terrarum populo'. —

alter cum praepositione ex coniunctum legimus I 3, 3. 43, 1. II 32, 42. —

γ). genetivus ex aliis adiectivis saepenumero pendet, praesertim cum adiectiva receperint superlativum gradum:

I 1, 7, 1 ‚postremus' (13, 10. 16, 1. II 13, 77). — I 5, 11 ‚pervicacissimi — Latinorum'. — I 11, 3. 11, 5 ‚pulcherrimus omnium Vesuvius'. — I 24, 8 ‚maximus'. — I 36, 17 ‚fraudulentissimus'. — I 39, 3 ‚saevissimus'. — I 39, 7 ‚crudulentissimus'. — I 40, 10. 45, 2 etc. — I 17, 4 ‚impiger fluminum Rhodanus'. —

Haud omittendum est saepius genus neutrum adiectivorum plurali numero coniungi cum genetivo:

extrema: I 33, 17 ‚extrema deditionis'. II 16, 3. cf. Liv. 7, 29, 2 ‚in extrema periculorum ventum'. — Fl. I 38, 1 ‚ab extremis Galliae'. II 8, 12 ‚in extrema Italiae'. — cf. Liv. 35, 3, 5 ‚extrema finium'. 31, 27, 2 ‚extrema Macedoniae populatus' (9, 37, 1 ‚Umbriae finitima'. 35, 51, 1

in proxima Euboeae'). cf. Drackenb. ad Liv. 37, 58, 8. — Fl. I 22, 41 ‚in diversa terrarum'. I 41, 1. II 7, 2 ‚per diversa terrarum'. cf. Liv. 9, 3, 1 ‚per adversa montium' (Ernesti: ‚diversa'). — Fl. I 34, 19, 1 ‚reliqua saeculi'. cf. Liv. 9, 16, 1 ‚reliqua belli'. — Fl. I 37, 2 ‚a medio septentrionis'. cf. Liv. 26, 40, 9 ‚media urbis'. — Et Livius et Florus illorum adiectivorum, ni fallor, usurpaverunt aut accusativum aut nominativum, nullo alio casu admisso, nisi forte coniuncta sunt cum praepositione aliqua. Sed Tacitus hac in re licentius agit, cf. A. III 59 ‚diverso terrarum'. XIV 10 ‚reliquo noctis'. cf. Draeg. synt. Tacit. pp. 29 sq. —

4. de genetivo qualitatis.

Genetivus qualit. cum nomine suo coniungitur aut attributive aut praedicative.

a). genetivus copula esse nomini adiunctus: I 45, 22: ‚qualis erat ad nuntium rei felicissimae temeritatis'. II 19, 6: ‚viginti amplius milium fuit'. — cf. Liv. 39, 40, 10: ‚asperi . . . animi et linguae acerbae et immodice liberae fuit, sed invicti a cupiditatibus animi'. —

b). genetivus ab ipso substantivo suspensus est:

I 1, 5, 1: ‚Tarquinius postea Priscus quamvis transmarinae originis'. 17, 26, 1: ‚alteram Sulpicio patricii sanguinis dederat'. Eodem modo genetivum qual. omisso nomine appelativo adiecerunt nomini proprio: Liv. 22, 60, 5: ‚Torquatus priscae et nimis durae . . . severitatis'. Sall. Hist. 4, 35: ‚Cn. Lentulus patriciae gentis'. — Fl. I 18, 2, 20: ‚mirae magnitudinis serpens'. 22, 40: ‚captivos pueros puellasque praecipuae pulchritudinis'. 24, 16. 30, 3. 33, 14: ‚summae vir audaciae'. — cf. Liv. 40, 54, 4: ‚regiae vir maiestatis'. — Fl. I 33, 15. 34, 12. 35, 4. 38, 10. 39, 2. 40, 7. 22, 35: ‚gens contumax vilisque mortis[1]). II 8, 2. 8, 3. 9, 8. 9, 25, 10, 2. 13, 29. 26, 16. 33, 50. 16, 2. 15, 2. cf. Liv. 1, 40, 2: ‚regnare

[1]) Sic legimus in codice B, cum N, quem secuti sunt Draegerus, synt. hist. I p. 447, et Thoméus l. l. p. 15, exhibeat morti. Sed vereor ne ea constructio, qua vilis coniungatur cum dativo, abhorreat a sermone Latino, atque valde dubito, num adiectivo huic subici possit vis activa, ut idem significet quod neglegens.

Romae advenam non modo vicinae sed ne Italicae quidem stirpis'. 3, 27, 1. 4, 41, 12. 8, 8, 8. —

Fl. I 18, 2, 10: ,non contentus unius diei triumpho'. — cf. Liv. 44, 2, 4: ,unius diei iter.' Fl. I 22, 1: ,vix quadriennii requies'.

Cf. praeterea haec: Fl. I 38, 15: ,secutus Annibalem artemque Cannarum' (i. e. artem qualis pugna Cannensi adhibita est). — 40, 29: ,per turis et balsami silvas'. —

V. De vocativo.

Vocativus nulla interiectionis particula apposita invenitur: I 22, 30 ,pudor'. 22, 56 ,dii boni'. 34, 19, 4 ,nefas'. 35, 7. — 34, 18, 16 ,macte'. — 45, 26. II 20, 7. 30, 37.

Ceteris locis particula o vel pro vocativo adiuncta est: I 5, 9 ,pro pudor'. 36, 9 ,pro dedecus'. II 9, 2 ,pro facinus'. 9, 11 ,pro nefas'. 13, 14. — II 12, 30 ,o nefas'. 30, 34 ,o securitas'. —

Vita.

Ernestus Bieligk natus sum in vico, cui nomen est Felixgrube, die VIII mensis Junii anno h. s. LVIII patre Ernesto matre Amalia e gente Ebel, quos adhuc superstites esse maxime laetor. — Fidei addictus sum evangelicae. Primis literarum elementis imbutus inde ab anno LXXII gymnasium Cottbusiense frequentavi. Vere anni h. s. LXXIX maturitatis testimonium adeptus, ut studiis philologicis historicisque me darem, primum Halas Sax. me contuli. Deinde auctumno eiusdem anni Berolinum transmigravi, ubi per ter sex menses scholis interfui; tum vere anni h. s. LXXXI Universitatem Literarum Lipsiensem petivi, ibique per sex menses versatus, ut scholis ultimis adessem, Halas Sax. denuo me contuli.

Per omne hoc temporis spatium docuerunt me viri clarissimi doctissimi:

Berolinenses: E. Curtius, H. Droysen, Hübner, Kirchhoff, Seeck, de Treitsckke, Vahlen, Zeller.

Lipsienses: Arndt, G. Curtius, Overbeck, Ribbeck.

Halenses: Dittenberger, G. Droysen, Duemmler, Haym, Hiller, Keil, Neumann, Joh. Schmidt.

Per bis sex menses fui sodalis ordinarius seminarii philologici, per unum semestre interfui exercitationibus seminarii historici. In societates suas me receperunt Hiller, Keil, Neumann, Schmidt. His omnibus viris illustrissimis optime de me meritis ex animi sententia et nunc gratias ago quam maximas et semper agam. Imprimis vero colendus mihi est Hiller, qui in hac dissertatione conscribenda me benignissime adiuvit.

Lf 14.89
De casuum syntaxi a Floro historico
Widener Library 004396086
3 2044 085 199 610